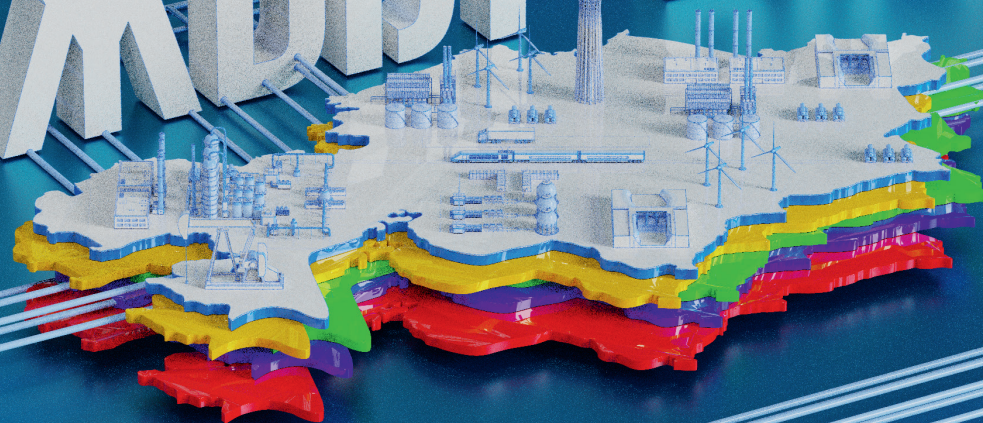

САМҰРЫҚ
КАЗЫНА

10 ЖЫЛ БІРГЕМІЗ

2^Ш ТОМЫ

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП 2018

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» ҰЛТТЫҚ ӘЛ-АУҚАТ ҚОРЫ» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін, тәуелсіз аудитордың есебімен бірге

Тәуелсіз аудитордың есебі

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Шоғырландырылған бухгалтерлік баланс.....	1-2
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп.....	3-4
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп.....	5-6
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп.....	7-8

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

1. Жалпы ақпарат	9	21. Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем	84
2. Қаржылық есептілікті дайындау негізі	10	22. Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	85
3. Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу	12	23. Резервтер	87
4. Маңызды бухгалтерлік бағалаулар мен пайымдаулар	36	24. Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар бойынша міндеттемелер	88
5. Бизнесі біріктіру	49	25. Өзге де ағымдағы міндеттемелер	89
6. Тоқтатылған қызмет және сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	54	26. Түсім	90
7. Негізгі құралдар	59	27. Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	90
8. Материалдық емес активтер	62	28. Жалпы және әкімшілік шығыстар	91
9. Барлау және бағалау бойынша активтер	63	29. Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	91
10. Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	64	30. Құнсызданудан болған шығын	91
11. Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	70	31. Қаржылық шығындар	92
12. Кредиттік мекемелердегі қаражат	71	32. Қаржылық кіріс	92
13. Өзге де қаржы активтері	72	33. Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто	92
14. Өзге де ұзақ мерзімді активтер	73	34. Табыс салығы бойынша шығыстар	93
15. Қорлар	74	35. Шоғырландыру	96
16. Сауда дебиторлық берешек және өзге де ағымдағы активтер	74	36. Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу	96
17. Ақша қаражаты және оның баламалары	75	37. Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты	97
18. Капитал	76	38. Сегментті есептілік	103
19. Қарыздар	82	39. Сегментная отчётность	110
20. Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	84	40. Есепті күннен кейінгі оқиғалар	113

«Эрнт Ұл Янг» ЖШС
Әл-Фараби аы. 77/7
«Есентай Тауар» Ғимараты
Алматы, 050060
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961
www.ey.com

ТОО «Эрнт Ұл Янг»
Әл-Фараби аы. 77/7
«Есентай Тауар»
с. Алматы, 050060
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961

EY & Young CP
Al-Farabi ave. 77/7
Essential Tower
Almaty, 050060
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 5960
Fax: +7 727 258 5961

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның Акционері мен Басшылығына

Пікір

Біз «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның (бұдан әрі - «Қор») жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеке бухгалтерлік баланс, жиынтық кіріс туралы жеке есеп, капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп және көрсетілген күнге аяқталатын жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп, сондай-ақ жеке қаржылық есептілікке ескертпелер, оның ішінде есеп саясатының маңызды аспектілері туралы ақпарат жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік барлық елеулі аспектілерде 2018 жылғы 31 желтоқсанға Қордың жеке қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының жеке қозғалысы мен жеке қаржылық нәтижелерін Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі - «КЕХС») сәйкес дұрыс көрсетеді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (бұдан әрі - «ХАС») сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің қорытындымыздың «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының кодексіне (бұдан әрі - «БХЭСК Кодексі») сәйкес Қорға қатысты біз тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің шешуші мәселелері

Аудиттің шешуші мәселелері - біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер жеке қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы жеке қаржылық есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген мәселеге қатысты бұл мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселеге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселені қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудиттің шешуші мәселесі

Аудитіміз аудиттің шешуші мәселелесін қалайша ескерді

Несие келісімдерінің шеңберіндегі шарттық талаптарды сақтау

Қарыз шартының шеңберіндегі талаптарға сәйкес Қор қаржылық және қаржылық емес көрсеткіштерді сақтауы және қолдауы тиіс.

Шарттық талаптардың сақталуы көпшілік жағдайда басшылықтың пайымдауларына және оның бағалауына негізделгендіктен және көрсеткіштерді бұзу қарыздың ұсынылуы бойынша төлеуге жататын болуы мүмкін екендігіне әкел соқтыратындықтан, біз шарттық талаптардың сақталуы аудиттің шешуші мәселелерінің бір деп есептейміз.

Көрсеткіштер бойынша талаптарды сақтау туралы ақпарат жеке қаржылық есептіліктің 17-ескертпесінде ашылып көрсетілген.

Біз қарыз шарты талаптарының сақталуын зерделедік.

Біз есептеулерде қолданылатын деректерді қаржылық есептілікпен салыстырдық. Біз қаржылық көрсеткіштер бойынша есептеулердің математикалық дәлдігін бағаладық. Сонымен қатар, біз есептен шығарулар мен сатып алуларға қатысты шектеулер, активтерге бақылауды сақтап қалу және дарменсіздік немесе банкроттық туралы істер бойынша сот өндірістерінің жоқтығы сияқты қаржылық емес көрсеткіштерді сараладық.

Біз 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық және қаржылық емес шарттық талаптардың сақталуына қатысты кредиторлардан алынған түсіндірмелерді талдадық.

Біз қаржылық есептілікте ашылып көрсетілген ақпаратты бағаладық.

Қордың 2018 жылғы Жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Қордың 2018 жылғы Жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ жеке қаржылық есептілік пен сол бойынша біздің аудиторлық қорытындымыз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Біз Қордың 2018 жылғы Жылдық есебін осы аудиторлық қорытынды шығарылғаннан кейін аламыз деп күтіліп отыр.

Жеке қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Жеке қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге қолжетімді болған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен жеке қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Аудит жөніндегі комитеттің жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық жеке қаржылық есептіліктің ҚЕХС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ жеке қаржылық есептілікті дайындауды қамтамасыз ету үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Қорды таратқысы келген, оның қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Аудит жөніндегі комитет Қордың жеке қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жеке қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытындыны шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы жеке қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сондай-ақ біз:

- Адал емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан болған жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз, сондай-ақ өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін.
- Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз.
- Қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- Басшылықтың қызметтің үздіксіздік қағидатын қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымды жасасак, біз аудиторлық қорытындымызда жеке қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аударуға немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді өзгертуге міндеттіміз. Біздің тұжырымдар аудиторлық қорытындымыз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Келешек оқиғалар немесе талаптар Қор үздіксіздік қағидатының негізінде өз қызметін тоқтататындығына әкеп соқтыруы мүмкін.
- Жеке қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ жеке қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз;

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасак, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Сондай-ақ біз Аудит жөніндегі комитетке тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және барлық өзара қарым-қатынастар мен біздің тәуелсіздігімізге әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда – тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің қорытындымызда хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы қорытынды шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты партнер - Пол Кон.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Пол Кон
Аудит жөніндегі партнер

Адилъ Сыздықов
Аудитор

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ МФ-0000172 біліктілік куәлігі

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2019 жылғы 4 сәуір

Гульмира Тұрмағамбетова
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия; сериясы МФЮ-2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігімен 2005 жылғы 15 шілдеде
берілген

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС

31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	7	12.669.551	11.503.317
Материалдық емес активтер	8	1.611.163	993.585
Барлау және бағалау бойынша активтер	9	431.848	451.782
Инвестициялық жылжымайтын мүлік		42.388	11.601
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	10	3.664.897	2.856.767
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	11	431.276	593.325
Кредиттік мекемелердегі қаражат	12	176.360	502.493
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	34	131.192	169.280
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	13	291.374	95.620
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	14	627.917	691.328
		20.077.966	17.869.098
Ағымдағы активтер			
Қорлар	15	611.094	538.416
Өтелуге жататын ҚҚС		151.750	145.954
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		68.857	54.626
Сауда дебиторлық берешек	16	747.873	641.453
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	11	201.656	250.362
Кредиттік мекемелердегі қаражат	12	623.612	1.951.384
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	13	57.257	30.250
Өзге де ағымдағы активтер	16	417.362	381.753
Ақша қаражаты және оның баламалары	17	2.487.533	2.263.938
		5.366.994	6.258.136
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	6	200.396	199.874
Активтер жиыны		25.645.356	24.327.108

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (жалғасы)**31 желтоқсандағы жағдай бойынша**

<i>Миллион теңгемен</i>	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Капитал және міндеттемелер			
Негізгі компанияның акционеріне жататын капитал			
Жарғылық капитал	18.1	5.133.766	5.133.476
Қосымша төленген капитал	18.2	17.303	13.189
Есептілік валютасын қайта есептеу резерві	18.9	1.333.529	919.146
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалау резерві		28.806	26.177
Хеджирлеу резерві	18.10	(67.163)	(54.666)
Өзге де күрделі резервтер		(16.807)	(16.742)
Бөлінбеген пайда		5.078.098	3.982.070
		11.507.532	10.002.650
Бақыланбайтын қатысу үлесі	18.8	1.364.353	1.821.720
Капитал жиыны		12.871.885	11.824.370
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	19	6.035.456	5.417.510
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	20	630.433	776.141
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	22	130.640	120.091
Резервтер	23	269.123	247.285
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	34	915.415	707.447
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	24	94.243	81.172
Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем	21	1.153.761	1.109.265
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер		118.675	106.148
		9.347.746	8.565.059

16-187-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (жалғасы)**31 желтоқсандағы жағдай бойынша**

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	19	817.319	1.636.757
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	20	22.973	5.907
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	22	25.853	19.755
Резервтер	23	151.793	115.967
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	24	7.267	6.883
Төленуге жататын табыс салығы		18.699	16.252
Сауда және өзге де кредиторлық берешек		995.322	849.216
Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем	21	527.402	332.330
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	25	764.021	865.963
		3.330.649	3.849.030
<hr/>			
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен байланысты міндеттемелер	6	95.076	88.649
Міндеттемелер жиыны		12.773.471	12.502.738
Капитал мен міндеттемелер жиыны		25.645.356	24.327.108

* Осы бағанда келтірілген кейбір сомалар 2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі сомаларға сәйкес келмейді, өйткені жүргізілген түзетулерді көрсетеді, олар туралы толық ақпарат бескертпеде келтірілген.

Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор – Басқарма мүшесі

Бейбіт Қарымсақов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Жалғасатын қызмет			
Түсім	26	10.116.427	7.382.061
Мемлекеттік субсидиялар		31.217	52.443
		10.147.644	7.434.504
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтің өзіндік құны	27	(7.798.575)	(5.800.840)
Жалпы пайда		2.349.069	1.633.664
Жалпы және әкімшілік шығыстар	28	(488.633)	(454.740)
Тасымалдау және өткізу бойынша шығыстар	29	(721.582)	(470.356)
Құнсызданудан болған шығын	30	(208.426)	(94.382)
Еншілес ұйымдардың шығуынан түскен пайда/(шығын)		26.432	(3.528)
Бизнесті біріктіруден түскен пайда	5	313.517	26.449
Операциялық қызметтен болған пайда		1.270.377	637.107
Қаржылық шығындар	31	(633.155)	(482.379)
Қаржылық кіріс	32	206.520	191.742
Өзге де операциялық емес шығын		(110.763)	(41.107)
Өзге де операциялық емес кіріс		44.176	45.317
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто	33	749.531	531.682
Оң бағамдық айырма, нетто		123.888	23.896
Пут опционын сатудан түскен кіріс		-	107.714
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда		1.650.574	1.013.972

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)**31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Табыс салығы бойынша шығыстар	34	(403.816)	(262.237)
Жалғасатын қызметтен түскен бір жылғы таза пайда		1.246.758	751.735
Тоқтатылған қызмет			
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен болған шығын	6	(3.542)	(9.838)
Бір жылғы таза пайда		1.243.216	741.897
Мыналарға келетін бір жылғы таза пайда:			
Негізгі компанияның акционеріне		1.140.896	606.729
Бақыланбайтын қатысу үлесіне		102.320	135.168
		1.243.216	741.897
Өзге де жиынтық кіріс			
<i>Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелуге жататын өзге де жиынтық кіріс</i>			
Есептілік валютасын қайта есептеу	18.9	437.322	(62.251)
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалаудан іске асырылмаған шығын		(260)	(11.514)
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірісіндегі/(шығынындағы) үлес		3.998	(408)
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша (шығын)/кіріс	18.10	(10.279)	260
Шетелдік еншілес кәсіпорындар есептен шыққан кезде шетел валютасын қайта есептеу бойынша резервті пайдаға немесе шығынға қайта жіктеу		(476)	-
Ақша ағындарын хеджирлеудің салықтық нәтижесі	18.10	(750)	(271)
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялар бойынша таза өткізілген пайда		119	6.659
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелуге жататын өзге де жиынтық кіріс/(шығын)		429.674	(67.525)

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)**31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені*)
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелуге жатпайтын өзге де жиынтық кіріс			
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың өзге де жиынтық шығынындағы үлес		(155)	(371)
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялар бойынша таза өткізілген пайда		14.509	-
Белгіленген төлемдермен жоспарлар бойынша актуарлық шығын	24	(7.577)	(8.046)
Жиынтық (шығын) құрамдастарының салықтық нәтижесі		404	(358)
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық шығын		7.181	(8.775)
Табыс салығы шегерілген бір жылғы өзге жиынтық кіріс/ (шығын)		436.855	(76.300)
Табыс салығы шегерілген бір жылғы жиынтық кірістің жалпы сомасы		1.680.071	665.597
Бір жылғы жиынтық кірістің жалпы сомасы:			
Негізгі компанияның акционеріне		1.522.219	527.891
Бақыланбайтын қатысу үлесіне		157.852	137.706
		1.680.071	665.597

* Осында келтірілген кейбір сомалар 2017 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені жүргізілген қайта есептеулерді көрсетеді, олар туралы толық ақпарат 2 және 6-ескертпелерде келтіріледі.

Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор – Басқарма мүшесі

Бейбіт Қарымсақов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Негізгі компания акционеріне тиесілі										
	Ескер.	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Сатуға арналған қолда бар инвестицияларды қайта бағалау бойынша резерв	Есептілік валютасын қайта есептеу резерві	Хеджирлеу резерві	Өзге де күрделі резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны	Бақыланбайтын қатысу үлесі	Жиыны
2017 жылғы 1 қаңтардағы сальдо (қайта есептелгені*)		5.058.658	-	31.032	1.005.345	(52.712)	(16.522)	3.480.564	9.506.365	1.640.592	11.146.957
Кезеңдегі жиынтық кіріс		-	-	(4.855)	(87.300)	(1.954)	(18)	622.018	527.891	137.706	665.597
Акциялар шығару		74.818	-	-	-	-	-	-	74.818	-	74.818
Акционердің өзге де салымдары		-	13.189	-	-	-	-	-	13.189	-	13.189
Дивидендтер		-	-	-	-	-	-	(11.899)	(11.899)	(24.328)	(36.227)
Акционермен жасалатын өзге де операциялар		-	-	-	-	-	-	(6.534)	(6.534)	-	(6.534)
Акционерге өзге де бөлу		-	-	-	-	-	-	(112.131)	(112.131)	-	(112.131)
Еншілес компаниялардың сатып алуы		-	-	-	-	-	-	1.036	1.036	56.359	57.395
Еншілес ұйымдардың шығуы		-	-	-	(108)	-	-	-	(108)	(3.143)	(3.251)
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын қатысу үлесін сату		-	-	-	-	-	-	7.547	7.547	16.517	24.064
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу		-	-	-	1.209	-	-	1.547	2.756	(3.082)	(326)
Капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-	-	-	-	(202)	(78)	(280)	1.099	819
2017 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо (қайта есептелгені)		5.133.476	13.189	26.177	919.146	(54.666)	(16.742)	3.982.070	10.002.650	1.821.720	11.824.370

16-187-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

* Осында келтірілген кейбір сомалар 2017 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені жүргізілген қайта есептеулерді көрсетеді, олар туралы толық ақпарат 2 және 6-ескертепелерде келтіріледі.

Миллион теңгемен	Негізгі компания акционеріне тиесілі										
	Ескер.	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалау резерві	Есептілік валютасын қайта есептеу резерві	Хеджирлеу резерві	Өзге де күрделі резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны	Бақылан-байтын қатысу үлесі	Жиыны
2017 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо (қайта есептелгені)		5.133.476	13.189	26.177	919.146	(54.666)	(16.742)	3.982.070	10.002.650	1.821.720	11.824.370
Жаңа ҚЕХС-ті қолданудан алынған нәтиже		-	-	2.835	-	-	-	(51.042)	(48.207)	(4.191)	(52.398)
2018 жылғы 1 қаңтардағы сальдо		5.133.476	13.189	29.012	919.146	(54.666)	(16.742)	3.931.028	9.954.443	1.817.529	11.771.972
Кезеңдегі жиынтық кіріс		-	-	(55)	405.068	(12.497)	26	1.129.677	1.522.219	157.852	1.680.071
Акцияларды шығару	18.1	290	-	-	-	-	-	-	290	-	290
Акционердің өзге де салымдары	18.2	-	4.114	-	-	-	-	-	4.114	-	4.114
Дивидендтер	18.3	-	-	-	-	-	-	(12.732)	(12.732)	(25.276)	(38.008)
Акционермен жасалатын өзге де операциялар	18.4	-	-	-	-	-	-	(31.340)	(31.340)	-	(31.340)
Акционерге өзге де бөлу	18.5	-	-	-	-	-	-	(111.267)	(111.267)	(643)	(111.910)
Үкіметтің қарыздары бойынша дисконт	20	-	-	-	-	-	-	(10.477)	(10.477)	-	(10.477)
Еншілес ұйымдардың сатып алуы	5	-	-	-	-	-	-	-	-	147.334	147.334

16-187-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)**31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын қатысу үлесін сату	18.6	-	-	(405)	423	-	-	36.268	36.286	124.137	160.423
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу	18.7	-	-	-	5.938	-	-	150.212	156.150	(855.371)	(699.221)
Капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-	254	2.954	-	(91)	(3.271)	(154)	(1.209)	(1.363)
2018 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		5.133.766	17.303	28.806	1.333.529	(67.163)	(16.807)	5.078.098	11.507.532	1.364.353	12.871.885

Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор – Басқарма мүшесі

Бейбіт Қарымсақов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары			
Сатып алушылардан ақша түсімдері		11.139.592	8.540.915
Өнім берушілерге ақша төлемдері		(6.820.267)	(5.165.564)
Жұмысшыларға ақша төлемдері		(945.284)	(882.235)
Өзге де салықтар мен төлемдер		(1.497.177)	(1.117.307)
Қаржы құралдарымен операциялар (Қордың КО және Қазпошта)		(149.711)	(63.143)
Бюджеттен ҚҚС-ты қайтару		84.096	124.621
Өзге де төлемдер, нетто		(114.872)	(51.047)
Төленген табыс салығы		(261.221)	(169.442)
Төленген пайыздар		(534.690)	(454.320)
Алынған пайыздар		180.128	168.165
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі		1.080.594	930.643
Инвестициялық қызметтен болған ақша ағындары			
Негізгі құралдар мен барлау активтерін сатып алу		(854.977)	(1.087.829)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер	10	250.499	356.098
Еншілес ұйымдардың сатып алуы	5	(199.946)	-
Банк депозиттерін алу/(орналастыру), нетто		1.468.343	(312.441)
Қарыздар беру		(32.809)	(181.948)
«Пут» опционын сатудан түскен түсімдер		-	173.719
Шыққан компаниялардың қаражаты шегерілген еншілес ұйымдарды сатудан түскен түсімдер		10.122	24.174
БТА сатудан болған дебиторлық берешек бойынша түсімдер		5.000	51.211
Материалдық емес активтерді сатып алу		(15.795)	(23.161)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларды сату / (сатып алу)		(50.510)	15.745
Берілген қарыздарды өтеу		109.420	7.879
Сатып алынған еншілес ұйымдардың қаражаты	5	38.264	424
Өзге де түсімдер, нетто		106.413	17.497
Инвестициялық қызметтен түскен қаражаттың таза түсімдері/(жұмсалуды)		834.024	(958.632)

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)**31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

Миллион теңгемен	Ескер.	2018 жыл	2017 жыл
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары			
Қарыздар бойынша түсімдер		1.870.800	2.336.650
Қарыздарды өтеу		(2.981.551)	(1.442.094)
Еншілес компанияның өз акцияларын сатып алуы	18.7	(642.524)	-
Қаржылық жалға алу бойынша міндеттемелерді өтеу		(19.335)	(18.401)
Жарғылық капиталға салынған жарналар	18.1	-	74.552
Акционерге бөлу		(57.051)	(62.166)
Еншілес ұйымдардағы бақыланбайтын қатысу үлесіне төленген дивидендтер		(24.632)	(21.379)
Бақыланбайтын қатысу үлесін сату	18.6	160.423	24.068
Солтүстік Каспий жобасында бөлінбейтін қатысу үлесінде қосымша үлесті сатып алу бойынша негізгі борышты төлеу	25	(185.570)	(177.079)
Акционерге төленген дивидендтер	18.3	(12.732)	(11.899)
Бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу	18.7	(56.700)	-
Өзге де төлемдер, нетто		(793)	(4.932)
Қаржылық қызметтен болған қаражаттың таза (жұмсалуды)/ түсуі		(1.949.665)	697.320
Ақша қаражаты және оның баламаларының таза (азаюы)/ ұлғаюы		(35.047)	669.331
Айырбас бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты және оның баламаларына әсері		244.566	24.115
Сатуға арналған активтерге қайта топталған еншілес ұйымдардың ақша қаражатындағы өзгеріс		14.942	22.825
Күтілетін кредит шығындарына резервтегі өзгеріс		(866)	(6.368)
Жыл басындағы ақша қаражаты және оның баламалары		2.263.938	1.554.035
Жыл соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары	17	2.487.533	2.263.938

* 2018 жылдың басындағы ақша қаражаты және оның баламалары б-ескертпеде ашылып көрсетілген түзетулерді қамтиды.

Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директор – Басқарма мүшесі

Бейбіт Қарымсақов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Корпоративтік ақпарат

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы №962 қаулысына сәйкес 2008 жылы 3 қарашада құрылды. Құрылу «Қазына» орнықты даму қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» акционерлік қоғамын (бұдан әрі – «Самұрық») біріктіру және Мемлекеттің Қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне (бұдан әрі – «Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өзінің қатысу үлесін қосымша беру жолымен жүзеге асырылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті білдіретін Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Осы қайта ұйымдастыру кезіндегі Үкіметтің негізгі мақсаты менеджменттің тиімділігін арттыру және Үкіметтің тиісті бағдарламаларында белгіленген стратегиялық міндеттерін табысты орындау мақсатында Қордың еншілес ұйымдарындағы ұйымдық құрылымдарды оңтайландыру болып табылады.

Қор *35-ескерпеле* санамаланған бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды (бұдан әрі – «Топ») біріктіретін холдинг болып табылады. Қордың қызметі 2012 жылғы 1 ақпанға дейін *«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы»* 2009 жылғы 13 ақпандағы №134-4 Қазақстан Республикасының Заңымен реттелген және ел экономикасының тұрақты дамуын қамтамасыз етуге жәрдемдесуге; экономиканы жаңғыртуға және әртараптандыруға; Топ компаниялары қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған болатын. 2012 жылғы 1 ақпанда *«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы»* №550-4 Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды, оған сәйкес Қордың қызметі Топқа кіретін ұйымдардың ұзақ мерзімді құнын (құндылығын) ұлғайту және Топ активтерін тиімді басқару арқылы Қазақстан Республикасының ұлттық әл-ауқатын арттыруы көзделуі тиіс.

Басқарушылық мақсаттар үшін Топтың қызметі өндірілетін өнімнің түріне және көрсетілетін қызметтің түріне сәйкес 8 (сегіз) операциялық сегментке бөлінеді (*39-ескерпеле*):

- Мұнай-газ сегменті мұнай мен газды барлау және өндіру, мұнай мен газды тасымалдау, шикі мұнайды, газды және қайта өңделетін өнімдерді қайта өңдеу және сату операцияларын қамтиды.
- Тасымалдау сегменті жүктер мен жолаушыларды темір жолмен және әуе көлігімен тасымалдау операцияларын қамтиды.
- Коммуникация сегменті жергілікті, қалааралық және халықаралық байланысты қоса алғанда (ТМД-ға кіретін және кірмейтін елдерді қоса алғанда), тіркелген байланыс қызметтері, сондай-ақ байланыс арналарын жалдау, деректерді беру және сымсыз байланыс қызметтері бойынша операцияларды қамтиды.
- Энергетикалық сегменті электр энергиясын өндіру және беру, электр энергетикалық жүйеге электр энергиясын жіберуді техникалық диспетчерлеу және импортталатын электр энергиясын пайдалану операцияларын, Қазақстан Республикасы Бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің объектілерін орталықтандырылған шұғыл-диспетчерлік басқару функцияларын қамтиды.
- Тау-кен өндіру сегменті минералды ресурстарды барлау, өндіру, қайта өңдеу және сату, геологиялық барлау операцияларын қамтиды.
- Өнеркәсіптік сегментке химия саласын дамыту кәсіпорындары мен жобалары жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Корпоративтік ақпарат (жалғасы)

- Корпоративтік орталық сегменті Қордың инвестициялық және қаржы операцияларын, оның ішінде байланысты және бөгде ұйымдарға қарыз беруді қамтиды.
- Өзгелей сегмент мемлекетке тұрғын үй құрылысына инвестицияларды салу арқылы халыққа тұрғын үйдің қолжетімділігін арттыруда қолдау көрсету операцияларын және өзге де операцияларды қамтиды.

Қордың тіркелген офісі мына мекенжайда орналасқан: Нұр-Сұлтан қаласы, Е10 көшесі, 17/10, Қазақстан Республикасы.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің шығарылымын 2019 жылғы 4 сәуірде Қордың Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры мен Бас бухгалтері бекітті және осы күні Қордың Директорлар кеңесінің Аудит комитеті алдын ала бекітті. Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті кейіннен Директорлар кеңесі мен Жалғыз акционер бекітуі тиіс.

2014 жылғы 30 сәуірде Үкімет бастапқы Жекешелендірудің 2014–2016 жылдарға арналған жоспарын бекітті.

2015 жылғы 30 желтоқсанда Үкімет, алдындағы Жекешелендірудің 2014–2016 жылдарға арналған жоспарын (бұдан әрі – «Жекешелендіру жоспары») ауыстырып, жаңа кешенді Жекешелендіру 2016–2020 жылдарға арналған жоспарын, сондай-ақ Қордың кейбір еншілес ұйымдарын қоса алғанда, жекешелендіруге жататын мемлекетке тиесілі активтер тізбесін бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде сипатталған жағдайларды қоспағанда, бастапқы құн қағидаты негізінде дайындалды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен берілген және арнайы айтылған жағдайларды қоспағанда, барлық ақша сомалары миллион теңгеге дейін дөңгелектелген.

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ҚЕХС жөніндегі кеңес») бекіткен редакцияда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес әзірленді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)**Сәйкестік туралы мәлімдеме** (жалғасы)

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ҚЕХС-ке сәйкес дайындау белгілі бір сыни есептемелік бағалауды талап етеді, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында болған жол берулер бойынша пікірлер қолдануды талап етеді. Аса жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертеде ашылған.

Салыстырмалы ақпаратқа әсер ететін түзету

Топ өткізілген өнім мен көрсетілген қызметтердің және тасымалдау әрі өткізу шығыстарының өзіндік құнын қайта жіктеді, өйткені Топ мұндай қайта жіктеу шоғырландырылған қаржылық есептіліктің пайдаланушылары үшін барынша орынды деп есептейді.

2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін түзету әсері төменде көрсетілген:

Миллион теңгемен	2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (аудит жүргізілген)	ҚМГ ҰК тобы (қайта жіктеу)	KMG International N.V.*	«Қазақстан Инжиниринг» АҚ*	2017 жылғы 31 желтоқсан-да аяқталған жыл үшін (аудит жүргізілген) (қайта есептелген)
Түсім	5.124.158	-	2.334.927	(77.024)	7.382.061
Өзіндік құны	(4.553.301)	91.632	(1.416.186)	77.015	(5.800.840)
Жалпы пайда	623.300	91.632	918.741	(9)	1.633.664
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(319.154)	(91.632)	(60.409)	839	(470.356)
Кезеңдегі таза пайда	735.975	-	5.922	-	741.897

* Жиынтық кіріс туралы қайта есептелген шоғырландырылған есептің басқа баптары 6-ескертеде ашылып көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Шетел валютасына қайта есептеу

Функционалдық валюта және білдіру валютасы

Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосылған әрбір кәсіпорнының қаржылық есептілігінің элементтері кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын негізгі экономикалық орта валютасын пайдалана отырып бағаланады (бұдан әрі – «функционалдық валюта»). Шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен көрсетілген, әрі ол Топтың есептілігін білдіру валютасы болып табылады.

Операциялар және шоттар сальдосы

Шетелдік валютадағы операциялар операциялар жүзеге асырылған күнгі валюта бағамын пайдалана отырып, функционалдық валютаға қайта есептеледі. Осындай операциялар бойынша есептеулер нәтижесінде және жыл аяғындағы бағамдар бойынша шетелдік валютада берілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді қайта есептеуден туындаған бағамдық айырмадан пайда болатын кірістер мен шығындар пайдалар мен шығындар болып мойындалады.

Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құны бойынша шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Топтың кәсіпорындары

Функционалдық валютасы ұсыну валютасынан ерекшеленетін Топтың барлық еншілес ұйымдарының, бірлескен кәсіпорындары мен қауымдасқан компанияларының (олардың бір де бірі гиперинфляциялы экономикалардың валютасында операция жасамайды) кірістері, шығыстары және қаржылық жағдайы ұсыну валютасына мынадай түрде қайта есептеледі:

- ұсынылған бухгалтерлік баланстардың әрқайсысы бойынша активтер мен міндеттемелер есепті күндердегі бағамдар бойынша қайта есептеледі;
- жиынтық кіріс туралы есептердің әрқайсысы бойынша кірістер мен шығыстар орташа бағамдар бойынша қайта есептеледі (орташа бағам бағамдардың жиынтық әсерінің операция жүзеге асырылған күнгі бағамға ақылға қонымды жақындауы болып табылмайтын жағдайлардан басқа; бұл жағдайда кірістер мен шығыстар операциялар жүзеге асырылған күнгі бағам бойынша қайта есептеледі); және
- барлық бағамдық айырмалар өзге жиынтық кірісте жеке компонент ретінде танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Шетел валютасына қайта есептеу (жалғасы)

Валюталарды айырбастау бағамдары

Қазақстан Қор Биржасында (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгіленген орташа есептелген валюта айырбастау бағамы Қазақстан Республикасында ресми валюта айырбастау бағамы ретінде қолданылады.

Мына кестеде 31 желтоқсандағы шетелдік валютаның теңгеге айырбастау бағамы ұсынылған:

	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы орташа алынған бағам	2017 жылғы орташа алынған бағам	2019 жылғы 4 сәуір
АҚШ доллары	384,20	332,33	345,04	326,08	378,29
Еуро	439,37	398,23	406,88	368,45	424,63
Ресей рублі	5,52	5,77	5,50	5,59	5,78

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаған кезде қабылданған есепке алу қағидаттары, 2018 жылғы 1 қаңтарда күшіне енген, қабылданған жаңа стандарттар мен түсіндірмелерді қоспағанда, 2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау кезінде қолданылған қағидаттарға сәйкес келеді. Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енген қандай да бір басқа стандарттарды, түсіндірмелерді және түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

Сондай-ақ Топ алғаш рет 2018 жылы кейбір өзге де түзетулер мен түсіндірмелерді қолданды, бірақ олар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді.

- 22 «Шетел валютасындағы операциялар және алдын ала төлем» ХҚЕТК (IFRIC) түсіндіру;
- 40 «Инвестициялық жылжымайтын мүлікті санаттан санатқа ауыстыру» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер;
- 2 «Акциялардың негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды жіктеу және бағалау» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер;

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

- 4 «9 ҚЕХС-ті (IFRS) «Қаржы құралдары» ҚЕХС-пен (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» бірге қолдану» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер;
- 28 «Қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер – жылжымайтын мүлік объектілерін әділ құны бойынша пайда немесе шығын арқылы бағалау шешімі әрбір инвестиция үшін бөлек қабылдануы тиіс екендігін түсіндіру;
- 1 «Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын алғаш рет қолдану» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер – ҚЕХС-ті алғаш рет қолданатын компаниялар үшін қысқа мерзімді босатуларды жою.

Топ 15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» ҚЕХС (IFRS) пен 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС-ті (IFRS) алғаш рет қолдануда. Мұндай өзгерістердің сипаты мен әсері туралы ақпарат төменде ашылып көрсетілген.

15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» ҚЕХС

15 ҚЕХС (IFRS) 11 «Құрылыс шарттары» ҚЕХС-ті (IAS), 18 «Түсім» ҚЕХС-ті (IAS) әрі тиісті түсіндірмелерді ауыстырады және шарттар басқа стандарттардың қолданылу аясына жататын жағдайлардан басқа, сатып алушылармен жасалған шарттарға орай туындайтын кез келген түсімге қатысты қолданылады. Сатып алушылармен жасалған шарттарға орай туындайтын түсімді есепке алу үшін жаңа стандарт бес кезеңді қосатын модельді көздейді. 15 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес түсім соған арналған құқықты ұйым сатып алушыға тауарлардың берілуіне немесе қызметтердің көрсетілуіне айырбас ретінде аламын деп отырған өтемақыны көрсететін сома бойынша танылады.

Стандарт ұйымдар сатып алушылармен жасалған шарттарға қатысты модельдің әрбір кезеңін қолдану кезінде пайымдауды қолдануын және барлық орынды фактілер мен жағдайларды ескеруін талап етеді. Сондай-ақ стандарт шартты жасауға қосымша шығындарды және шарттың орындалуымен тікелей байланысты шығындарды есепке алуға қойылған талаптарды қамтиды.

Топ түрлендірілген ретроспективті әдісті пайдалана отырып 15 ҚЕХС-ті (IFRS) қолданады. Стандартқа өтудің ағымдағы кезең деректеріне әсері туралы ақпарат ашылып көрсетілмеді, өйткені стандартта практикалық сипаттағы міндетті емес жеңілдік көзделген. Топ практикалық сипаттағы қандай да бір басқа қолжетімді жеңілдіктерді қолданбады.

15 ҚЕХС (IFRS) Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбеді. 2018 жылдың 1 қаңтарына Топ 947 миллион теңге сомаға бөлінбеген пайда қалдығын және 429 миллион теңгеге бақыланбайтын қатысу үлесін түзетті.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

15 «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» ҚЕХС (жалғасы)

(а) Тауарларды сату

Топ сатып алушылармен тауарларды сатуға жасайтын шарттар, әдетте, орындалуға жататын бір міндетті қамтиды. Топ тауарларды сатудан түсім активке бақылау сатып алушыға берілген уақыт сәтіне мойындалуы тиіс деген тұжырымға келді, бұл, әдетте, тауарлардың жеткізілуі кезінде орын алады. Тиісінше, 15 ҚЕХС (IFRS) қолдану түсімді мойындау мерзімдеріне әсерін тигізбеді.

(б) Қызметтерді көрсету

Топ орындау бойынша міндеттемелерді ай сайын орындайды және көрсетілген қызметтердің нақты көлемдеріне сүйене отырып қызметтерден түскен түсімді мойындайды. Қызметтерден түскен түсім сатып алушы бір мезгілде Топ ұсынатын пайданы алатындығын және тұтынатындығын ескере отырып, уақыт өте мойындалады.

(в) Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттеме

Әдетте, Топ өз сатып алушыларынан қысқа мерзімді аванстарды алады. 15 ҚЕХС (IFRS) қолданғанға дейін Топ бұл аванстарды шоғырландырылған бухгалтерлік баланста алынған аванстар ретінде ұсынды.

15 ҚЕХС-ке сәйкес Топ сатып алушылардан алынған ағымдағы аванстарға қатысты практикалық сипаттағы міндетті емес жеңілдікті қолданды. Осылайша, Топ сыйақыны уәде етілген сомасын солар бойынша Топ клиенттің тауар немесе қызмет үшін ақыны төлеу сәті мен тауарды жеткізу немесе қызметті көрсету сәті арасындағы кезең бір жылдан немесе одан кемін құрайды деп күтетін шарттарға қатысты қаржыландыру компонентінің ықпал ету әсеріне түзетпейді.

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS)

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) 39 «Қаржы құралдары: тану және бағалау» ҚЕХС-ті (IAS) ауыстырады және 2018 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады. 9 ҚЕХС (IFRS) қаржы құралдарын есепке алудың барлық үш аспектісін біріктіреді: жіктеу мен бағалауды, құнсыздануды және хеджирлеуді есепке алуды.

Топ перспективті негізде қолданған хеджирлеуді есепке алуды қоспағанда, Топ бастапқы қолдану күні, 2018 жылдың 1 қаңтарына 9 ҚЕХС-ті (IFRS) ретроспективті түрде қолданды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер

(жалғасы)

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) (жалғасы)

Топ 2017 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезең үшін салыстырмалы ақпаратты қайта есептеген жоқ және 2018 жылдың 1 қаңтарына бөлінбеген пайда қалдығының, өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша (ӨЖКӘҚ) ескерілетін қаржы активтерін қайта бағалау резервінің және бақыланбайтын қатысу үлесінің түзетілуін мойындады.

(a) Жіктеу және бағалау

9 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес Топ бастапқыда қаржы активтерін пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды.

9 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша (ПШӘҚ), амортизацияланған құны бойынша немесе ӨЖКӘҚ бойынша бағаланады. Жіктеу екі критерийге байланысты болады: Топ қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес-модельге және шартта көзделген қаржы құралдары бойынша ақша ағындары «тек борыштың негізгі сомасы мен борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебінен ғана төлем» болып табылатындығына.

Жаңа талаптарға сәйкес Топ борыштық қаржы активтерін былайша жіктеп, бағалайды:

- Борыштық құралдар амортизацияланған құны бойынша бағаланады, егер қаржы активтері бизнес-модельдің шеңберінде ұсталса, әрі соның мақсаты қаржы активтерін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұстап қалу болып табылады, әрі олар тек борыштың негізгі сомасы мен борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебінен ғана төлемдер ғана болып табылады. Топ бұл санатқа сауда және өзге де дебиторлық берешекті, байланысты тараптарға берілген қарыздар мен банк салымдарын жатқызады.
- Борыштық құралдар ӨЖКӘҚ бойынша бағаланады, егер қаржы активтері бизнес-модельдің шеңберінде ұсталса, әрі соның мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу арқылы болып табылады, әрі олар тек борыштың негізгі сомасы мен борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебінен, сол сияқты қаржы активтерін сату арқылы да төлемдер ғана болып табылады. Топ бұл санатқа өзге де қаржы активтерінің құрамына қосылған борыштық бағалы қағаздарға салынған инвестицияларды жатқызады.
- ПШӘҚ бойынша бағаланатын борыштық құралдар. Бұл санатқа Топ байланысты тараптарға берген және ендірілген туынды қаржы құралдары мен өзге де қаржы активтерінің құрамына енгізілген купондық облигацияларды қамтитын кейбір қарыздар жатады.

Қаржы активтерін жіктеу бөлігінде 9 ҚЕХС талаптарын қолдану нәтижесінде Топ 2018 жылдың 1 қаңтарына ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтерінің қалдығы мен қаржы активтерін қайта бағалау резервінің сальдосын ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін үлестік құралдарға инвестициялардың бастапқы баланстық құны мен әділ құны арасындағы айырмаға түзетті, осылайша оны 2.296 миллион теңгеге ұлғайтты.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) (жалғасы)

(а) Жіктеу және бағалау (жалғасы)

Топ қаржылық кепілдік шарттарын бастапқы танылған соманың және күтілетін кредит шығындарының бағаланған резерв сомасының ең көп өлшемі бойынша ескереді. Нәтижесінде, Топ 2018 жылдың 1 қаңтарына бөлінбеген пайда қалдығын және өзге де қаржылық міндеттемелерді 6.191 миллион теңгеге түзетті.

Топтың бизнес-моделін бағалау бастапқы қолдану күнгі 2018 жылдың 1 қаңтарына жүзеге асырылды, ал содан кейін мойындалуы 2018 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тоқтатылмаған қаржы активтеріне ретроспективті түрде қолданылды. Шартта көзделген борыштық құралдар бойынша ақша ағындары тек борыштың негізгі сомасы мен борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебінен ғана төлемдер ғана болып табылғанын, бұл активтерді бастапқы мойындау сәтіне болған фактілер мен жағдайлардың негізінде жүзеге асырылғанын талдау.

(б) Құнсыздану

9 ҚЕХС-ті (IFRS) қолдану Топ қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған шығындарға қатысты пайдаланатын есепке алу тәртібін түбегейлі өзгертті. 39 ҚЕХС-те (IAS) пайдаланылатын және болған шығындарға негізделген әдіс болжамды күтілетін кредит шығындарының (ККШ) моделіне ауыстырылды.

9 ҚЕХС (IFRS) Топ ПШӘҚ бойынша бағаланбайтын барлық борыштық қаржы активтері бойынша ККШ бағалау резервін көрсетуін талап етеді.

ККШ ұйымға шарттарға сәйкес тиесілі болатын ақша ағындары мен Топ алынуын күтіп отырған барлық ақша ағындары арасындағы айырма ретінде есептеледі. Алынбай қалу кейіннен бұл актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемеге шамамен тең болатын мөлшерлеме бойынша дисконтталады.

Сауда және өзге де дебиторлық берешекке қатысты Топ стандартта көзделген жеңілдетілген тәсілді қолданды және бүкіл мерзім үшін күтілетін кредит шығындарын есептеді. Топ қарыз алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тән болатын факторларды ескере отырып түзетілген кредит шығындарының пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Өзге де борыштық қаржы активтері (байланысты тараптарға берілген қарыздар, банк салымдары және т.б.) болған жағдайда ККШ он екі ай бұрын есептеледі. Он екі айлық ККШ – есепті күннен кейін 12 айдың ішінде болуы мүмкін қаржы құралы бойынша дефолттардың салдарынан туындайтын ККШ білдіретін бүкіл мерзім үшін күтілетін кредит шығындарының бір бөлігі. Дегенмен қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер**
(жалғасы)**9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS)** (жалғасы)**(б) Құнсыздану** (жалғасы)

бастапқы танылған сәттен бастап едәуір ұлғайған жағдайда шығындардың бағалау резерві бүкіл мерзім үшін күтілетін кредит шығындарына тең болатын сомада бағаланады.

Егер шарт бойынша төлемдердің мерзімі 90 күнге өтіп кетсе, Топ қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ ұстап қалатын кредит сапасын арттыру тетіктерін ескерместен, Топтың шарт бойынша көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын алатындығына нұсқаса, қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытындыға келе алады.

9 ҚЕХС-тің (IFRS) талаптарын ККШ-ға қатысты қолдану Топтың борыштық қаржы активтері бойынша құнсыздану шығындарына бағалау резервтерінің ұлғаюына әкеп соқтырды. Мұндай ұлғаюдың нәтижесінде Топ 2018 жылдың 1 қаңтарына бөлінбеген пайда қалдығын, ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтерін қайта бағалау резервін және бақыланбайтын қатысу үлесін капиталдағы өзгерістер туралы осы шоғырландырылған есепте амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржы активтері мен ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша ККШ-ға түзетуді жасады.

2018 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша шоғырландырылған бухгалтерлік балансқа әсері:

<i>Миллион теңгемен</i>	2017 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелгені)	9 ҚЕХС-ке өтуден болған әсер	2018 жылдың 1 қаңтарына (қайта есептелгені)
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	2.856.767	(3.615)	2.853.152
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	573.023	(178.029)	394.994
ПШӘҚ бойынша ескерілетін берілген қарыздар	20.302	169.393	189.695
Кредиттік мекемелердегі қаражат	502.493	(13.887)	488.606
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	169.280	834	170.114

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер** (жалғасы)**9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS)** (жалғасы)**(б) Құнсыздану** (жалғасы)

Миллион теңгемен	2017 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелгені)	9 ҚЕХС-ке өтуден болған әсер	2018 жылдың 1 қаңтарына (қайта есептелгені)
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	95.620	(157)	95.463
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	691.328	(918)	690.410
<i>бастапқы құн</i>	750.028	-	750.028
<i>күтілетін кредит шығындарына резерв</i>	(58.700)	(918)	(59.618)
Ағымдағы активтер			
Сауда дебиторлық берешек	641.453	(5.352)	636.101
<i>бастапқы құн</i>	714.102	(7.931)	706.171
<i>күтілетін кредит шығындарына резерв</i>	(72.649)	2.579	(70.070)
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	250.362	(97.754)	152.608
ПШӘҚ бойынша ескерілетін берілген қарыздар	-	92.101	92.101
Кредиттік мекемелердегі қаражат	1.951.384	(2.947)	1.948.437
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	30.250	(54)	30.196
Өзге де қысқа мерзімді активтер	381.753	(2.393)	379.360
<i>бастапқы құн</i>	505.791	-	505.791
<i>күтілетін кредит шығындарына резерв</i>	(124.038)	(2.393)	(126.364)
Ақша қаражаты және оның баламалары	2.263.938	(577)	2.263.361
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	199.874	(28)	199.846

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) (жалғасы)

(б) Құнсыздану (жалғасы)

Миллион теңгемен	2017 жылғы 31 желтоқсанға (қайта есептелгені)	9 ҚЕХС-ке өтуден болған әсер	2018 жылдың 1 қаңтарына (қайта есептелгені)
Капитал және міндеттемелер			
Капитал			
ӨЖКӘҚ бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалау резерві	26.177	539	26.716
Бөлінбеген пайда	3.982.070	(39.302)	3.942.768
Бақыланбайтын қатысу үлесі	1.821.720	(4.620)	1.817.100

(в) Мойындалудың тоқтатылуына әкеп соқтырмайтын борыштық міндеттемелердің түрлендірілуін немесе алмасуын есепке алу

Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемені түрлендіруден туындайтын кірісті немесе шығысты Топ пайда немесе шығын құрамында мойындайды. Кіріс немесе шығыс қаржы құралының бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемесін пайдалана отырып есептелген, шартта көзделген бастапқы ақша ағындары мен келешек ақша ағындарының келтірілген құны арасындағы айырма ретінде есептеледі. 2018 жылдың 1 қаңтарына Топ 4.602 миллион теңге сомаға бөлінбеген пайда мен борыштық міндеттемелер қалдығын түзетті.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығару күні шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірмелер төменде келтіріледі. Топ жаңа стандарттар мен түсіндірмелерді олар күшіне енген күннен бастап қолдануға ниет білдіріп отыр. Төменде көрсетілген жаңа стандарттар мен түсіндірмелер қолданылмайды немесе Топқа айтарлықтай әсерін тигізбейді:

- 17 «Сақтандыру шарттары» ҚЕХС (IFRS).
- 23 «Пайдаға салынатын салықты есептеу қағидаларына қатысты белгісіздік» ХҚЕТК (IFRIC) түсіндіру.
- 9 «Әлеуетті теріс өтеумен мерзімінен бұрын өтеу туралы талаптар» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер.
- 10 «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы мәмілелерде активтерді сату немесе активтерді салу» ҚЕХС (IFRS) пен 28 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

- 19 «Бағдарламаға өзгерістерді енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеу» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер.
- 28 «Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер.
- 3 «Бизнесстерді біріктіру» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер.
- 1 «Қорларды айқындау» ҚЕХС-ке (IAS) және 8 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер.
- ҚЕХС-ті жыл сайынғы жетілдірулер, 2015–2017 жылдар кезеңі (2017 жылғы желтоқсанда шығарылды):
  - 3 «Бизнесстерді біріктіру» ҚЕХС (IFRS);
  - 11 «Бірлескен кәсіпкерлік» ҚЕХС (IFRS);
  - 12 «Пайда салықтары» ҚЕХС (IAS);
  - 23 «Қарыздар бойынша шығындар» ҚЕХС (IAS).

16 «Жалдау» ҚЕХС (IFRS)

16 ҚЕХС (IFRS) 2016 жылғы қаңтарда шығарылды және 17 «Жалдау» ҚЕХС-ті (IAS) ауыстырады, 4 «Келісімде жалдау белгілерінің болуын айқындау» ХҚЕТК (IFRIC) түсіндірмесі, 15 «Операциялық жалдау – стимулдар» ПКР (SIC) түсіндірмесі және 27 «Заңгерлік жалдау нысаны бар операциялардың мәнін айқындау» ПКР (SIC) түсіндірмесі. 16 ҚЕХС (IFRS) жалдау туралы ақпаратты мойындау, бағалау, ұсыну және ашып көрсету қағидаттарын белгілейді және жалға алушылардың қаржылық жалдау үшін 17 ҚЕХС-те (IAS) көзделген есепке алу тәртібі сияқты баланста есепке алудың бірыңғай моделін пайдалана отырып барлық жалдау шарттарын көрсетуін талап етеді. Стандарт жалға алушылар үшін мойындаудан екі рет босатуды көздейді – төмен құны бар активтерді жалдауға (мысалға, жеке компьютерлер) және қысқа мерзімді жалдауға (12 айдан артық емес мерзімі бар жалдау) қатысты.

Жалдаудың басталу күні жалға алушы жалдау төлемдеріне қатысты міндеттемені (жалдау міндеттемесі), сондай-ақ жалдау мерзімінің ішінде базалық активті пайдалану құқығын беретін активті (пайдалану құқығы нысанындағы актив) мойындайтын болады. Жалға алушылар жалдау міндеттемесі бойынша пайыздық шығысты пайдалану құқығы нысанындағы активтің амортизациясы бойынша шығыстардан бөлек мойындауға міндетті болады. Жалдау мерзімі, Топ келісімшартты ұзарту мүмкіндігін пайдаланатындығында негізді түрде сенімді болған жағдайларды қоспағанда, қол қойылған келісімшарттардың ұзақтығына сәйкес келеді.

Топ түрлендірілген ретроспективті тәсілді пайдалана отырып 16 ҚЕХС-ке өтуді жоспарлап отыр. Мұндай тәсіл кезінде алдыңғы кезеңдегі деректер түзетілмейді, жалдау бойынша міндеттемелер мен пайдалану құқығы нысанындағы активтер 16 ҚЕХС-ке өту күні танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

16 «Жалдау» ҚЕХС (IFRS) (жалғасы)

16 ҚЕХС-ке (IFRS) өту күнгі 17 ҚЕХС-ке (IAS) сәйкес операциялық жалдау ретінде бұрын жіктелген жалдауға қатысты Топ жалдау бойынша бұл міндеттемелерді бастапқы қолдану күні қарыз алудың қосымша мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталған қалған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағалайды. Бұрын 17 ҚЕХС-ке (IAS) сәйкес операциялық жалдау ретінде бұрын жіктелген жалдауға қатысты Топ 16 ҚЕХС-ке (IFRS) өту күні активтерді пайдалану құқығы нысанында не болмаса былайша:

- 16 ҚЕХС жалдау басталған күннен бастап қолданылғандай баланстық құны бойынша, бірақ жалға алушының 16 ҚЕХС-ке өту күнгі қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталған; не болмаса
- не болмаса 16 ҚЕХС-ті бастапқы қолдану күнгі дейін шоғырландырылған бухгалтерлік баланста тікелей танылған мұндай жалдауға орай күні бұрын жүзеге асырылған немесе есептелген жалдау төлемдерінің көлеміне түзете отырып, жалдау міндеттемесіне тең көлем бойынша бағалайды.

Топ стандартта көзделген практикалық сипаттағы мынадай жеңілдіктерді пайдалануды шешті:

- бастапқы қолдану кезінде бастапқы тікелей шығындар пайдалану құқығы нысанында активті бағалаудан алынып тасталады;
- 16 ҚЕХС-ті алғашқы рет қолдану кезінде тек жалдау ретінде бұрын жіктелген шарттарға ғана қолданылады;
- базалық активтердің барлық кластары үшін жалдаудың әрбір компоненті мен жалдауға қатысы жоқ барлық байланысты компоненттер жалдаудың бір компоненті ретінде ескеріледі;
- солар бойынша жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын шарттарға қатысты жалдау төлемдері бұрынғысынша жалдау мерзімінің ішінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тікжелілік әдіспен шығыстарға жатқызыла береді;
- жалдау шарттары, солар бойынша базалық активтердің төмен құны бар.

Топ басшылығы 16 ҚЕХС-ті (IFRS) қолдану келешекте активтер мен міндеттемелер сомаларына айтарлықтай ықпал ете алады, осыған орай Топ активтерді, 16 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес қысқа мерзімді жалдау немесе төмен құны бар активтерді жалдау критерийлеріне сәйкес келетіндерді қоспағанда, соларда Топ жалға алушы болып табылатын шарттарға қатысты жалдау бойынша пайдалану құқығы мен міндеттемесі нысанында көрсетеді.

2019 жылдың 1 қаңтарына түрлендірілген ретроспективті тәсілді пайдалану кезінде 16 ҚЕХС-ті (IFRS) қолдануды алдын ала бағаланған әсер активтерге 210.017 миллион теңгені, міндеттемелерге 223.854 миллион теңгені және бөлінбеген пайдаға 13.837 миллион теңгені құрады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Қордың және ол бақылайтын еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қамтиды (35-ескертпе).

Еншілес ұйымдар

Еншілес ұйымдар – бұл Топ бақылайтын кәсіпорындар. Бақылау, егер Топтың инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа құқығы бола немесе оның өзгеруіне байланысты тәуекелге ұшыраса және инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктері салдарынан осы қайтарымға ықпал ете алған жағдайда жүзеге асырылады. Атап айтқанда, Топ тек мына талаптар орындалса ғана, инвестициялар нысанын бақылайды:

- Топтың инвестициялар нысанына қатысты өкілеттіктерінің болуы (яғни, инвестициялар нысанының тиісті қызметін ағымдағы басқару мүмкіндігін қамтамасыз ететін қолдағы құқықтар);
- Топтың инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа құқығы болған немесе оның өзгеруіне байланысты тәуекелге ұшыраған;
- Топтың инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа ықпал ету мақсатында инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болған жағдайда Топ инвестициялар объектісін ғана бақылайды.

Топтың инвестициялар объектілеріне қатысты дауыстың көпшілігіне қарағанда аз дауыс беру құқығы немесе ұқсас құқықтар болған кезде, Топ осы инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктердің болуын бағалау кезінде барлық орынды фактілер мен мән-жайларды ескереді:

- иинвестициялар объектісінде дауыс беру құқықтары бар басқа тұлғалармен келісім;
- басқа келісімдермен негізделген құқықтар;
- Топқа тиесілі дауыс беру құқықтары және әлеуетті дауыс беру құқықтары.

Егер фактілер мен жағдайлар бақылаудың үш құрамдасы бірінің немесе бірнешеуінің өзгеруін растаса, Топ инвестициялар нысанына қатысты бақылаудың болуын қайтадан талдайды. Топ еншілес ұйымға бақылауды алған кезде еншілес ұйымның шоғырлануы басталады және Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылғанда тоқталады.

Сатып алынуы немесе есептен шығарылуы жыл ішінде болған еншілес ұйымның активтері, міндеттемелері, кірістері мен шығыстары Топ бақылауды алған күннен бастап жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке және шоғырландырылған бухгалтерлік балансқа қосылады және Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылған күнге дейін көрсетіледі.

Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар арасындағы мәміледе сатып алуды қоспағанда, еншілес ұйымдар оларды сатып алған сәттен бастап, Топтың оларды бақылауды алған күні болып табылады, осындай бақылау аяқталған күнге дейін шоғырландырылады. Еншілес ұйымдарды сатып алған кезде сатып алу құны олардың сатып алған күнгі әділ құны негізінде активтер мен міндеттемелерге бөлінеді. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі келісілген есеп саясаты пайдаланыла отырып, Қордың қаржылық есептілігі дайындалатын есепті кезеңге дайындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары (жалғасы)

Еншілес ұйымдар (жалғасы)

Мәмілелер бойынша барлық топшілік сальдо мен топшілік мәмілелер бойынша туындайтын іске асырылмаған пайданы қоса алғандағы мәмілелер шоғырландырылған қаржылық есептіліктен толығымен шығарылады. Іске асырылмаған шығындар, олар құнсыздану туралы куәлік болмағандай дәрежеде ғана шығарылатынын қоспағанда, іске асырылмаған пайда сияқты шығарылды.

Бақыланбайтын қатысу үлесі Топқа тиесілі емес еншілес ұйымдар капиталының бір бөлігін білдіреді және Акционерге жататын капиталдан бөлек, шоғырландырылған бухгалтерлік баланстағы капиталдың құрамында жеке көрсетіледі. Еншілес ұйымның шығындары, тіпті егер бұл теріс сальдоға әкеп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

Бақылауды назарда ұстай отырып, еншілес ұйымға қатысу үлесінің өзгеруі капиталмен болған операция ретінде ескеріледі. Егер Топ еншілес ұйымның үстінен бақылау жүргізе алмайтын қалса, ол:

- еншілес ұйымның активтері мен міндеттемелерін мойындауды тоқтатады (оның ішінде оған жататын гудвилді);
- бақыланбайтын қатысу үлесінің баланстық құнын тануды тоқтатады;
- капиталда көрсетілген жинақталған бағам айырмаларын мойындауды тоқтатады;
- алынған сыйақының әділ құнын мойындайды;
- қалған инвестицияның әділ құнын мойындайды;
- операцияның нәтижесінде пайда болған артықшылықты немесе тапшылықты пайда немесе шығын ретінде мойындайды;
- бұрын өзге де жиынтық кірістің құрамында мойындалған құрамдауыштардағы негізгі компанияның үлесін, егер Топтың тиісті активтерді немесе міндеттемелерді тікелей шығаруды жүзеге асырғаны сияқты, пайданың немесе шығындың немесе бөлінбеген пайданың құрамына қайта жіктейді.

Кәсіпорындарды біріктіру

Кәсіпорындарды (бизнесті) біріктіру сатып алу әдісі пайдаланыла отырып ескеріледі. Сатып алу құны сатып алған күнгі әділ құн бойынша бағаланған берілген сыйақы сомасы және сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі ретінде бағаланады. Бизнесі біріктіру жөніндегі әрбір мәміле үшін сатып алатын тарап сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі әділ құн бойынша, не сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін таза активтеріндегі теңбе-тең үлес бойынша бағалайды. Сатып алуға байланысты болған шығындар жалпы және әкімшілік шығыстардың құрамына енгізіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары (жалғасы)

Кәсіпорындарды біріктіру (жалғасы)

Егер Топ бизнесті сатып алса, ол сатып алынған қаржы активтері мен қабылданған міндеттемелерді тиісті түрде шарттың талаптарына, экономикалық жағдайға және сатып алған күнгі тиісті жағдайларға байланысты жіктейді. Бұған компания сатып алатын негізгі шарттарға қосылған туынды құралдарды бөлу қажеттілігі мәніне талдау жасау жатады.

Бизнес сатылап біріктірілген жағдайда Топқа ертеректе тиесілі болған сатып алынатын компанияның қатысу үлесі пайда немесе шығын арқылы бақылауды сатып алған күнгі әділ құны бойынша қайта бағаланады.

Сатып алатын тарап беруге тиіс шартты сыйақы сатып алған күнгі әділ құн бойынша танылуға тиіс. Актив немесе міндеттеме болуы мүмкін шартты сыйақының әділ құнының кейінгі өзгерістері 9 ҚЕХС-ке сәйкес, не пайданың немесе шығынның құрамында, не өзге де жиынтық кірістің өзгерісі ретінде танылуға тиіс. Егер шартты сыйақы капитал ретінде жіктелсе, ол капитал құрамында оны толық өтеу сәтіне дейін қайта бағаланбауы тиіс.

Гудвилл бастапқыда Топ сатып алған таза пайда сәйкестендірілетін активтер мен ол қабылдаған міндеттемелер берілген сыйақы мен мойындалған бақыланбайтын қатысу үлесі сомасының артығы ретінде айқындалған бастапқы құны бойынша бағаланады. Егер осы сыйақы еншілес ұйым сатып алған таза активтердің әділ құнынан кем болса, айырма пайданың немесе шығынның құрамында мойындалады.

Кейіннен гудвилл құнсызданудан болған жинақталған шығындар шегеріліп, бастапқы құн бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған гудвилді құнсыздану тұрғысынан тексеру мақсаттары үшін, гудвилл компаниялар Тобы сатып алған күннен бастап Топтың сатып алынатын компанияның басқа активтері немесе міндеттемелері көрсетілген бөлімшелерге жататын-жатпайтындығына қарамастан, бизнестің бірігуінен пайда алады деп болжанатын ақша ағындарын біріктіретін әрбір бөлімшесіне бөлінеді.

Егер гудвилл ақша ағындарын генерациялайтын бөлімшенің бір бөлігін құраса, және осы бөлімшенің бір бөлігі шығып қалса, тоқтатылған қызметке жататын гудвилл оның шығарылуынан келетін пайданы немесе шығынды анықтау кезінде осы қызметтің баланстық (ағымдағы) құнына қосылады. Осындай жағдайларда шығып қалған гудвилл тоқтатылған қызметтің құны мен ақша ағындарын генерациялайтын бөлімшенің қалған бөлігінің құнының қатынасы негізінде бағаланады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары (жалғасы)

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды сатып алу

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды (Мемлекет бақылайтын кәсіпорындар) сатып алуды есепке алу үлестерді біріктіру әдісі бойынша жүргізіледі.

Берілген еншілес ұйымның жалпы бақылаудағы активтері мен міндеттемелері берілген күнгі беруші компанияның (алдыңғы иесі) есептілігінде олардың баланстық құны бойынша осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында көрсетіледі. Алдыңғы иесі ұйымды бастапқы сатып алған кезде пайда болған гудвилл, сондай-ақ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Алдыңғы иесінің гудвилін қоса алғанда, таза активтердің жалпы баланстық құны мен төленген қаражат сомасы арасындағы айырма осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында капиталды түзету ретінде ескерілді.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары, егер осындай еншілес ұйымды Топ оны бастапқыда алдыңғы иесі сатып алған күні сатып алған күндегідей дайындайды.

Бар еншілес ұйымдардағы қатысу үлесінің өзгеруі

Бақылауды сақтай отырып, бар еншілес ұйымдағы қатысу үлесінің бір бөлігі сатылатын немесе сатып алынатын мәмілелерде еншілес ұйымның таза активтеріндегі иеліктен шығарылатын немесе сатып алынатын үлестің баланстық құны мен осы үлесті сатып алу құнының арасындағы айырма бөлінбеген пайданың ұлғаюы немесе азаюы ретінде көрсетіледі.

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Топтың бірлескен қызметке қатысушылар олардың экономикалық қызметіне бірлескен бақылауды белгілейтін шарттық келісімге кірген, бірлесіп бақыланатын компаниялар нысанындағы бірлескен кәсіпорындарда қатысу үлестері бар. Сондай-ақ Топтың олардың экономикалық қызметіне елеулі ықпал ете алатын қауымдасқан компанияларда да үлесі бар. Топтың бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі.

Қатысу үлесі әдісіне сәйкес бірлескен кәсіпорындарға / қауымдасқан компанияларға инвестициялар шоғырландырылған бухгалтерлік баланста бастапқы құны бойынша ескеріледі плюс Топқа тиесілі бірлескен кәсіпорынның / қауымдасқан компанияның таза активтері үлесінде сатып алғаннан кейін туындаған өзгерістер. Бірлескен кәсіпорынға / қауымдасқан компанияға тиесілі гудвилл инвестицияның баланстық құнына енгізіледі және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану тұрғысынан жеке тексеруге ұшырамайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары (жалғасы)

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар (жалғасы)

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп бірлескен кәсіпорынның / қауымдасқан компанияның қызметінің қаржылық нәтижелерінің үлесін көрсетеді. Егер бірлескен кәсіпорынның / қауымдасқан компанияның капиталында тікелей мойындалған өзгерістер болса, Топ осындай өзгерістегі өз үлесін мойындайды және оны капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте қолдануға болатын болса, бұл фактіні ашады. Топтың бірлескен кәсіпорынмен / қауымдасқан компаниямен операциялары бойынша туындаған, іске асырылмаған пайдалары мен шығындары бірлескен кәсіпорында/қауымдасқан компанияда Топтың үлесі бар дәрежеде шығарылады.

Бірлескен кәсіпорындағы / қауымдасқан компаниядағы пайдадағы үлесі тікелей кірістер мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте берілген. Ол бірлескен кәсіпорынның / қауымдасқан компанияның акционерлеріне келетін пайданы білдіреді, және сондықтан бірлескен кәсіпорындардың / қауымдасқан компаниялардың еншілес ұйымдарындағы салық салу мен бақыланбайтын қатысу үлесін есептегеннен кейін пайда ретінде айқындалады.

Бірлескен кәсіпорынның / қауымдасқан компанияның қаржылық есептілігі негізгі компанияның қаржылық есептілігі кезеңіндегі есепті кезеңге жасалады. Қажет болған жағдайда, есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру мақсатында түзетулер енгізіледі.

Үлестік қатысу әдісі қолданылғаннан кейін Топ Топтың бірлескен кәсіпорындарға / қауымдасқан компанияларға инвестициялары бойынша құнсызданудан болған қосымша шығынын мойындау қажеттігін айқындайды. Әрбір есепті күнге Топ бірлескен кәсіпорындарға / қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануының объективті куәсі болуын анықтайды. Осындай куәлар болған жағдайда, Топ құнсыздану сомасын бірлескен кәсіпорынға / қауымдасқан компанияға салынған инвестициялардың өтелетін құны мен оның баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептейді және құнсызданудан болған шығынды жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындайды.

Бірлескен кәсіпорынға бірлескен бақылаудан / қауымдасқан компанияға айтарлықтай ықпалдан айырылған жағдайда, Топ қалған инвестицияларды әділ құны бойынша бағалап, мойындайды. Бірлескен бақылау жойылған кезге / қалған инвестициялардың айтарлықтай ықпал етуі кезінде бірлескен кәсіпорынға / қауымдасқан компанияға инвестициялардың баланстық құны мен қалған инвестицияның әділ құны және шығудан болған түсімдер арасындағы айырма пайдада немесе шығындарда танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шоғырландыру қағидаттары (жалғасы)

Бірлесіп бақыланатын операцияларға қатысу үлестері

Топтың бірлесіп бақыланатын операцияларға қатысу үлестері бар.

Бірлесіп бақыланатын операцияларға бөлінбейтін қатысу үлестерін сатып алу кезінде Топ, бірлесіп бақыланатын активтердегі үлесті қоса алғанда, мұндай үлеске қатысты активтерді; бірлесіп көтерген міндеттемелердегі үлесті қоса алғанда, міндеттемелерді мойындайды. Кейіннен, Топ бірлесіп-бақыланатын операциялардың нәтижесінде жасалған өнімді сатудан түскен кірістің үлесін қоса алғанда, бірлесіп-бақыланатын операцияларға қатысты өнімдерді сатудан түскен кірісті; бірлесіп бақыланатын операцияларда болған шығыстардың үлесін қоса алғанда, бірлесіп бақыланатын операцияларға қатысты шығыстарды мойындайды.

Топ мұндай активтерге, міндеттемелерге, кірістер мен шығыстарға қатысты Топтың есеп саясатына сәйкес бірлесіп бақыланатын операциялардан болған активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды мойындайды.

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер және тоқтатылған қызмет

Сатуға арналған деп жіктелген активтер және шығу топтары кемінде екі мәні бойынша бағаланады – сатуға арналған шығындарды шегергенде баланстық құн және әділ құн. Активтер мен шығу топтары, егер олардың баланстық құны жалғасқан пайдалану нәтижесінде емес, сату бойынша сату бойынша мәміле арқылы өтелуге жатса, сатуға арналған ретінде жіктеледі. Бұл шарт егер сату мүмкіндігі жоғары, ал актив немесе шығу тобы өзінің ағымдағы жағдайында жедел сатылуы мүмкін болса, сақталған болып саналады. Басшылықтың, оған қатысты жіктелген күннен бастап 1 (бір) жыл ішінде аяқталған сату мәмілесі ретінде мойындау өлшемшарттарына сәйкестігі күтілуге тиіс, сауда-саттық жасауға бекем ниеті болуы тиіс.

Есепті кезеңдегі, сондай-ақ өткен жылдың салыстырмалы кезеңіндегі пайдалар және шығындар туралы шоғырландырылған есепте тоқтатылған қызметтен түскен кірістер мен шығыстар, егер тіпті сатқаннан кейін де Топ еншілес ұйымдағы бақыланбайтын қатысу үлесін сақтап қалса да, әдеттегі кірістер мен шығыстардан жеке ескеріледі. Табыс салығы есептелгеннен кейін пайда немесе шығын пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте жеке ұсынылады.

Сатуға арналған ретінде жіктелгеннен кейін негізгі құралдар мен материалдық емес активтер амортизациялауға жатпайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Минералдық ресурстар мен көмірсутегілерін барлайтын және өндіретін активтер (мұнай-газ және тау-кен активтері)

Жер қойнауын пайдалану құқықтарын (лицензияларды) алғанға дейін болған шығындар

Лицензияларды алғанға дейін болған шығындар келтірілген кезеңдегі шығындарға жатқызылады. Қазақстан Республикасының Үкіметімен тиісті келісімге қол қойылғаннан кейін болған шығындар капиталдандырылады.

Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алуға шыққан шығындар

Жер қойнауын пайдалану (барлау және өндіру) құқығын сатып алуға шыққан шығындар қол қою бонустарын, тарихи шығындарды, экологиялық және әлеуметтік бағдарламаларға жұмсалатын міндетті шығыстарды қамтиды және материалдық емес активтердің құрамында кен орны бойынша барлау және бағалау сатысында жер қойнауын пайдалану құқығы ретінде капиталдандырылады.

Жер қойнауын пайдалану құқықтарын сатып алу шығындарын есепке алу кен орындары бөлінісінде жүргізіледі. Әрбір кен орны жыл сайын құнсыздану тұрғысынан қаралады. Егер объекті бойынша болашақта жұмыстар жоспарланбаған жағдайда, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындарының қалған сальдосы есептен шығарылады. Кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап жер қойнауын пайдалану құқығы (қалған шығындар) негізгі құралдар құрамына көшіріледі және дәлелденген қорлардың жалпы сомасына сүйене отырып, іс жүзіндегі өндіру бойынша өндірістік әдіс бойынша амортизацияланады.

Барлау және бағалау(аяқталмаған құрылыс) шығындары

Барлау және бағалау шығындары геологиялық және геофизикалық шығыстарды; барлау ұңғымаларына тікелей жататын шығындарды; ашу жұмыстарын; әкімшілік нақты кен орнына жатқызуға болатын барлау және бағалау жөніндегі өзге де шығыстарды қамтиды. Мұндай шығындар жалақыны, материалдар мен жанармайды, бұрғылау станоктарының құны мен мердігерлерге төлемдерді қамтиды. Геологиялық және геофизикалық шығыстарды қоспағанда, барлау және бағалау бойынша шығындар барлау және бағалау бойынша материалдық емес әрі материалдық активтердің құрамында капиталдандырылады және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бөлінісінде ескеріледі және амортизацияланбайды. Егер минералдық ресурстар немесе көмірсутегілер табылмаса, бұл құнсызданудың дәлелі болуы мүмкін. Барлық капиталдандырылған шығындар табылған затты коммерциялық өндіру немесе одан пайда алудың қандай да бір басқа тәсілі туралы ниетті растау үшін, кемінде жылына бір рет техникалық, коммерциялық және басқарушылық тексеруге жатады. Керісінше жағдайда шығындар шығысқа есептен шығарылады. Минералдық ресурстардың қорлары дәлелденгенде және өндіруді жалғастыруға шешім қабылданғанда, тиісті шығындар мұнай-газ немесе тау-кен активтерінің кіші сыныптарына көшіріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Минералдық ресурстар мен көмірсутегілерін барлайтын және өндіретін активтер (мұнай-газ және тау-кен активтері) *(жалғасы)*

Барлау және өндіру шығындары (мұнай-газ және тау-кен активтері)

Барлауға және өндіруге жұмсалатын шығындар бұрын капиталдандырылған (және игерудің басында қайта жіктелген) жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындарын және барлау және бағалау шығындарын; бұрғылау нәтижелеріне қарамастан пайдалану ұңғымаларын бұрғылауға; полигондар салуға; кен орындарындағы көміртегілер мен минералдық ресурстарды өндіру, жинау және дайындау үшін қажетті жерүсті технологиялық құрылыстар салуға арналған шығыстарды; кен орындарында коммерциялық өндіруді ұйымдастыру барысында жұмсалған өзге де шығындарды; ұңғымаларды консервациялауға және учаскелерді қалпына келтіруге арналған капиталдандырылған дисконтталған шығындарды қамтиды. Әзірлеуге және өндіруге жұмсалған шығындар негізгі құралдардың (мұнай-газ және тау-кен активтері) құрамында капиталдандырылады, есеп кен орындары бөлінісінде жүргізіледі.

Мұнай-газ және тау-кен активтерінің тозуы (негізгі құралдар мен материалдық емес активтер құрамында)

Мұнай-газ және тау-кен активтері кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап іс жүзіндегі өндіру бойынша тозуды есептеудің өндірістік әдісі пайдаланыла отырып амортизацияланады. Мұнай-газ және тау-кен активтерінің кен орындарының пайдалы қызмет мерзімінен айтарлықтай ерекшеленетін пайдалы қызмет мерзімі бар кейбір объектілері (жер үстіндегі технологиялық құрылыстар мен жабдықтар) түзу сызықты әдіс пайдаланыла отырып, пайдалы қызмет мерзімі ішінде амортизацияланады. Кен орындарын пайдаланудан шығаруға жұмсалған дисконтталған шығындарды қамтитын жер қойнауын пайдалану құқығын алуға жұмсалатын шығындар, дәлелденген қорлардың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады. Кен орындарын игеруге жұмсалған қалған шығындар дәлелденген әзірленген қорларға есептеле отырып, амортизацияланады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Негізгі құралдар (мұнай-газ және тау-кен активтерінен басқа)

Бастапқы мойындау кезінде негізгі құралдар бастапқы құн бойынша бағаланады. Кейін негізгі құралдар жинақталған тозуды, түгесілуді және құнсыздандуды шегергенде ескеріледі. Шаруашылық тәсілмен құрылған активтердің құны материалдардың құнын, тікелей еңбек шығындарын және өндірістік жүктеме шығыстарының тиісті үлесін қамтиды.

Мұнай-газ активтерінен басқа негізгі құралдар негізінен мынадай негізгі құралдардың кластарын қамтиды, олар мына пайдалы қызмет мерзімі ішінде түзу сызық әдісімен амортизацияланады:

ҰЭЖ электрді тарату желілері	50 жыл
МӨЗ активтері	4-100 жыл
Құбырлар	2-30 жыл
Ғимарат және құрылыстар	2-100 жыл
Темір жолдар мен инфрақұрылым	10-80 жыл
Машиналар мен жабдықтар және көлік құралдары	2-50 жыл
Өзгесі	2-20 жыл

Негізгі құралдардың объектілері ірі ауқымды техникалық тексеру нысаны болып табылғанда, тиісті шығындар 16 БЕХС-да белгіленген мойындау өлшемшарттары сақталған жағдайда құрамдас бөлігін ауыстыру ретінде негізгі құралдардың баланстық құнында мойындалады.

Негізгі құралдар объектісін мойындау ол істен шыққаннан кейін немесе оны пайдаланудан не шығуынан болашақ экономикалық пайда алу күтілмейтін болса, тоқтатылады. Активті мойындау тоқтатылған кезде пайда болған кез келген пайда немесе шығын (шығу мен активтің қалдық құнынан түскен таза түсімдер арасындағы айырма ретінде есептелген) активті мойындау тоқтатылған есепті кезеңдегі пайдалар мен шығындарға қосылады.

Активтің қалдық құны, қажеттілік болғанда пайдалы қызмет мерзімі және амортизациялау әдістері әрбір қаржы жылының аяғында қайта қаралады және түзетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Материалдық емес активтер

Бөлек сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы мойындау кезінде сатып алу құны бойынша ескеріледі. Ұйымдарды біріктіру бойынша операциялар шеңберінде сатып алынған материалдық емес активтердің құны сатып алған күнгі әділ құнды білдіреді. Материалдық емес активтер бастапқы мойындалғаннан кейін кез келген жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болатын кез келген жинақталған шығын шегеріле отырып, сатып алу құны бойынша ескеріледі. Әзірлеуге жұмсалған капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, өз күштерімен құрылған материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығыстар, шығыстар туындаған кезеңдегі пайдалар мен шығындарда мойындалады.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі шектеулі немесе шектеусіз ретінде айқындалады. Пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер қызметтің осы мерзімі ішінде амортизацияланады және материалдық емес актив құнсыздануы мүмкін көрсеткіш болған кезде құнсыздану тұрғысынан бағаланады. Амортизациялау кезеңі және пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер үшін амортизация әдісі кем дегенде әрбір есепті жылдың аяғында қайта қаралады. Пайдалы қызметтің күтілетін мерзіміне немесе материалдық емес активтен түсетін болашақ экономикалық пайданың күтілетін көлеміне өзгерістер амортизация кезеңіне өзгерістер немесе мән-жайлар бойынша амортизация әдісі арқылы ескеріледі және бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер ретінде қаралады. Қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтерді амортизациялау бойынша шығыстар материалдық емес активтің мақсатына сәйкес шығыстар құрамында кірістер мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте мойындалады.

Пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер негізінен мынадай пайдалы қызмет мерзімі ішінде түзу сызық әдісімен амортизацияланатын активтердің мынадай сыныптарын қамтиды:

Лицензиялар	3-20 жыл
Бағдарламалық жасақтама	1-14 жыл
Өзгесі	2-15 жыл

Қызмет мерзімі шектеусіз материалдық емес активтер амортизацияланбайды, бірақ жыл сайын немесе құнсыздану көрсеткіштері болған кезде құнсыздану тұрғысынан тексеріледі және қажет болған кезде өтелетін шамаға дейін есептен шығарылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Инвестициялық жылжымайтын мүлік

Инвестициялық жылжымайтын мүлік алғашқыда, мәміле бойынша шығындарды қоса алғанда, бастапқы құны бойынша бағаланады.

Топ есептеу әдісін бастапқы құн бойынша қолданатындықтан, бастапқы мойындалғаннан кейін инвестициялық жылжымайтын мүлік 16 «*Hezigi құралдар*» ҚЕХС сәйкес қабылданған әдіс бойынша, яғни жинақталған құнсыздану және жинақталған амортизация ескеріле отырып, ескеріледі.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік 2 жылдан 100 жылға дейінгі пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде тік желілік әдіспен амортизацияланады.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктің танылуы ол шыққан кезде не болмаса егер ол пайдаланудан шығарылса және оның шығуынан келешекте экономикалық пайда күтілмесе, тоқтатылады. Шығудан туындайтын таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма оны мойындау тоқтатылған кезең ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындалады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ қаржылық емес активтерді немесе активтер тобын оқиғалар немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтің баланстық құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда, құнсыздану тұрғысынан бағалайды. Жекелеген активтер негізінен басқа активтер топтары өндіретін ақша ағындарынан тәуелсіз сәйкестендірілетін ақша ағындары бар ең төменгі деңгейде құнсыздануға бағалау мақсаттары үшін топтастырылады. Егер құнсызданудың осындай көрсеткіштері болған жағдайда немесе активтер топтарын құнсыздану тұрғысынан жыл сайын тестілеу талап етілген кезде, Топ активтің өтелетін құнын бағалауды жүзеге асырады.

Активтер тобының өтелетін құны оларды өткізуге шығатын шығыстарды және пайдалану құнын шегере отырып әділ құнынан ең көбі болып табылады. Активтер тобының баланстық құны оның өтелетін құнынан артық болған жағдайда, активтер тобы құнсыздануға жатады және активті өтеу құнына дейін төмендетуге арналған резерв құрылады. Пайдалану құндылығын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер тобы үшін тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып, оның ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Бағалау бұрын мойындалған құнсыздану жөніндегі резервтер енді жоқ немесе азайды деген қандай да бір көрсеткіштің бар-жоқтығына қатысты әрбір есепті күні жүргізіледі. Егер ондай көрсеткіштер бар болса, онда өтелетін құн бағаланады.

Бұрын мойындалған резерв құнсыздандыру жөніндегі соңғы құнсыздандыру жөніндегі резерв мойындалған сәттен бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауларда өзгерістер болса ғана түзетіледі. Мұндай жағдайда, активтің қалдық құны өтелетін құнға дейін ұлғаяды. Активтің ұлғайтылған құны, егер алдыңғы кезеңдерде құнсыздандыру жөніндегі резерв мойындалмаған болса, тозуды немесе амортизацияны шегергенде анықталуы мүмкін баланстық құннан аспайды. Мұндай түзету пайдалар мен шығындарда мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы (жалғасы)

Түзететін жазба жасалғаннан кейін кейінгі кезеңдерде, қалдық құнын шегере отырып, қалған пайдалы қызмет мерзімінің ішінде жүйелі негізде активтің қайта қаралған баланстық құнын бөлу үшін амортизация бойынша шығыстар келешек кезеңдерде түзетіледі.

Гудвилдің құнсыздануын бағалау кезінде мынадай процесс қолданылады:

- әрбір есепті күнге Топ гудвилдің құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды. Гудвилл жыл сайын және жағдаяттар баланстық құнның құнсыздануы мүмкіндігін көрсеткен кезде құнсыздану белгілерінің болуына тестіленеді;
- гудвилдің құнсыздануы, гудвилл жататын ақша ағындарын қалыптастыратын өтелетін бірліктер сомасын бағалау арқылы айқындалады. Егер оған гудвилл жататын ақша ағындарын қалыптастыратын өтелетін бірліктер сомасы оның баланстық құнынан аз болса, онда құнсызданудан болған шығын мойындалады. Құнсызданудан болған шығынды болашақ кезеңдерде қалпына келтіру мүмкін емес.

Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы активтері алғаш рет танылғанда кейіннен амортизацияланған құны бойынша, өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны (ӨЖКӘҚ) бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құны (ПШӘҚ) бойынша бағаланатын ретінде жіктеледі.

Қаржы активтерінің бастапқыда танылған кездегі жіктелуі келісімшартта көзделген қаржы активі мен Топ бұл активтерді басқару үшін қолданатын бизнес-модель бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына тәуелді болады. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған қатысты Топ іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін қолданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Топ қаржы активтерін бастапқыда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған қатысты Топ іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін қолданған сауда дебиторлық берешек 15 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес айқындалған мәміленің бағасы бойынша айқындалады.

Қаржы активін амортизацияланған құны бойынша немесе ӨЖКӘҚ бойынша жіктеу және бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана» болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздеуі қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әрбір құралдың деңгейінде жасалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Бастапқы тану және бағалау (жалғасы)

Топ қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес-модель ақша ағындарын әкелу мақсатында Топ өзінің қаржы активтерін басқаратын тәсілді сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де салдары болатындығын айқындайды.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта (стандартты талаптарда жасалатын сауда-саттық) қабылданған қағидамен белгіленген мерзімде активтерді жеткізуді талап етуші қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық операциялар ол жасалған күнге, яғни Топ активті сатып алуға немесе сатуға өзіне міндеттеме қабылдаған күнге танылады.

Кейіннен бағалау

Кейіннен бағалау мақсаттары үшін қаржы активтері екі санатқа жіктеледі:

- амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері.

Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар)

Топ қаржы активтерін амортизацияланған құны бойынша бағалайды, егер мына талаптардың екеуі де орындалса:

- қаржы активі бизнес-модельдің шеңберінде ұсталады, оның мақсаты қаржы активтерін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұстау болып табылады; және
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерге борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе шығындар активтің мойындалуы тоқтаған, ол түрлендірілген немесе құнсызданған жағдайда пайданың немесе шығынның құрамында мойындалады.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Топ сауда және өзге де дебиторлық берешекті, байланысты тараптарға берілген қарыздар мен банк салымдарын жатқызады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Кейіннен бағалау (жалғасы)

Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

ПШӘҚ бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Топ байланысты тараптарға берген және әділ құны бойынша міндетті түрде бағаланатын өзге де қаржы активтерінің құрамына қосылған туынды қаржы құралдары мен купондық облигацияларды қамтитын кейбір қазырдан жатады. Солар бойынша ақша ағындары борыштың негізгі сомасының және пайыздардың есебінен тек төлемдер болып табылмайтын қаржы активтері пайдаланылатын бизнес-модельге қарамастан ПШӘҚ бойынша жіктеледі және бағаланады. Борыштық құралдарды амортизацияланған құны немесе ӨЖКӘҚ бойынша жоғарыда сипатталғандай жіктеуге арналған критерийлерге қарамастан, борыштық құралдар бастапқыда танылған кезінде, егер осы сияқты жіктеу есептегі сәйкессіздікті жойса немесе айтарлықтай азайтса, ПШӘҚ бойынша ескерілетін ретінде жіктелуі мүмкін.

ПШӘҚ бойынша бағаланатын қаржы активтері шоғырландырылған бухгалтерлік баланста әділ құны бойынша ескеріледі, ал олардың әділ құнының таза өзгеруі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Мойындауды тоқтату

Қаржы активі (шоғырландырылған бухгалтерлік баланстан алынып тасталады) мойындалуын тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса; не болмаса
- Топ активтен ақша ағымын алу құқығын берсе не болмаса үшінші тарапқа түсетін ақша ағымдарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша ешбір елеулі кідірусіз төлеу бойынша өз мойнына міндеттеме алса; және не болмаса (а) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы берсе; не болмаса (б) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы бермей, оларды сақтамаса, бірақ осы активтің бақылауын берсе.

Егер Топ өзінің активтен ақша ағынын алу құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сақтап қала алған-алмағанын және, егер сақтап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, Топ берілген активке өзінің қатысуын жалғастыруы дәрежесінде тануын жалғастырады. Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқық пен міндеттемені көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепіл нысанын қабылдайтын жалғасқан қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе төленуін Топ талап етуі мүмкін өтемақының ең көп сомасының ең азы бойынша мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Топ пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық қаржы активтеріне қатысты күтілетін кредит шығындарына (ККШ) бағалау резервін мойындайды.

ККШ шартқа сәйкес Топқа тиесілі болатын ақша ағындары мен Топ бұл актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемеге шамамен тең болатын мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған алуды күтіп отырған барлық ақша ағындарының арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Күтілетін ақша ағындарына ұсталатын қамтамасыз етуді сатудан немесе шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын кредит сапасын арттырудың басқа тетіктерінен болатын ақша ағындары жатады.

ККШ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап кредит тәуекелі айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық ККШ) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін кредит шығындарына қатысты шығындарға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін кредит тәуекелі айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін ККШ) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін кредит шығындарына қатысты шығындарға бағалау резерві құрылады.

Сауда және өзге де дебиторлық берешекке қатысты Топ ККШ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Тиісінше, Топ кредит тәуекелінің өзгерістерін қадағаламайды, ал оның орнына әрбір есепті күнге бүкіл мерзім үшін күтілетін кредит шығындарына тең сомада шығындарға бағалау резервін мойындайды. Топ қарыз алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тән болатын болжамды факторларды ескере отырып түзетілген кредит шығындарына пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Егер шартта көзделген төлемдердің мерзімі 90 күнге өтіп кетсе, Топ қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ ұстап қалатын кредит сапасын арттыру тетіктерін ескерместен, Топтың шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын алатындығына нұсқаса, қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытындыға келе алады. Егер Топтың шартта көзделген ақша ағындарының өтелуіне қатысты негізделген үміттері болмаса, қаржы активі есептен шығарылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Хеджирлеуді есепке алу

Топ валюталық тәуекелдер бойынша хеджирлеудің жекелеген құралдарын ақша ағындарын хеджирлеу немесе таза инвестицияларды шетелдік бөлімшеге хеджирлеу ретінде айқындайды.

Топ тәуекелдерді басқару және хеджирлеу стратегиясына сәйкес хеджирлеу құралдары мен хеджирленетін баптардың арасындағы қатынастарды олар белгіленген сәттен бастап құжаттамалы түрде ресімдейді. Бұдан басқа, хеджирлеу қатынастары белгіленген сәтте және одан әрі Топ әділ құнның немесе хеджирленетін тәуекелге жататын хеджирленетін баппен байланысты ақша ағындарының өзгерістерін өтеу тұрғысынан хеджирлеу құралының тиімділігін тұрақты түрде құжаттайды.

Бұрын жиынтық кірісте мойындалған сомалар хеджирленетін позиция пайдалар мен шығындарға әсер ететін кезеңдердегі пайдаға және шығынға, хеджирленетін позицияны есептен шығару көрсетілетін бапқа қайта жіктеледі.

Хеджирлеуді есепке алу:

- а) Топ хеджирлеу қатынастарын тоқтатқан;
- б) хеджирлеу құралын қолдану, сату, бұзу немесе оны орындау мерзімі өткен; немесе
- в) қаржы құралы хеджирлеу құралы ретінде есепке алу талаптарын қанағаттандыруды тоқтатқан күні тоқтатылады.

Өзге де жиынтық кірістің құрамында және капиталда көрсетілген пайда немесе шығын болжанатын мәміле мойындалғаннан кейін пайдалар мен шығындарда көрсетіледі. Егер болжанатын мәмілені жасау енді күтілмесе, капиталда жинақталған пайда немесе шығын дереу пайдалар мен шығындарға жатқызылады. Тиімді емес бөлікке жататын пайда немесе шығын да дереу пайдалар мен шығындарға жатқызылады.

Таза инвестицияларды шетелдік бөлімшеге хеджирлеу

Валюталық тәуекелдерді хеджирлеу құралдары бойынша есеп айырысулардың нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмадан туындайтын кірістер мен шығындар есепті күнгі бағам бойынша шетелдік валютада көрсетілген активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу кезінде пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте есептілік валютасын қайта есептеу жөніндегі резервтің құрамында мойындалады.

Ақша ағындарын хеджирлеу

Қаржы құралдарын қайта есептеу кезінде туындайтын және ақша ағындарын хеджирлеу құралдары болып табылатын бағамдық айырмадан болған пайдалар мен шығындар пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте хеджирлеу резервінің құрамында мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қорлар

Қорлар өзіндік құнының ең аз мәні немесе таза өткізу құны бойынша бағаланған. Өзіндік құн қорларды жеткізуге және ағымдағы жағдайға келтіруге байланысты шығындарды қамтиды. Таза өткізу құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалған есеп айырысу шығындарын шегере отырып, әдеттегі қызмет барысында қорларды өткізу бағасын бағалауды білдіреді. Шығындарды есептеп шығарудың ұқсас формуласы сипаттамасы мен мақсаты ұқсас барлық қорлар үшін пайдаланылады. Операциялық мұнай-газ және энергетикалық сегменттердің қорлары ФИФО әдісі негізінде бағаланады. Барлық қалған қорлар орташа өлшенген құн негізінде бағаланады.

Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты және оның баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, мерзімді депозиттерді, алдын ала келісілген ақша қаражаты сомасына еркін айырбасталатын және олардың құнының өзгеруіне байланысты елеусіз тәуекел деңгейіне ұшырайтын өтеу мерзімі 3 (үш) айдан аспайтын қысқа мерзімді және өтімділігі жоғары инвестицияларды қамтиды.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын, қарыздар, қарыздар мен берешек немесе туынды құралдар арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда кредиттер мен қарыздар болған жағдайда тікелей солармен байланысты мәміле бойынша шығындарға көбейтілген әділ құны бойынша мойындалады.

Топтың қаржылық міндеттемелеріне сауда және өзге де кредиторлық берешек, кредиттер мен қарыз алулар, сондай-ақ туынды қаржы құралдары кіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелерді кейіннен бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау оларды былай жіктеуге байланысты:

Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер

«ПШӘҚ бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер» санатына саудаға арналған қаржылық міндеттемелер және бастапқыда мойындалған кезде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланатын деп айқындалған қаржылық міндеттемелер жатады.

Егер олар таяу арада сату мақсатында сатып алынған болса, қаржылық міндеттемелер саудалауға арналған деп жіктеледі. Бұл санатқа Топ шарт бойынша бір жақ болып табылатын, олар 9 ҚЕХС айқындалғандай хеджирлеу операциясында хеджирлеу құралдары ретінде айқындалмаған туынды қаржы құралдары жатады. Бөлініп көрсетілген ендірілген туынды құралдар, олар тиімді хеджирлеу құралдары ретінде айқындалған жағдайларды қоспағанда, саудаға арналған деп жіктеледі.

Саудаға арналған міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар пайда мен шығындарда мойындалады.

Топтың ПШӘҚ бойынша қайта бағаланатын ретінде бастапқыда мойындалған кезде ол айқындаған қаржы міндеттемелері жоқ.

Сауда және өзге де кредиторлық берешек

Сауда кредиторлық берешек бастапқыда әділ құны бойынша көрсетіледі және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Кредиттер мен қарыздар

Бастапқыда мойындалғаннан кейін пайыздық кредиттер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар, оларды тануды тоқтатқанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизацияның есептелуіне қарай жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)

Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизациясы қаржылық шығындар құрамына енгізіледі.

Егер Топ төлемді есепті күннен кейін кем дегенде 12 айға кейінге қалдыруға сөзсіз құқылы болмаса, қарыздар ағымдағы міндеттемелер ретінде жіктеледі. Жіктелетін активті сатып алуға, оның құрылысына немесе өндірісіне тікелей жататын қарыздар бойынша шығындар осындай актив құнының бір бөлігі ретінде капиталдандырылады. Қарыздар бойынша басқа шығындар пайда болу сәтіне кезең шығыстары ретінде танылады.

Қаржылық кепілдік шарттары

Топ шығарған қаржы кепілдігі шарттары осы шарт иесі белгілі бір борышкердің борыш құралдары шарттарына сәйкес уақтылы төлеуді жүзеге асыруға қабілетсіздігінің салдарынан шеккен шығындарды өтеу үшін төлем жасауды талап етуші шарттарды білдіреді. Қаржылық кепілдік шарттары ең алдымен кепілдік шығарылымымен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындарды ескере отырып әділ құн бойынша міндеттеме ретінде танылады. Кейіннен міндеттеме бастапқы танылған соманың және күтілетін кредит шығындарың бағаланған резерв сомасының ең көп өлшемі бойынша бағаланады.

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату

Қаржылық міндеттеменің танылуы, егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның әрекет ету мерзімі аяқталған жағдайда тоқтатылады.

Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме дәл сол кредитордың алдында едәуір ерекшеленетін талаптарда басқа міндеттемеге ауыстырылса немесе егер қолданыстағы міндеттеменің талаптары едәуір өзгертілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгеріс бастапқы міндеттеменің мойындалуын тоқтату ретінде және жаңа міндеттемені мойындаудың басталуы ретінде ескеріледі, ал олардың ағымдағы құнындағы айырмасы пайда мен шығындарда мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қаржы құралдарының өзара есепке алынуы

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуы тиіс, ал нетто-сомасы қазіргі сәтте мойындалған сомаларды өзара есепке алуға, сондай-ақ нетто-негізде есеп айырысу ниетіне не болмаса активтерді өткізуге және осымен бірге міндеттемелерді өтеуге заңгерлік құқық болғанда ғана шоғырландырылған бухгалтерлік баланста ұсынылуы тиіс.

Қаржы құралдарының әділ құны

Әрбір есепті күнге белсенді нарықтарда саудалануы жүзеге асырылып отырған қаржы құралдарының әділ құны мәміле бойынша шығасылар шегерілмей нарықтық баға белгілеулерге немесе дилерлердің баға белгілеулеріне сүйене отырып (ұзақ позицияларды сатып алуға арналған баға белгілеу және қысқа позицияларды сатуға арналған баға белгілеу) анықталады.

Олармен сауда белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын қаржы құралдары үшін әділ құн тиісті бағалау әдістемелерін қолдану жолымен анықталады. Мұндай әдістемелер мыналарды қамтуы мүмкін:

- жақында коммерциялық негізде жүргізілген мәмілелердің бағаларын пайдалануды;
- ұқсас құралдардың ағымдағы әділ құнын пайдалануды;
- дисконтталған ақша ағындарын талдау не болмаса бағалаудың өзге де үлгілері.

Қаржы құралдарының әділ құнын талдау және оны айқындау әдістері туралы қосымша ақпарат 37-ескертпеде келтіріледі.

Жалдау

Келісім жалға алу болып табылатындығын немесе онда жалға алу белгілері бар екендігін анықтау жалдау қатынастарының басталу күні келісім мазмұнын талдауға негізделеді. Келісім жалдау болып табылады немесе жалдау белгілерін қамтиды, егер келісімнің орындалуы нақты активті (немесе активтерді) пайдаланудан тәуелді болса және мұндай келісімнің нәтижесінде активті немесе активтерді пайдалану құқығы бір тараптан басқа тарапқа өтсе, тіпті егер бұл актив (немесе бұл активтер) келісімде анық көрсетілмесе.

Топ жалға алушы ретінде

Жалдау қаржылық немесе операциялық ретінде жалдау қатынастарының басталу күні жіктеледі. Топқа иелік етумен байланысты іс жүзіндегі барлық тәуекелдер мен пайдалар өтетін жалдау қаржылық жалдау ретінде жіктеледі. Жалдаудың басқа түрлері операциялық жалдау ретінде жіктеледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жалдау (жалғасы)

Топ жалға алушы ретінде (жалғасы)

Қаржылық жалдау жалға алынған мүліктің әділ құны бойынша жалдау мерзімінің басталу күні капиталдандырылады немесе егер бұл сома аз болса, – ең аз жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша. Жалдау төлемдері өтелмеген міндеттеме сомасына тұрақты пайыздық мөлшерлеме пайда болатындай етіп қаржыландыру шығындары мен жалдау бойынша міндеттеменің негізгі сомасының азаюы арасында бөлінеді. Қаржыландыру шығындары тікелей жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі.

Жалға алынған актив активтің пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде амортизацияланады. Дегенмен егер Топқа жалдау мерзімінің соңында активке меншік құқығы өтеді деген негізделген сенімділік болмаса, актив келесі кезеңдердің ең қысқасының ішінде амортизацияланады: активтің пайдалы қызмет етуінің есепті мерзімі мен жалдау мерзімі.

Операциялық жал қаржылық жалдан ерекшеленетін жал ретінде айқындалады. Операциялық жалдау төлемдері жиынтық кіріс туралы есепте бүкіл жалдау мерзімінің бойына тікжелілік әдіспен операциялық шығыстар ретінде танылады.

Топ жалға беруші ретінде

Қаржылық жалдау шарттары бойынша жалға алушыдан алынуға жататын қаражат Топтың жалдаудағы таза инвестицияларының сомасында дебиторлық берешек ретінде көрсетіледі. Қаржылық жалдаудан түскен кіріс Топтың жалдауға қатысты таза инвестициялары бойынша пайданың тұрақты мерзімді нормасын көрсету үшін есепті кезеңдерге бөлінеді. Операциялық жалдау шарттары бойынша жалдаудан түскен кіріс тиісті жалдаудың қолданылу мерзімінің ішінде тікелей көрсетіледі. Операциялық жалдау шарттарын жасау және жүргізу кезінде болған бастапқы тікелей шығындар жалға алынатын активтің баланстық құнына қосылады және жалдау мерзімінің ішінде тепе-тең көрсетіледі.

Резервтер

Активтің шығуы бойынша міндеттеме (пайдаланудан шығару)

Пайдаланудан шығаруға арналған резервтер Топтың объектіні немесе негізгі құралды демонтаждау мен көшіру бойынша және объекті тұрған учаскені қалпына келтіру бойынша міндеттемесі болған кезде, сондай-ақ мұндай резервті пайымды бағалауды жүзеге асыру мүмкін болған кезде, дисконттау негізінде толық көлемде мойындалады.

Мойындалатын сома жергілікті шарттар мен талаптарға сәйкес анықталған бағаланған болашақ шығындардың ағымдағы құнын білдіреді. Сондай-ақ сомасы резервтің мөлшеріне балама, тиісті негізгі құрал мойындалады. Соның салдарынан, осы актив тиісті амортизациялау әдісі негізінде өндірістік құралдар мен тасымалдау құралдары бойынша күрделі шығындар шеңберінде амортизацияланады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Резервтер (жалғасы)

Активтің шығуы бойынша міндеттеме (пайдаланудан шығару) (жалғасы)

Есепті мерзімдегі немесе міндеттемелерді өтеуге қажетті экономикалық пайданың негізіндегі ресурстардың ағып кету сомасындағы өзгерістердің нәтижесі болған пайдаланудан шығару бойынша қолдағы резервті бағалаудағы өзгерістер немесе дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгеріс былайша ескеріледі:

- а) резервтегі өзгерістер ағымдағы кезеңде тиісті активтің баланстық құнына қосылады немесе шегерілетіндей;
- б) актив құнынан шегерілген сома оның теңгерім құнынан асып кетпеуі қажет. Егер резервтегі кему активтің баланстық құнынан асып кетсе, онда асып кету пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте дереу мойындалады; және
- в) егер активтің құны ұлғаюға әкелсе, Топ активтің жаңа теңгерім құны толығымен өтелмейтіні осы көрсеткіш болып табылатындығын қарастырады. Егер бұл мұндай көрсеткіш болып табылса, Топ активтің өтелетін құнын бағалау арқылы оны құнсыздануға тестілейді және 36 БЕХС-ке сәйкес құнсыздану бойынша кез келген шығынды ескереді.

Өзге де резервтер

Резервтер Топтың өткен шақта болған оқиғалардың нәтижесінде ағымдағы (құқықтық немесе іс-тәжірибеден туындаған) міндеттемесі болса, сондай-ақ міндеттемелерді өтеу үшін экономикалық пайдаларға байланысты қаражат ағыны болатын ықтималдық болғанда және осы міндеттеменің тиісті дұрыс бағасы жүргізілгенде шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Егер Топ резерв өтеледі деп күтсе, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу жеке актив ретінде көрсетіледі, бірақ өтеу іс жүзінде кепілді болып табылғанда ғана.

Егер ақша қаражатының уақытша құнының әсері мәнді болып табылса, резервтер ақша қаражатының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін және онда міндеттемеге тән тәуекелдер орынды салықтарды төлегенге дейін мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының күтілетін болашақ қозғалысын дисконттау арқылы есептеледі. Дисконттауды пайдалану кезінде резервтің ұлғаюы уақыттың өтуі салдарынан қаржылық шығындар ретінде танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйақылар

Зейнетақы қорларына аударымдар

Топ аударымдар ретінде өзінің жұмыскерлерінің жалақысынан олардың зейнетақы қорларына аударымдар ретінде 10% ұстайды. Заңнамаға сәйкес жұмыскерлер өздерінің зейнетақы төлемдеріне өздері жауапты болады және Топтың зейнетақы қорларына аударымдар бойынша ағымдағы, сол сияқты келешектегі міндеттемелері жоқ.

Әлеуметтік салық

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық есептелуіне қарай шығыстарға жатқызылады.

Төлемдер мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары

Кәсіптік одақтармен жасалған ұжымдық шарттарға және өзге де сыйақылар туралы ережелерге сәйкес Топтың кейбір еншілес ұйымдары өздерінің жұмыскерлеріне еңбек қызметін аяқтағанда («Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары») белгілі бір сыйақылар төлейді.

Топ олар өзге де жиынтық пайда мен шығындардың құрамында анықталған кезеңде жұмыскерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан туындаған актуарлық пайдалар мен шығындарды мойындайды және «Жұмыскерлерге берілетін сыйақы» 19 БЕХС-да айқындалған бағаға сәйкес сыйақы бойынша шығыстарды және міндеттемені мойындайды.

Төлемдер мөлшері белгіленген зейнетақы жоспарына сәйкес міндеттемелер мен сыйақы бойынша шығыстар болжамдалған шартты бірлік әдісінің көмегімен анықталады. Бұл әдіс әрбір жұмыс істелген жылды сыйақы алу құқығына қосымша бірлігіне есу ретінде қарастырады және жиынтық міндеттемені көрсету үшін әрбір бірлікті жеке өлшейді. Сыйақылар беру бойынша шығыстар, белгіленген төлемдер мөлшерімен зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес жұмыскерлердің жұмыс өтілі ішінде жиынтық сыйақыны бөлу үшін пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Бұл міндеттеме валютасы мен шарттары төлемдер мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелер валютасымен және бағаланған шарттарымен салыстыруға болатын мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне ұқсас дисконт мөлшерлемесін қолдана отырып, болашақтағы есеп айырысу ақша қозғалысының ағымдағы құны бойынша өлшенеді.

Топтың еншілес ұйымдарының төлемдер мөлшері белгіленген зейнетақы жоспарлары қаржыландырылмайтын болып табылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акциялар шығаруға тікелей қатысы бар сыртқы шығындар капиталға түсімдер сомасынан шегерім ретінде көрсетіледі. Шығарылған акциялардың номиналды құнынан алынған қаражаттың әділ құнының кез келген асып түсуі бөлінбеген пайданың ұлғаюы ретінде мойындалады.

Бақыланбайтын қатысу үлесі

Бақыланбайтын қатысу үлесі шоғырландырылған бухгалтерлік баланста Акционерге қатысты капиталдан бөлек меншікті капиталдың құрамында ұсынылған. Еншілес ұйымның шығындары, тіпті егер бұл теріс сальдоға әкеп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

Дивидендтер

Дивидендтер есепті мерзімге дейін жарияланған жағдайда ғана міндеттемелер ретінде танылады және есепті мерзімдегі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға қаржылық есептіліктің шоғырландырылған нысандары бекітілген күнге дейін ұсынылса немесе жарияланса, қаржылық есептіліктің шоғырландырылған нысандарында ашып көрсетіледі.

Акцияларға негізделген төлемдер

Топтың кейбір жұмыскерлері үлестік құралдар жөніндегі операцияларға негізделген төлемдер нысанында сыйақы алады. Жұмыскерлер өздері жұмыс істейтін еншілес ұйымның үлестік құралдарымен сыйақы алатын қызметтерді ұсынады («олар бойынша есеп айырысулар үлестік құралдармен жүзеге асырылатын мәмілелер»).

Олар бойынша есеп айырысулар үлестік құралдармен жүзеге асырылатын жұмыскерлермен жасалған мәмілелердің құны, сыйақы берілген күнгі осындай құралдардың әділ құны негізге алына отырып, бағаланады. Әділ құн тиісті бағалау моделінің көмегімен айқындалады.

Үлестік құралдар негізіндегі төлемдер бойынша операциялар бойынша шығыстар, қызмет нәтижелеріне қол жеткізу шарттары және/немесе белгілі бір мерзімнің еңбек сіңіру шарттары орындалатын және жұмыскерлер сыйақы алуға толық құқықтарды алған кездегі күнгі аяқталатын (сыйақы алу құқығы ауысқан күні) кезең ішінде өзге күрделі резервтерде тиісті ұлғаюымен бір мезгілде мойындалады. Осы мәмілелер бойынша жиынтық шығыстар сыйақы ретінде берілетін үлестік құралдар санына қатысты Топтың оңтайлы бағалауы негізінде аяқталған мерзімге міндеттемелер теңбе-тең өтелгенге дейінгі әрбір есепті күнге мойындалады. Кезең ішіндегі пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте шығыс немесе кіріс кезеңнің басында немесе аяғында мойындалған жиынтық шығыстың өзгерісін білдіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Капитал (жалғасы)

Акцияларға негізделген төлемдер (жалғасы)

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының шарттары өзгерсе, шығыс ең азы ретінде шарттар өзгермеген кездегі мөлшерде мойындалады. Бұдан басқа, сыйақының жалпы әділ құнын үлестік құралдармен ұлғайтатын немесе осындай өзгеріс күнінде жүргізілген бағалауға сәйкес өзгеше түрде жұмыскер үшін тиімді өзгеріс бойынша қосымша шығыс мойындалады.

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының күші жойылса, ол егер де оның құқығы күшін жою күні өтетіндей болса, ескеріледі. Бұл ретте әлі мойындалмаған шығыстар жедел түрде мойындалады. Алайда, егер күші жойылған сыйақы жаңа сыйақымен ауыстырылса және жаңа сыйақы ол ұсынылған күнгі күші жойылған сыйақыны ауыстыратын ретінде қарастырылса, күші жойылған және жаңа сыйақы, бастапқы сыйақының өзгерісі жүргізілген сияқты ескеріледі.

Акционерге өзге де бөлу

Бөлінбеген пайдада Акционерге өзге де бөлу ретінде болған шығындар немесе активтердің акционер бұйрығымен бөлу, оған қоса негізгі құралдар объектілері, басқа кәсіпорынға қатысу үлестері және шығу топтары, ақша қаражаты және Топтың есеп саясатының анықтамасына сәйкес басқалары мойындалады.

Түсімді тану

Егер Топ экономикалық пайда алады деген ықтималдық болса және, егер пайданың сенімді бағалануы мүмкін болса, түсім мойындалады.

Тауарларды сату

Топ уәде етілген тауарды немесе қызметті (яғни активті) сатып алушыға бере отырып, атқару бойынша міндеттемені орындаған кезде (немесе қалайша) түсім мойындалады. Сатып алушы бұл активке бақылауды алғанда (немесе ретінде) актив беріледі, бұл әдетте келісімшарттың бағасы белгіленген немесе айқындалатын болып табылуы, ал дебиторлық берешекті алу мүмкіндігі негізделген түрде қамтамасыз етілген деген талаппен меншік құқығын беру кезінде орын алады. Атап айтқанда, сатудан түскен кірістер, әдетте, оларға меншік құқығы өткен кезде танылады. Экспортқа сату үшін меншік құқығы, әдетте, Қазақстан Республикасының шекарасында өтеді. Түсім кез келген сауда жеңілдіктерінің сомаларын, көлемі үшін жеңілдіктер мен өтелетін салықтарды ескере отырып, алынған немесе алынуға жататын сыйақының әділ құны бойынша бағаланады.

Қосалқы қызметтерді сату қызметтің бағасы айқындалуы мүмкін және кірістердің алынуына қатысты елеулі белгісіздіктің жоқ екендігі талабымен қызметтердің көрсетілу шамасына қарай танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Түсімді тану (жалғасы)

Қызметтерді көрсету

Қызметтер көрсетуден түсетін кірістер қызметтер көрсетілген сәтте мойындалады.

Тасымалдауға жататын қызметтерге қатысты, аяқталу дәрежесі мен кіріс сомасының жеткілікті түрде дәл анықталған жағдайда есепті күнгі тасымалдаудың аяқталу дәрежесі бойынша мойындалады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомалары алу сәтінде тапсырыс берушілерден алынған аванстар құрамында көрсетіледі. Болашақ кезеңдердің кірістері қызмет көрсетуіне қарай ағымдағы кірістерге жатады.

Пайыздық кірістер мен шығыстар

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары мен ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін инвестициялар ретінде жіктелген пайыздық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар дисконттау кезіндегі тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша бейнеленеді, ол бойынша қаржылық құралды пайдаланудың болжалды мерзімі ішінде немесе қолданылуына қарай қысқарақ мерзім ішінде күтілетін болашақ ақша төлемдері мен түсімдері дәлдікпен қаржылық активтің немесе қаржылық міндеттеменің таза баланстық құнында келтіріледі.

Сауда дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек Топтың шартсыз болып табылатын өтемақы сомасына құқығын білдіреді (яғни ақы төлеу мерзімінің орын алуы үшін тек уақыт қана қажет).

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттеме

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттеме – Топ сатып алушыдан өтемақыны (немесе өтемақы сомасын) алған тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға беру міндеттемесі. Сатып алушы өтемақыны Топ тауарды немесе қызметті сатып алушыға беру сәтіне дейін төлеген жағдайда, Топ сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемені төлемді жүзеге асыру сәтіне немесе төлем төленуге жататын болған сәтте (қайсысының бұрын орын алатындығына қарай) мойындайды. Топ шарт бойынша өз міндеттемелерін орындағанда сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттеме түсіммен мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Түсімді тану (жалғасы)

Шартты жасау шығындары

Топ Тұтынушыға арналған бизнес (B2C) сегментінде жаңадан қосылған абоненттер үшін агенттерге сатулар бойынша комиссиялық сыйақыны төлейді. Сату жөніндегі агенттерге комиссиялық сыйақы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте сату жөніндегі агенттерге төленген шығындар ретінде капиталдандырылды. Келісімшартты алу шығындары қызмет тапсырыс берушіге көрсетілген кезең ішінде амортизацияланады.

Тарифтер белгілеу

Топтың бірқатар еншілес ұйымдары Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») тарапынан реттеу объектілері болып табылады. ТМРК негізінде еншілес ұйымдар өз кірістерінің айтарлықтай бөлігін алатын тарифтерді және тариф мөлшерлемелерін есептеу әдістемелерін бекітуге жауапты.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қордың жалғыз акционері болып табылғандықтан, Топ Үкіметтің рөлін бағалай отырып, онымен жасалған барлық мәмілелерді талдайды: Үкімет ең бастысы қай жағдайларда Акционер ретінде, ал қай жағдайларда реттеуші ретінде әрекет етеді. Егер нақты операция кезінде Үкіметтің акционер ретінде әрекет ететіндігі анықталса, Топтың мұндай операцияның нәтижесінде алған кез келген пайдасы немесе шеккен шығыны тікелей капиталда жарна немесе Акционердің капиталын алып қою ретінде мойындалады.

Егер Үкіметтің ерекше операциясы Акционер ретіндегі әрекет ретінде анықталмаса, мұндай операциялар 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу» БЕХС ережелеріне сәйкес ескеріледі. Мұндай жағдайларда мемлекеттік субсидиялар субсидиялардың алынатындығы және онымен байланысты барлық қажетті жағдайлардың орындалатындығына ақылға қонымды сенімділік болған кезде олардың әділ құны бойынша мойындалады. Егер субсидия шығыс бабына қатысты болған жағдайда, ол жүйелі негізде өтеуі тиіс тиісті шығыстармен салыстыру үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде мойындалады. Субсидия активке қатысты болған кезде оның әділ құны болашақ кезеңдердің кірісіне жатқызылады және тиісті активтің пайдалы қызмет етуінің күтілетін кезеңі ішінде пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте тең бөліктермен жыл сайын көрсетіледі. Кіріске жататын субсидиялар пайдалар мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте операциялық қызметтен түсетін кірістердің құрамында жеке ұсынылған.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Шығыстарды мойындау

Шығыстар пайда болуына қарай мойындалады және олар есептеу әдісінің негізінде, жатқызылған кезеңдегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Табыс салығы

Бір жылғы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы өзге жиынтық кірісте немесе капиталда көрсетілетін баптарға жататын сомаларды қоспағанда, пайдалар мен шығындарда көрсетіледі, бұл жағдайда, ол тиісінше өзге жиынтық кірісте немесе капиталда мойындалады. Салық бойынша ағымдағы шығыстар – бұл бір жылғы салық салынатын кіріс бойынша төлеуге күтілетін салық және алдыңғы жылдарға қатысты төленетін салыққа қатысты кез келген түзетулер.

Үстеме пайдаға салынатын салық табыс салығы ретінде қаралады және табыс салығы бойынша шығыстардың бір бөлігін құрайды. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға сәйкес Топ белгілі бір мәндерден асатын пайданың ішкі нормасы кезінде қолданылатын жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартқа сәйкес белгілі бір шегерімдер сомасына түзетуге жататын салық салудан кейін пайда сомасынан көрсетілген мөлшерлеме бойынша үстеме пайдаға салық есептейді және төлейді.

Пайданың ішкі нормасы әрбір жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша ақша ағындарының негізінде есептеледі және инфляцияның ұлттық деңгейіне түзетіледі. Кейінге қалдырылған салық корпоративтік табыс салығы («КТС») үшін, сол сияқты үстеме пайда салығы үшін есептеледі. Үстеме пайдаға салынатын кейінге қалдырылған салық келісімшарт бойынша төлеуге жататын үстеме пайдаға салықтың күтілетін мөлшерлемесі бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға жатқызылған активтер үшін уақытша айырмалар бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаты үшін активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салу мақсаты үшін пайдаланылған сома арасындағы уақытша айырмалар бойынша баланстық әдіспен ескеріледі. Мыналардың нәтижесінде туындаған:

- компанияларды біріктіру болып табылмайтын мәміледе активті немесе міндеттемені бастапқы мойындау және мәміле жасасу сәтінде де, бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе шығынға да әсер етпейді; және

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Табыс салығы (жалғасы)

- еншілес ұйымдарға, қауымдасқан компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестерімен байланысты салық салынатын уақытша айырмаларға қатысты егер уақыт айырмасын азайту уақытындағы бөлуді бақылау мүмкін болса уақытша айырмасы жақын болашақта азаймайды деген айтарлықтай ықтималдылық болса, уақытша айырмалар мойындалмайды.

Табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер қолданылған немесе есепті күні іс жүзінде қолданысқа енгізілген салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) негізге алына отырып, актив алынған немесе міндеттеме төленген кезеңге қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық бойынша актив оның есебін актив өткізілуі мүмкін салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар көлемде ғана мойындалады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер тиісті салық жеңілдігін іске асыру ықтималдығы бұдан әрі болмайтын көлемде азаяды.

Қосылған құн салығы («ҚҚС»)

Салық органдары нетто негізде сату мен сатып алу бойынша ҚҚС өтеуді жүргізуге мүмкіндік береді. Өтелуге жататын ҚҚС, ішкі нарықтағы сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, ішкі нарықтағы сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді. Экспортқа сатылымдар нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Байланысты тараптар

Байланысты тараптар Топтың акционерін, негізгі басқарушы персоналды, қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындарды және дауыс беретін акцияларының елеулі үлесі тікелей немесе жанама түрде Топтың акционерлеріне немесе негізгі басқарушы персоналына тиесілі ұйымдарды қамтиды.

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер

Шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте мойындалмайды. Мұндай міндеттемелер туралы деректер, экономикалық пайдаларды құрайтын ресурстардың шамадан тыс кету ықтималдығы аз болып табылатын жағдайларды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарына ескертпелерде (*Звешертпелер*) ашылып көрсетіледі.

Шартты түрдегі активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Егер мұндай активтерге байланысты экономикалық пайдалар алудың жеткілікті ықтималдығы болған жағдайда, көрсетілген активтер туралы деректер ескертпелерде ашылып көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті жыл аяқталғанда болған және есепті күнгі Топтың қаржылық жағдайы туралы қосымша ақпаратты қамтитын оқиғалар (түзетуші оқиғалар) шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында көрсетіледі. Есепті жыл аяқталғанда болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар елеулі болып табылса, шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарына ескертпелерде ашылып көрсетіледі.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР

ҚЕХС-ға сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын дайындау басшылықтан есептілікте көрсетілген активтерге, міндеттемелерінің және есепті күнгі шартты түрдегі активтер мен міндеттемелерге ықпал ететін бағалар мен жол берулерді, сондай-ақ есептілікте көрсетілген активтерді, міндеттемелерді, кірістерді, шығыстарды және есепті кезеңдегі шартты түрдегі активтер мен міндеттемелерді пайдалануды талап етеді. Іс жүзіндегі нәтижелер осы бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Келесі қаржы жылының ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнында елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін есепті күнге келешек туралы негізгі жорамалдар мен белгісіздік пайымдауларының өзге де негізгі дерек көздері төменде қарастырылады.

Мұнай мен газдың қорлары

Мұнай мен газдың қорларын бағалау мұнай сегментінің тозуы, ескіруі және амортизациясы бойынша есеп айырысуда маңызды фактор болып табылады. Топ Қоғамның мұнай-газ инженерлерінің әдістемесіне сәйкес өзінің мұнай мен газ қорларын бағалайды. Мұнай-газ инженерлері қоғамының әдістемесі бойынша қорларды бағалау кезінде Топ ұзақ мерзімді жоспарлы бағаларды пайдаланады. Дәлелденген қорларды бағалау үшін жоспарлық бағаларды пайдалану жыл соңындағы споттық бағаны пайдалануға тән тұрақсыздықтың ықпалын жояды. Басшылық ұзақ мерзімді жоспарлы бағалар бойынша жорамалдар өндіру қызметінің ұзақ мерзімді сипатына көбірек сәйкес келеді және мұнай мен газдың қорларын бағалау үшін барынша лайықты негізді білдіреді деп есептейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай мен газдың қорлары (жалғасы)

Барлық мұнай мен газ қорларын бағалаулар кейбір белгісіздік дәрежесін білдіреді. Белгісіздік негізінен мұндай деректерді бағалау және түсіндіру сәтіне қолжетімді болатын геологиялық және инженерлік деректердің көлеміне тәуелді болады.

Салыстырмалы түрдегі белгісіздік деңгейі қорларды екі негізгі санаттың біріне: дәлелденген немесе дәлелденбеген қорларға жатқызу арқылы көрсетілуі мүмкін. Дәлелденген қорларды өндіруде дәлелденбеген қорлармен салыстырғанда үлкен айқындылық бар және дәлелденген қорлар оларды өндіру мүмкіндігіне қатысты белгісіздіктің прогрессивті өсуін белгілеу үшін әзірленген және әзірленбеген қорларға бөлінуі мүмкін.

Баға жыл сайын талданады және түзетіледі. Түзетулер қолдағы геологиялық деректерді, өндіру туралы өнеркәсіптік параметрлерді немесе деректерді бағалау немесе қайта бағалау; жаңа деректердің; немесе бағалар бойынша жорамалдардағы өзгерістердің салдарынан туындайды. Қорларды бағалау сондай-ақ кері әрекетті арттыру үшін жобалардың қолданылуы, пласт өнімділігіндегі өзгерістердің немесе әзірлеу стратегиясындағы өзгерістердің салдарынан қайта қаралуы мүмкін. Дәлелденген әзірленген қорлар тозуды, тауысылуды және амортизацияны есептеу үшін өндіру көлеміне тепе-тең етіп амортизация мөлшерлемелерін есептеу үшін пайдаланылады. Топ бастапқы дәлелденген қорларға жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу кезеңі ішінде өндірілетін болады деп күтілетін көлемді ғана қосты. Бұл ұзарту бойынша рәсім нәтижесіне қатысты белгісіздікке байланысты, өйткені жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды ұзарту ең соңында Үкіметтің қалауы бойынша жүзеге асырылады. Топтың лицензиялық кезеңдерін ұзарту және қорлардың көрсетілген қорларын тиісінше ұлғайту, әдетте, тозу бойынша неғұрлым төменгі шығысқа әкеледі және кірістерге біршама әсер етуі мүмкін. Дәлелденген өндірілген қорлардағы төмендеу тозуға, сарқылуға және амортизацияға (өндіру деңгейі тұрақты болған кезде) аударымдардың ұлғаюына, кірістің төмендеуіне әкеледі және сонымен қатар мұнай-газ активтерінің ағымдағы құнының тікелей төмендеуіне де әкелуі мүмкін. Салыстырмалы түрде пайдаланылатын кен орындарының саны болған кезде өткен жылмен салыстырғанда қорларды бағалауға кез келген өзгерістер тозуға, ескіруге және амортизацияға аударымдарға біршама әсер етуі мүмкіндігі болады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Тау-кен қорлары

Тау-кен қорлары активтердің өтелетін құнын бағалау үшін және тау-кен өндіретін сегменттің тозуы және амортизациясы бойынша аударымдарды анықтау үшін пайдаланылатын ақша қаражатының болжанатын қозғалысын бағалаудың негізгі құрамдаушы болып табылады. Топ қорларды әдетте кен орнын егжей-тегжейлі барлау нәтижелері бойынша бағалайды, әрі оны Қазақстан Республикасы Геология комитетінің Қорлар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы («ҚМК») қарастырып, бекітеді. Әдетте, әрбір тыңайтылған жер бойынша өндіру сатысында олар ҚМК бекіткен геологиялық қорлардан көп немесе аз жағына қарай ерекшеленеді.

JORC қорлары

2018 және 2017 жылдары Топ геологиялық барлау жұмыстарының нәтижелері, минералды ресурстар мен кен қорлары туралы есепті (2012) жасау үшін Австралазиялық кодекске (бұдан әрі – «JORC кодексі») сәйкес Топтың қорлары мен ресурстарын бағалау үшін SRK Consulting (UK) Limited компаниясын (бұдан әрі – «SRK») тартты. Қорлар мен ресурстарды бағалау амалдары тиісінше 2018 жылғы 31 желтоқсандағы және 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орындалды. Қорларды бағалау кезінде SRK соған барынша соңғы негізделген барлық шешуші ақпаратты саралады, ҚАО ҰАК өндірген минералды ресурстар мен кен қорларын бағалады.

SRK Топ кәсіпорындары үшін ҚАО ҰАК бағалаған минералды ресурстар мен кен қорларының көлемдерін өз бетімен қайта есептемеді, ал Топ деректері бойынша есептеу нәтижелерін алу және бағалауды жіктеу үшін пайдаланылған бастапқы деректер мен әдістемелердің көлемін және сапасын саралады және тау жұмыстарын дамытудың ағымдағы жоспарларында өңделуге жоспарланған уран тоннажын қоса алғанда, бұл есептеулер жөнінде өз пікірін білдірді. Бұл талдаудың негізінде, SRK содан кейін осы ақпаратты JORC Кодексінде ұсынылған басқарушы қағидаттар мен терминологияға сәйкес ресурстар мен қорлар туралы куәландырылған есептерді алу үшін пайдаланды. Ресурстар туралы SRK есептері экономикалық пайдамен әлеуетті әзірленуі мүмкін және қазіргі уақытта өндіру үшін потенциал ретінде қарастырылатын салаларға қатысты болды.

SRK есебінде жер асты сілтіден айыру (минералды ресурстар) бойынша қазіргі және жоспарланған жұмыстардың шеңберінде әлеуетті өндірілуі мүмкін уранның көлемдері, сондай-ақ тау жұмыстарын дамытудың тиісті жоспарларында өндіруге жоспарланған (кен қорлары) уран көлемдері туралы пікірді қамтиды. Топ өзінің әрбір кен орнының өндірістік әдісі бойынша ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануын және амортизациясын есептеу үшін қорлар жөніндегі деректерді SRK есебіне сәйкес пайдаланды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Ұзақ мерзімді активтердің өтелуі

Әрбір есепті кезеңде Топ құнсыздану индикаторларының болуын анықтау үшін әрбір активті немесе ақша қаражатын әкелетін («әкелуші бірлік») активтер тобын бағалайды. Егер мұндай индикатор бар болып шықса, өткізу шығыстарын және пайдалану құнын шегере отырып әділ құнынан барынша жоғары мән ретінде қарастырылатын өтелетін құнның лайықты бағалануы жүргізіледі. Мұндай есептеулер мұнайға деген ұзақ мерзімді бағалар (ағымдағы және тарихи бағаларды, бағаның өзгеруіндегі үрдістерді және ілеспе факторларды ескере отырып), дисконт мөлшерлемелері, операциялық шығындар, капиталдағы келешек мұқтаждық, пайдаланудан шығару шығындары және пайдалану сипаттамалары, резервтер мен операциялық қызмет (бұған өндіру және сату көлемдері кіреді) сияқты бағалаулар мен жорамалдарды пайдалануды талап етеді. Егер активтің немесе активтер тобының баланстық құны олардың өтелетін құнынан асатын болса, актив немесе активтер тобы құнсызданған болып есептеледі, олардың баланстық құны өтелетін құнға дейін азаяды. Өтелетін құнды бағалау кезінде келешекте күтілетін ақша ағындары активтер тобына тән болатын тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағалауын және активке тән тәуекелдерді көрсететін дисконттау мөлшерлемесі бойынша келтірілген құнға дейін дисконтталады. Әділ құн активті және/немесе әкелуші бірлікті нарықтық талаптарда мәлім және мұндай мәмілені жасауға дайын тараптардың арасында сатудан түсуі мүмкін сома ретінде айқындалады және компанияға тән болуы мүмкін факторлардың әсерін ескермейді.

36 БЕХС-ке (IAS) сай құнсыздану белгілерінің бірі кезең ішінде болған немесе таяу болашақта Топ қызметін жүзеге асыратын технологиялық, нарықтық, экономикалық немесе заңгерлік талаптарда немесе соған актив арналған нарықта күтілетін Топ үшін теріс салдары болған елеулі өзгерістердің болуы болып табылады.

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі

2018 жылдың 31 желтоқсанына Топ 107.745 миллион теңге сомасында барлау және бағалау бойынша активтердің құнсыздануын мойындады, әрі ол негізінен Топтың жобалардан жоспарланған шығуына және келісімшарттық аумақтарды Үкіметке беруіне орай тиісінше 67.897 миллион теңге және 34.538 миллион теңге сомаға Н және Сәтбаев жобаларына жатады.

2018 жылдың 31 желтоқсанына Топ құнсыздану индикаторларының болуына орай мұнайды қайта өңдеуші және өзге де активтердің құнсыздануына жыл сайынғы тестілеуді өткізді. Құнсыздану индикаторларын талдау кезінде Топ қайта өңдеу маржасының болжамын, өндіріс көлемін және өзге де факторларды ескерді.

2018 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілікте мұнайды қайта өңдеуші және өзге де активтерге жататын бірліктерді жасайтын өтелетін құнды бағалаудың нәтижесінде 56.239 миллион теңге сомасында құнсызданудан болған шығын танылды, әрі ол негізгі құралдарға және материалдық емес активтерге бөлінді және негізінен «Refining», «Petrochemical», «Bulgaria» және өзге де бөлімшелермен білдірілген КМGI ақша ағындарын жасайтын бірліктерге жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі (жалғасы)

Бос ақша ағындарының келтірілген құны басшылық бес жылдық кезеңге мақұлдаған қаржылық жоспарлардың негізінде дисконтталған ақша ағындарының негізінде айқындалған. Нәтижесінде, «Refining», «Petrochemical», «Bulgaria» бөлімшелерінің құнсыздану шығыны 43.701 миллион теңге болды, әрі ол былайша бөлінді: 21.195 миллион теңге негізгі құралдарға жатқызылды және 22.506 миллион теңге материалдық емес активтерге жатқызылды.

KMGІ ақша ағындарын жасайтын бірліктердің өтелетін құны есептен шығару шығындарын шегере отырып әділ құнның негізінде айқындалды, әрі ол келтірілген қалдық құнына түзетілген бос ақша ағындарының келтірілген құнын білдіреді. Жоғарыда аталған ААЖБ үшін сатуға арналған шығындарды шегере отырып әділ құнда пайдаланылатын негізгі жорамалдар операциялық пайда, дисконттау мөлшерлемелері және бюджеттік кезеңнен кейін ақша ағындарының экстраполяциясы үшін пайдаланылатын өсу қарқындары болып табылады. «Refining» мен «Petrochemical» ААЖБ үшін болжамды ақша ағындарына қолданылатын дисконттау мөлшерлемесі 9,7% (2017 жыл: 9,0%) болды, ал 1,9% өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланған 5 жылдық кезең шегінен ақша қаражатының ағындары сала бойынша орта ұзақ мерзімді өсімге тең болды. Қалдық құны үшін пайдаланылатын капиталдану мөлшерлемесі 7,8% (2017 жылы: 7,5%) құрайды. «Bulgaria» ААЖБ қатысты, болжамды ақша ағындарына қолданылатын дисконттау мөлшерлемесі 9,8% (2017 жыл: 9,1%) болды, ал 1,9% өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланған 5 жылдық кезең шегінен ақша қаражатының ағындары сала бойынша орта ұзақ мерзімді өсімге тең болды. Қалдық құны үшін пайдаланылатын капиталдану мөлшерлемесі 7,9% (2017 жылы: 7,6%) құрайды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Павлодар мұнай химия зауыты» ЖШС (ПМХЗ) 88.553 миллион теңге сомаға сатып алумен байланысты елеулі гудвилі бар.

2018 және 2017 жылдардың желтоқсанында Топ ПМХЗ сатып алуға байланысты гудвилді жыл сайынғы тестілеуді өткізді. Құнсыздану индикаторларын талдау кезінде Топ шикі мұнайды қайта өңдеу көлемдерінің болжамын, мұнайды қайта өңдеу тарифтерін, күрделі шығындарды және өзге де факторларды ескерді.

ПМӨЗ өтелетін құнды дисконтталған ақша ағындарының үлгісін пайдалана отырып есептеді. 9,7% (2017 жыл: 13,25%) дисконттау мөлшерлемесі салықтар ұсталғанға дейін капиталдың орташа алынған құнының негізінде есептелді. Капиталдың орташа алынған құны қарызға алынған қаражатты, сол сияқты меншікті капиталды да ескереді. Меншікті капиталдың құны инвестициялардан болатын түсімнен болады. Қарызға алынған капиталдың құны ПМӨЗ қолдауға міндетті болатын пайыздық қарыздарға негізделген. Ажырамайтын тәуекел жеке бета-факторды қолдану арқылы қосылды. Бета-фактор ортақ қолжетімді нарықтық деректердің негізінде бағаланды. 2037 жылға дейінгі болжамды ақша ағындары басшылықтың ықтимал операциялық және күрделі шығындар бойынша ағымдағы бағалауын болжайтын, ПМӨЗ-дың 2023 жылға дейінгі бес жылдық бизнес-жоспарына негізделген. Бұл ақша ағындарының едәуір бөлігі 2023 жылдан кейін бағалау күні басқарудың ең үздік бағалауына негізделген күрделі шығындарды шегере отырып, 2,77% (2017 жыл: 2,78%) инфляцияның күтілетін деңгейін қолдану арқылы болжанды.

2018 жылдың 31 желтоқсанына пайдалану құндылығының негізінде есептелген гудвилдің өтелетін құны оның баланстық құнынан көп болды. Тиісінше, 2018 жылдың 31 желтоқсанына ПМХЗ гудвилінің құнсыздануы мойындалмады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі (жалғасы)

Жорамалдардағы өзгерістерге сезімталдық

ПМХЗ өтелетін құнын бағалау нәтижелері негізгі жорамалдарды, атап айтқанда, теңгенің айырбас бағамын, дисконттау мөлшерлемесін өзгертумен, сондай-ақ терминалдық кезеңде жоспарланған EBITDA мәндерін өзгертумен байланысты жол берулерді өзгертуге сезімтал болып табылады. Дисконттау мөлшерлемесінің 9,7%-дан 10,7%-ға дейін 1,0%-ға артуы және EBITDA жоспарланған мәнінің терминалды кезеңде 43%-дан 38%-ға дейін 5%-ға төмендеуі ПМХЗ жасайтын бірліктің өтелетін құнының азаюына әкеп соқтырмайды.

Энергия жасаушы активтер

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жасалған талдаудың нәтижелері бойынша Топ басшылығы «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес компанияларының: «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (бұдан әрі – «ЕМАЭС-1»), «Алматы Электр Станциялары» АҚ (бұдан әрі – «АлЭС»), «У.Д. Кантаев атындағы Мойнақ ГЭС» АҚ (бұдан әрі – «МГЭС») және «Екібастұз 2-МАЭС» АҚ (бұдан әрі – «ЕМАЭС-2») бірлескен кәсіпорындарының негізгі құралдарының құнсыздану индикаторларын және тиісінше ЕМАЭС-2 инвестицияларын анықтады.

Топ 36 «Активтердің құнсыздануы» БЕХС-ке сәйкес өткізілген ЕМАЭС-1, АлЭС және ЕМАЭС-2 активтерінің құнсыздану тестін өткізу үшін тәуелсіз сарапшыларды тартты. МГЭС активтерінің құнсыздану тестін басшылық тәуелсіз сарапшылар Топтың басқа компанияларының құнсыздану тестісінде пайдаланатын әдістемеге ұқсас етіп жасады. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің өтелетін құнын болжамдалған болашақтағы түсімдерді және активтерді пайдаланудан түскен ақша қаражаты ағындарын, дисконт мөлшерлемесін және өзге де көрсеткіштерді бағалауға сүйене отырып айқындалды.

Басшылық негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді ақша ағындарын әкелетін бірегей бірлікке жатқызады, өйткені бұл басқа активтер әкелетін ақша ағындарына қарамастан едәуір дәрежеде ақша қаражатының ағынын жасайтын активтердің мейлінше сәйкестендірілетін тобы және әрбір еншілес компания активтер құнының өтелуіне бақылау жасайтын барынша төмен деңгей болып табылады. Басшылық негізгі құралдардың өтелетін сомасын Топ оларды пайдаланудан алуға үміттеніп отырған бағаланып дисконтталған келешек ақша ағындарының сомасы ретінде айқындалған пайдалану құндылығының негізінде бағалады.

ЕМАЭС-1, АлЭС және ЕМАЭС-2 негізгі құралдары мен материалдық активтерінің құнсыздануына тест

Құнсыздануға тест тиісті бағалау техникаларын қолданудың көмегімен, 2019–2026 жылдардағы кезеңге дисконтталған ақша ағындарын есептеу үшін мына негізгі жорамалдарды пайдалана отырып өткізілді:

- тарифтерді болжау;
- көлемдерді болжау;
- күрделі және өндірістік шығындарды болжау;

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі (жалғасы)

Энергия жасаушы активтер (жалғасы)

ЕМАЭС-1, АлЭС және ЕМАЭС-2 негізгі құралдары мен материалдық активтерінің құнсыздануына тест (жалғасы)

- дисконттау мөлшерлемесін болжау;
- макроэкономикалық көрсеткіштер.

Еншілес компаниялар активтерінің құнсыздануына тест үшін болжамды кезең бес жылдан артық кезеңді құрайды, өйткені Топ белгілі бір күрделі жобаларды аяқтау жұмыстарын аяқтауды жоспарлап отыр. Топ күрделі жобалардың нәтижелері дисконтталған ақша ағындарын есептеу үшін маңызды деп есептейді.

Тарифтер

«Электр энергетикасы туралы» ҚР Заңына сәйкес энергия өндіруші ұйым электр қуатын жіберетін бағаны өз бетімен, бірақ электр қуатын сататын энергия өндіруші ұйымдардың тиісті тобының электр қуатына шекті тарифтен жоғары емес етіп белгілейді және қажет болғанда шекті тарифтер жыл сайын түзетіліп отырады. Шекті тарифті ҚР Энергетика министрлігі электр станциялардың типі, белгіленген қуаттылық, пайдаланылатын жағар май түрі бойынша, жағар майдың орналасқан жерінен қашықтығына қарай қалыптасатын энергия өндіруші ұйымдардың топтары бойынша бекітеді.

«Электр энергиясын сататын энергия өндіруші ұйымдардың топтарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 5 желтоқсандағы №475 бұйрығымен ЕМАЭС-1, АлЭС және МГЭС еншілес компаниялар энергия өндіруші ұйымдардың 1, 26 және 36 топтарына айқындалды. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 14 желтоқсандағы №514 бұйрығымен бұл топтар үшін 2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап жеті жылға тең болатын мерзімге қолданысқа енгізе отырып 5,76; 8,33 және 7,14 теңге/кВтс мөлшерінде электр қуатына шекті тариф бекітілді.

Көлемдер

Сатудың болжамды көлемі өткен жылдар үшін ақпараттың және басшылықтың тиісті болжау кезеңіне әрбір еншілес компанияның Даму жоспарына сәйкес үміттерінің негізінде жасалды. ЕМАЭС-1 өткізетін электр көлемі орташа 2020-2023 жылдары 7%-ға және бұдан әрі 2024–2025 жылдары 1-2%-ға өседі, АлЭС электрді, жылу қуатын және химиялық тазартылған суды өткізу көлемі және МГЭС электрді өткізу көлемі шамамен 2019 жылдың деңгейінде қалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)**Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі** (жалғасы)*Энергия жасаушы активтер (жалғасы)**Көлемдер (жалғасы)*

Топ 2020 жылдан бастап сауда-саттықта қуаттылықтың орташа нарықтық тариф кезінде нарықтың негізгі қатысушылары арасында тепе-тең бөлінуін күтеді. Топ басшылығы «Самұрық-Энерго» АҚ қуаттылықтың болжамды көлемдерін 2020 жылдан бастап өткізе алатындығына сенімді, өйткені қуаттылық қажет болып тұр және осыған станцияның ағымдағы жүктемесі және сату көлемі нұсқап отыр.

Күрделі шығындар

ЕМАЭС-1	Өлш. бірл.	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл	2026 жыл
Күрделі шығындар	млн. теңге	12.037	16.197	16.861	22.778	26.232	24.246	26.460	7.706

АлЭС	Өлш. бірл.	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл
Күрделі шығындар	млн. теңге	5.475	7.882	5.284	3.817	7.126	5.674	5.851

МГЭС	Өлш. бірл.	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл
Күрделі шығындар	млн. теңге	856	719	1.613	864	864	142	146

Дисконттау мөлшерлемесі

Дисконттау мөлшерлемесі салаға тән болатын тәуекелдердің ағымдағы нарықтық бағалауының көрсетілуін ескере отырып есептелген және ЕМАЭС-1 үшін 11,15%, АлЭС үшін 12,06% және МГЭС үшін 12,70% мөлшерінде әр компания капиталының орташа алынған құнының негізінде айқындалды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі (жалғасы)

Энергия жасаушы активтер (жалғасы)

Инфляцияның ұзақ мерзімді мөлшерлемесі

Терминалдық құнды есептеу үшін пайдаланылған ұзақ мерзімді инфляция мөлшерлемесі жылдық 2,57% құрайды.

Құнсыздану тестінің қорытындылары

ЕМАЭС-1

Құнсыздануға арналған тестілеудің нәтижелері бойынша ЕМАЭС-1 активтерінің өтелетін құны 2018 жылдың 31 желтоқсанына 512.087 миллион теңге мөлшерінде айқындалды, бұл активтердің баланстық құнынан 21.217 миллион теңгеге асады. Тиісінше, Топ 2018 жылы құнсызданудан болған шығынды мойындамады.

АлЭС

Құнсыздануға арналған тестілеудің нәтижелері бойынша АлЭС активтерінің өтелетін құны 2018 жылдың 31 желтоқсанына 79.791 миллион теңге мөлшерінде айқындалды, бұл олардың баланстық құнынан 2.410 миллион теңгеге төмен. Тиісінше, Топ 2018 жылы 2.410 миллион теңге сомасында негізгі құралдардың құнсыздануынан болған шығынды мойындады. Басшылық активтердің құнсыздануынан болған шығындарды әр активтің баланстық құнына тепе-тең етіп бөлді.

МГЭС

Құнсыздануға арналған тестілеудің нәтижелері бойынша МГЭС активтерінің өтелетін құны 2018 жылдың 31 желтоқсанына 76.288 миллион теңге мөлшерінде айқындалды, бұл олардың баланстық құнынан 36.267 миллион теңгеге жоғары. Тиісінше, Топ 2018 жылы құнсызданудан болған шығынды мойындамады.

ЕМАЭС-2-ге инвестициялар

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ЕМАЭС-2-ге инвестициялардың баланстық құны 18.852 миллион теңге болды.

Құнсыздану индикаторларын талдау кезінде ЕМАЭС-2 басшылығы, өзге факторлардың арасынан, электр энергиясына тарифтердің серпінділігін және электр энергиясы нарығының негізгі қатысушыларының тарапынан болған сұранысты назарға алады. №3 энергия блогын салуды аяқтаумен, сол сияқты №3 энергия блогы беретін электр қуатын одан әрі өткізумен байланысты белгісіздік Топтың ЕМАЭС-2-дегі негізгі құралдардың әлеуетті құнсыздануына және тиісінше ЕМАЭС-2-дегі инвестицияларының ықтимал құнсыздануына нұсқады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Мұнай-газ және мұнайды қайта өңдейтін активтердің және өзге де активтердің өтелетіндігі (жалғасы)

Энергия жасаушы активтер (жалғасы)

ЕМАЭС-2-ге инвестициялар (жалғасы)

Салдарынан, Топ басшылығы ақша қаражатын жасайтын бірыңғай бірліктің шеңберінде ЕМАЭС-2 негізгі құралдарының құнсыздануы мәніне тестілеуді өткізді.

Өтелетін құн пайдалану құндылығының негізінде айқындалды. Бұл есептеулерде басшылық 2019–2023 жылдар аралығындағы 5 жылдық кезеңге жаңартып бекіткен қаржылық бюджеттердің негізінде ақша қаражаты қозғалысының болжамдары пайдаланылды. Осылайша есептелген негізгі құралдардың өтелетін құны құнсыздану тестісінің нәтижелері бойынша олардың баланстық құнынан асты.

Теміржол активтері

ҚТЖ ҰК құнсыздану индикаторларының болуына орай 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теміржол активтерінің құнсыздануына тест жасалды.

Теміржол инфрақұрылымы бүтін болып табылады және жүк әрі жолаушылар қатынасы жолдарына бөлінбейді, осыған орай инфрақұрылымның негізгі құралдарының жүк және жолаушылар тасымалы қызметінен болатын ақша ағындарына объективті бөлінуі жоқ. Жүк тасымалдарына тарифтерді реттеудің ерекшеліктеріне, сондай-ақ жолаушылар тасымалын кросс-субсидиялау қажеттілігіне орай, теміржол инфрақұрылымы тәуелсіз ақша ағындарын тудыра алмайды және тиісінше, Топ оларды ақша ағындарын тудыратын бірлік ретінде қарастырады.

Топ Акционері ретінде Үкімет Топтың белгілі бір кәсіпорындарын жекешелендіру жоспарын бекітті, соны іске асырудың нәтижесінде Топтың бизнес-бірліктерінің арасында өзара әрекет етудің жаңа нобайлары әзірленген. Топты қайта құрылымдау процестерінің аяқталмауына орай, бұл ықтимал оқиғалар ағымдағы жылы құнсыздану тестісі кезінде назарға алынбады. Тудыратын бірлік анықтамасындағы кейінгі өзгерістер Топтың теміржол активтерінің баланстық құнына әсер ете алады.

Сонымен бірге, ақша ағындарын бағалауға көптеген субъективті факторлар қосылған, оның ішінде ең үздік қолжетімді дәлелдерді пайдалана отырып, операциялық және қаржылық.

Тест кезінде пайдаланылған операциялық жорамалдар тасымалдаудың барынша ықтимал көлемдерін, оның ішінде сұраныстың жоспарланған көлемінің және транзиттік қатынаста жүк тасымалы өсімінің тарихи серпінділігінің негізінде транзит көлемін көрсетеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Теміржол активтері (жалғасы)

Қаржылық жорамалдарға тарифтердің болжамды деңгейімен және өсуімен, ұсынылатын жеңілдіктермен, сондай-ақ теңгенің швейцария франкісіне қатысты болжамды бағамымен байланысты едәуір бағалаулар жатады. Есептеулерде пайдаланылған шешуші ұзақ мерзімді жорамалдар 4% өсімнің жыл сайынғы үрдісі мен 11,8% мөлшеріндегі дисконттау мөлшерлемесі қолданылды. Бұл жорамалдар нақты жағдайларда көрсетілген.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың негізгі құралдарын пайдалану құндылығын есептеудің негізінде құнсыздану анықталған жоқ. Бұл ретте пайдалану құндылығының есебі мына жорамалдарға сезімтал келеді:

- транзиттік ара қатынаста жүк тасымалының көлемдеріне;
- транзиттік ара қатынаста жүк тасымалы бойынша кірістілік мөлшерлемесіне;
- активтердің орнын ауыстыруға және қолдауға күрделі шығындардың мөлшеріне; және
- дисконттау мөлшерлемесіне (WACC).

Ел экономикасындағы жалпы үрдістермен, тарифтердің инфляция деңгейіне индексациясының жеткіліксіздігімен, теңгенің шетелдік валюталарға қатысты бағамының жалғасып отырған волатильділігімен, мемлекеттің қолдау деңгейімен байланысты жүк айналымы мен жолаушылар айналымы өсімінің жоспарланған үрдістеріндегі теріс өзгерістер, сондай-ақ келешекте өзге факторлардағы теріс өзгерістер мұндай өзгерістер орын алатын кезеңдерде құнсызданудан елеулі шығындардың пайда болуына әкеп соқтыра алады.

Уран өнімін өндіруге байланысты активтер

Уран өнімінің өндірісіне байланысты активтерге негізгі құралдар, өндіріске дайындық бойынша шығындар, жер қойнауын пайдалану құқықтары, барлау және бағалау активтері, қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар, бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар және өзге де инвестициялар жатады.

Құнсыздануды бағалау үшін активтер ең төменгі деңгейлерге топтастырылады, солар бойынша басқа активтерден немесе активтер топтарынан (тудыратын бірліктерден) ақша ағындары ағынынан едәуір дәрежеде тәуелсіз болатын жеке сәйкестендірілетін ақша ағындары бар. Топ әрбір кен орнын (келісімшарттық аумақты) бөлек тудыратын бірлік ретінде айқындады. Егер бірнеше кен орны бір қайта өңдеуші зауытпен технологиялық тұрғыдан байланысты болса, Топ мұндай кен орындарды бірегей тудыратын бірлік ретінде қарастырады.

2018 жылғы 31 желтоқсанға Топ басшылығы уран өнімін өндірумен байланысты активтердің (бірліктерді тудыратын) құнсыздану белгілеріне талдау жасады. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану белгілері анықталмады: (а) 2018 жылы уран бағалары алдыңғы жылдың болжамдарынан асып өсті; (б) уран қорлары 2018 жылы тұрақты болып қала берді және SRK-дан JORC есебіне сәйкес бірқатар кен орны үшін ұлғайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)**Уран өнімін өндіруге байланысты активтер** (жалғасы)

Топ қолайлы оқиғалардың болуын немесе жағдайлардағы өзгерістерді қарастырды, олар алдыңғы кезеңде танылған құнсызданудан болған шығындардың жоқ екендігін немесе азайғанын білдірер еді. 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша SRK есебі бойынша резервтердің төмендеуі және басқа факторлар (төменде қараңыз) 2017 жылы «Қанжуған», «Қарамұрын», «Заречное» және «Семізбай» кен орындарында құнсызданудан болған шығындарға әкеп соқтырды. Бұл индикаторлар 2018 жылғы 31 желтоқсанға қалпына келгендіктен, Топ өтетін құнды бағалап, бұл жасауға бірліктерде құнсызданудан болған шығындарды қалпына келтірді. «Уванас» және «Оңтүстік Мойынқұм» жасаушы бірліктерге қатысты қалпына келтіру мойындалмады, өйткені бұл кен орындарында өндірістің өзіндік құны сату бағасынан жоғары болып отыр.

Төменде басшылық Топтың 2018 жылғы 31 желтоқсанға активтерін (жасаушы бірліктерін) пайдалану құндылығын бағалау кезінде қолданған негізгі жорамалдар көрсетілген:

- уранға орташа жылдық бағалар 10% төмендетілген коэффициенттің қолданылуын ескере отырып, 2018 жылғы төртінші тоқсанда жарияланған (Mid Price Midpoint) «Ux Consulting LLC» болжамының негізінде күтіледі:

	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023–2030 жылдар
U ₃ O ₈ фунты үшін орташа баға (АҚШ долларымен)	28,92	30,37	31,21	31,76	32,47-47,39

- уранды өндіру және өткізу көлемдері мен кезең болжамдары жер қойнауын пайдалану келісімшарттарында айқындалған жыл сайынғы өндіріс көлемдеріне сәйкес келеді;
- 2019–2023 жылдарға операциялық және күрделі шығындар Топтың бекітілген 5 жылдық бюджетіне сәйкес келеді;
- 2023 жылдан бастап операциялық және күрделі шығындардың ұлғаюы инфляцияның ұзақ мерзімді мөлшерлемесінің мөлшерінде болады, әрі ол жылдық 2% құрайды;
- дисконт мөлшерлемесі жылдық 11,87-12,92% құрайды;
- валютаның ұзақ мерзімді айырбас бағамының болжамы 1 АҚШ доллары үшін 370 теңге.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер

Мұнай-газ активтерінің шығуы бойынша міндеттемелер

Жер қойнауын пайдалануға арналған белгілі бір келісімшарттардың талаптары бойынша заңнамаға және нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес Топтың негізгі құралдарды демонтаждау және жою және кез келген кен орындарындағы жер учаскелерін қалпына келтіру бойынша заңды міндеттемелері болады. Атап айтқанда, Топтың міндеттемелеріне барлық өндірістік емес ұңғымаларды біртіндеп жабу және құбырларды, ғимараттарды демонтаждау және келісімшарттық аумақты рекультивациялау сияқты қызметті түпкілікті тоқтату, сондай-ақ әрбір өндірістік учаскеде қоршаған ортаны ластау бойынша пайдаланудан шығару әрекеттері жатады. Жер қойнауын пайдалану келісімшартының қолданылу мерзімі Топтың қалауы бойынша ұзартылмайтындықтан, түпкілікті жабу бойынша кен орнында міндеттемелерді өтеудің есептік мерзімі әрбір жер қойнауын пайдалану келісімшартының кезеңі аяқталған күн болып табылады. Егер активтерді жою бойынша міндеттемелер кен орындарын экономикалық тұрғыдан негізделген пайдалануды аяқтау өткенде өтелуі тиіс болса, онда көрсетілген міндеттеме ұңғымаларды жою бойынша барлық шығыстар мен жабу бойынша түпкілікті шығындарды енгізу салдарынан елеулі өскен болар еді. Ұңғымаларды жоюды қаржыландыру бойынша Топтың міндеттемелерінің және түпкілікті жабу бойынша шығыстардың көлемі тиісті келісім-шарттардың және қолданыстағы заңнаманың талаптарына байланысты.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу кезеңі соңында түпкілікті жою және түпкілікті жабу жөніндегі мұндай шығыстарды қаржыландыру бойынша келісімшарт та, заңнама да белгілі бір міндеттемені білдірмеген жағдайларда міндеттемелер мойындалмайды. Мұндай шешімді қабылдау кейбір айқындылықтың болмауымен және біршама байымдаулармен түсіндіріледі. Басшылықтың мұндай міндеттемелердің болуына немесе болмауына қатысты бағасы Үкіметтің саясаты мен тәжірибесіндегі немесе жергілікті салалық тәжірибеге өзгерістермен бірге өзгеруі мүмкін.

Топ активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелерді әрбір келісім-шарт бойынша бөлек есептейді. Міндеттемелердің сомасы инфляцияның күтілетін деңгейіне түзетілген және қазақстандық нарыққа тән тәуекелдерге түзетілген өтпелі экономикамен елдің мемлекеттік борышы бойынша орташа тәуекелсіз пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған міндеттемелерді өтеу үшін күтілетін, талап етілетін ретіндегі бағаланған шығындардың ағымдағы құны болып табылады.

Активтердің істен шығуы бойынша міндеттеме әрбір есепті күнге қайта қаралады және 1 «Негізгі құралдардың объектісін пайдаланудан шығару, олар орналасқан учаскедегі табиғи ресурстарды қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге және өзге де осыған ұқсас міндеттемелерге өзгерістер» ХҚЕТК түсіндірмеге сәйкес ең үздік бағаны көрсету үшін түзетіледі.

Активтерді жабуға және есептен шығаруға болашақтағы шығындарды бағалау кезінде мәнді бағалар мен басшылық жасаған пайымдаулар пайдаланылды. Бұл міндеттемелердің көпшілігі алыс болашаққа жатқызылады және заңнама талаптарындағы түсініксіздіктен басқа, Топтың бағасына активтерді демонтаждау технологиясындағы, шығындардағы және салалық тәжірибеге өзгерістер әсер етуі мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Мұнай-газ активтерінің шығуы бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Активтерді түпкілікті жабуға және есептен шығаруға арналған шығындарға жатқызылатын айқындықтың болмауы күтілетін ақша ағындарын дисконттаудың әсер етуі есебінен кемітіледі. Топ ағымдағы жылдың бағасын және ұзақ мерзімді инфляция деңгейінің орташа мәнін пайдалана отырып, ұңғымалардың болашақтағы жою құнын бағалайды.

Ұзақ мерзімді инфляция және Топ кәсіпорындары бойынша шоғырландырылған бухгалтерлік баланс бойынша міндеттемелерді айқындау үшін пайдаланылған дисконттау мөлшерлемелері 2018 жылғы 31 желтоқсанда 2,02%-дан 5,96%-ға дейін және тиісінше 5,5%-дан 10,00%-ға дейінгі аралықта болды (2017 жылы 2,01%-дан 5,57%-ға дейін және 5,17%-дан 10,00%-ға дейін). 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың мұнай-газ активтерін жою міндеттемесіне резервтің баланстық құны 67.485 миллион теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 70.982 миллион теңге) (23-ескертіне).

Магистральды мұнай құбырлары мен газ құбырлары

2012 жылғы 4 шілдеде күшіне енген «Магистральды құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, Топтың екі еншілес ұйымы «ҚазТрансОйл» АҚ мен «Интергаз Орталық Азия» АҚ пайдалануды аяқтағанан кейін магистральды құбырды жою және кейіннен қоршаған ортаны қалпына келтіру, соның ішінде жерді қайта өңдеу бойынша шаралар жүргізу бойынша заңды міндеттемесі бар.

Мұнай құбырларын жою және топырақ құнарлығын қалпына келтіру бойынша міндеттеменің резерві Топ есептеген демонтаждау және топырақ құнарлығын қалпына келтіру жұмыстарының құны негізінде бағаланады.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құбырларды жою және топырақтың құнарлылығын қалпына келтіру бойынша міндеттемеге резервтің теңгерімдік құнын 79.948 миллион теңге құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 65.140 миллион теңге) (23-ескертіне).

Өндірістік уран активтері

2018 жылдың 31 желтоқсанына өндірістік активтерді жою бойынша міндеттемелердің есебін SRK тәуелсіз кеңес берушісі Топ ұсынған деректердің негізінде орындады. Заңнамамен көзделген және SRK есебіне қосылған жұмыстардың көлеміне объектілер мен инфрақұрылымды демонтаждау (тартып шығару, айдау және қадағалау ұңғымаларын, қышқылданудың технологиялық тораптары және ерітінділерді, құбырларды, келу жолдарын, технологиялық алаңдарды, полигондарды, ғимараттарды және өзге де объектілерді бөлу) және жерлерді кейіннен қалпына келтіру жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Өндірістік уран активтері (жалғасы)

Шығынды жою жөніндегі шығындарды бағалау табиғатты қорғау талаптары мен заңнаманың интерпретацияларында ықтимал өзгерістерге ұшырағыш. Кен орындарын жою бойынша міндеттемелер олардың пайда болу ықтималдылығы кезінде және олардың сомасын мүмкіндігінше негізделген бағалау кезінде танылады.

Мұндай бағалауды жүргізу кезіндегі елеулі пайымдауға дисконт мөлшерлемесі және ақша қаражатының сомалары мен қозғалыс мерзімдерін бағалау кіреді. Дисконт мөлшерлемесі басшылық кен орындарын келешекте жоюға және қалпына келтіруге шегуге болжайтын жұмыстардың номиналды құнына қолданылады. Тиісінше, басшылық ағымдағы бағалар бойынша жасаған есепті бағалаулар 2018 жылы 5,30% (2017 жыл: 5,40%) инфляцияның болжамды ұзақ мерзімді деңгейін пайдалана отырып ұлғайтылған және кейіннен дисконт мөлшерлемесінің негізінде дисконтталған. Дисконт мөлшерлемесі ақша қаражатының уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауын, сондай-ақ шығындардың ең үздік бағалауларында ескерілмеген міндеттемелер бойынша тәуекелдерді көрсетеді. Дисконт мөлшерлемесі өтеу мерзімдері жер қойнауын пайдалану келісімшарттарының мерзімдерімен сәйкес келетін мемлекеттік облигациялардың кірістілігі ретінде айқындалған тәуекелсіз мөлшерлемеге негізделеді. Топ компаниялары 2018 жылғы 31 желтоқсанға резервті есептеу үшін қолданған дисконт мөлшерлемесі 7,45% (2017 жыл: 9,06%) болды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша уран кен орындарын қалпына келтіру бойынша міндеттеме резервінің баланстық құны 29.607 миллион теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 19.939 миллион теңге) (23-ескертпе). Басшылықтың бағалауы бойынша негізгі жорамалдардағы ықтимал өзгерістер жою міндеттемесінің танылған резервінде едәуір өзгерістерге әкеп соқтырмайды.

Қоршаған ортаға келтірген шығыны үшін міндеттемелер бойынша резервтер

Топ бағалау да жасайды және экологиялық тазарту жұмыстары мен оңалтуға міндеттемелер бойынша резервтер қалыптастыру бойынша пайымдау шығарады. Қоршаған ортаны қорғауға шығындар капиталдандырылады немесе олардың болашақ экономикалық пайдасына қарай шығыстарға жатқызылады. Өткен қызметте пайда болған қазіргі жағдайға жатқызылатын және болашақ экономикалық пайдасы жоқ шығындар шығыстарға жатқызылады.

Міндеттемелер шығындар туралы ағымдағы ақпарат және қалпына келтіру жөніндегі күтілетін жоспарлар негізінде анықталады және егер рәсімдер мерзімі тиісті органдармен келісілмесе, дисконтталған негізде ескеріледі. Топтың экологиялық оңалту резерві Топ қолданыстағы қазақстандық және еуропалық нормативтік базалардың талаптарын сақтауға қажетті күтілетін шығындарды тәуелсіз бағалауға негізделген басшылықтың үздік бағасын білдіреді. Экологиялық оңалту жөніндегі резервтерге қатысты іс жүзіндегі шығындар заңнамадағы және нормативтік-құқықтық актілердегі өзгерістер салдарынан бағалардан, қоғамдық күтулерден, тазарту технологияларындағы аумақтық жағдайлар мен өзгерістерді анықтау мен талдаудан ерекшеленуі мүмкін. Қоршаған ортаны қалпына келтіру міндеттемелеріндегі ықтимал өзгерістер 39-ескертпеде көрсетілген. Экологиялық оңалтудағы міндеттемелер бойынша резервтегі өзгерістер 23-ескертпеде ашылып көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҒЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Салықтар бойынша резервтер

Күрделі салық заңнамасын интерпретациялауға, салық заңнамасындағы өзгерістерге, сондай-ақ болашақтағы салық салынатын пайда алу сомалары мен мерзімдеріне қатысты белгісіздік бар. Топ халықаралық операцияларының елеулі әр алуандығын, сондай-ақ ұзақ мерзімді сипатын және қолда бар шарттық қатынастардың күрделілігін ескере отырып, іс жүзіндегі нәтижелер мен қабылданған жол берілімдердің арасындағы айырма, немесе осындай жол берілімдердің болашақтағы өзгерістері табыс салығы бойынша шығыстардың немесе кірістердің көрсетілген есептілігіне болашақта түзетулерге әкелуі мүмкін. Негізді жол берілімдерді негізге ала отырып, Топ өз қызметін жүзеге асыратын елдің салық органдары жүргізетін салық аудитінің ықтимал салдарларына резервтер жасайды.

Осындай резервтердің шамасы әр түрлі факторларға, мысалы, алдыңғы тексерулердің нәтижелеріне және салық төлеуші компанияның және тиісті салық органының салық заңнамасының әртүрлі интерпретацияларына байланысты. Интерпретациядағы осындай айырмашылықтар Топтың тиісті компаниясы тіркелген елде басым болатын жағдайларға байланысты мәселелердің көп саны бойынша туындауы мүмкін.

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде Топ басшылығы, егер қосымша салықтарды салық органдары есептейтін болса, ол сәтті шағымдана алады деп Топ дауласпайтын немесе санамайтын салық заңнамасын сақтамаудың белгілі салаларының ықтимал міндеттемелері ретінде қарайды. Мұндай анықтау елеулі пайымдауларды шығаруды талап етеді және салық заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердегі өзгерістер, Топтың жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарында салық салу талабына түзетулер, өзі шешімін күтіп отырған салық талқылаулары бойынша күтілетін нәтижелерді және сәйкестікті тексеруге салық органдары жүзеге асыратын нәтижені анықтау нәтижесінде өзгеруі мүмкін. 23-ескертеде ашылып көрсетілген салықтар бойынша резерв, негізінен, Топтың трансферттік баға белгілеу туралы қазақстандық заңнаманы қолдануына қатысты. Салық салуға жатқызылған қалған айқындылықтың болмауы 39-ескертеде ашылған.

Әлеуметтік объектілерді салу резервтері

Үкімет Топқа демеушілікпен және қаржыландырумен байланысты түрлі міндеттемелерді жүктейді. Топ басшылығы мұндай міндеттемелер контруктивті болып табылады және ҚР Үкіметінің шешімдеріне сәйкес танылуы тиіс деп болжап отыр. Үкімет Топтың түпкі акционері болып табылғандықтан, мұндай міндеттемелерді орындаумен байланысты шығыстар «Акционердің пайдасына өзге де бөлу» ретінде шоғырландырылған қаржылық есептілікте капитал құрамында танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Негізгі құралдар объектілерінің пайдалы қызмет мерзімі

Топ әрбір есепті күнгі негізгі құралдардың пайдалы қызметінің қалған мерзімін қайта қарайды, егер күту өткен бағалаудан ерекшеленген жағдайда, өзгерістер 8 «Есеп саясаты, есеп бағаларындағы өзгерістер және қателер» БЕХС-ке сәйкес есеп бағалауларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер салық салынатын уақытша айырмалар мен осындай шығыстардың коммерциялық сипатының негізделетіндігі мүмкіндігі бар дәрежеде барлық резервтер мен ауыстырылған салық шығындары бойынша танылады. Басшылықтың елеулі пайымдаулары жоспарланатын деңгей мен кірістілік уақытының негізінде мойындалуы мүмкін кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтерді бағалау үшін талап етіледі. Кейінге қалдырылған салық жөніндегі мойындалған активтер сомасы 2018 жылғы 31 желтоқсанда 131.192 миллион теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсан: 169.280 миллион теңге). Барынша толық ақпарат 35-ескерптеде қамтылған.

Операциялық жалдау бойынша міндеттемелер – Топ жалға алушы ретінде

Топ офистік үй-жайды және автомобильдерді жалға алады. Топ жалға беруші офистік үй-жай мен автомобильдерге меншік құқығына байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен пайданы өзіне сақтап қалатындығын және сондықтан оларды шоғырландырылған қаржылық есептілікте операциялық жал ретінде ескеретіндігін айқындады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Шоғырландырылған бухгалтерлік баланста танылған қаржы құралдарының және қаржы міндеттемелерінің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Мүмкіндігіне қарай осы модельдер үшін бастапқы деректер ретінде алайда, бұл іс жүзінде жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайларда, бақылаушы нарықтардан түсетін ақпарат пайдаланылады, әділ құнды белгілеу үшін пікірдің белгілі бір үлесі талап етіледі. Пікірлер өтімділік тәуекелі, кредиттік тәуекел және өзгермелілік сияқты осындай бастапқы деректерді есепке алынуын қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына ықпал етуі мүмкін. Барынша толық ақпарат 38-ескерптеде ашылып көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Қызметкерлерге берілетін сыйақылар бойынша міндеттеме

Топ зейнеткерлікке шыққаннан кейінгі белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын және осыған байланысты көрсетілетін ағымдағы қызметтердің құнын анықтау үшін бағалаудың актуарлық әдісін пайдаланады (24-ескертпе). Бұл сыйақы төленуі тиіс жұмыс істеп жатқан және жұмыстан кеткен қызметкерлердің болашақтағы мінездемелеріне қатысты демографиялық жорамалдарды (жұмыста немесе одан кейін қайтыс болуы, персонал санының өзгеруі бойынша статистика және басқалар), сондай-ақ қаржылық жорамалдарды (дисконттау мөлшерлемесі, болашақтағы жылдық материалдық көмек, болашақтағы жылдық ең төменгі жалақы, темір жол билетінің болашақтағы орташа құны) пайдалануды талап етеді. Пайдаланылған жол берулер туралы толық ақпарат 24-ескертпеде ашып көрсетілген.

Күтілетін кредит шығындарын бағалау

9 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес, сол сияқты 39 БЕХС-ке (IAS) сәйкес қаржы активтерінің барлық санаттары бойынша шығындарды бағалау пайымдауды қолдануды қажет етеді, атап айтқанда, құнсыздану шығынын айқындау және кредит тәуекелінің едәуір ұлғаюын бағалау кезінде келешек ақша ағындарының көлемі мен пайда болу мерзімдерін және қамтамасыз ету құнын бағалау қажет. Мұндай есепті бағалаулар бірқатар факторларға байланысты болады, солардағы өзгерістер құнсызданудың бағалау резервтерінің түрлі сомаларына әкеп соқтыра алады. Топтың ККШ есептеулері ауыспалы бастапқы деректер мен олардың өзара тәуелділіктерін таңдауға қатысты бірқатар базалық жорамалдар кіретін күрделі модельдердің нәтижесі болып табылады. Пайымдаулар мен есепті бағалаулар болып есептелетін ККШ есептеу модельдерінің элементтеріне келесілер жатады:

- Топ дефолт ықтималдылығын (PD) айқындау үшін пайдаланатын ішкі кредиттік рейтингіні тағайындау жүйесі;
- солар бойынша ККШ топшілік негізде бағаланғанда қаржы активтерін топтарға біріктіру;
- ККШ-ны есептеу модельдерін әзірлеу, оған қоса түрлі формулалар және бастапқы деректерді таңдау;
- макроэкономикалық сценарийлер мен экономикалық деректер арасындағы өзара байланыстарды айқындау, мысалы, бір жылға шегіне отырып мұнай бағасын, сондай-ақ дефолт ықтималдылығының (PD) көрсеткіштеріне, дефолт тәуекеліне ұшырайтын көлемге (EAD) және дефолт кезінде шығындар деңгейіне (LGD) әсері.

Своп мәмілелері

Топ уран өнімінің бір бөлігін своп (swap) талаптарында өткізеді. Топ талаптарды келісіп, бір контрагентпен екі бөлек шартты бір мезгілде жасайды, біреуі – жеткізуге, екіншісі – уранның бір көлемін екі түрлі жеткізу орнында бірдей баға бойынша сатып алуға. Нәтижесінде өзінің (өндірілген немесе Топ кәсіпорындарынан сатып алынған) ураны және сатып алынған уран ауыстырылады. Әдетте, своп операциялары кезінде Топ уранды бір жеткізу орнына нақты жеткізеді және түпкі сатып алушыларға одан кейін сату үшін уранның дәл сондай көлемін бөгде конвертордан сатып алады. Бұл ретте, Топ тауарды түпкі сатып алушыларға жеткізу бойынша көлік шығыстарында үнемдейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Своп мәмілелері (жалғасы)

Своп мәмілелері бойынша шарттардың бір бірімен формальды түрде байланысты еместігіне қарамастан, басшылық бұл мәмілелер байланысты болып табылады және нарықтағы сұраныс пен ұсынысты түсіну амалдарына сүйене отырып, оқшауланып жүзеге асырылар еді деген тұжырымға келді. Басшылықтың пікірінше, біртекті тауарды (уранды) бірдей көлемде бірдей бағамен жеткізу іс жүзінде тауарды ауыстыру болып табылады, әрі ол бұл транзакцияның экономикалық мәнін көрсете отырып, қаржылық есептілікте ашық негізде көрсетілуі тиіс. Своп операциялардың талаптарын және көрсетілуіне тәсілді түсіну пайымдауды қажет етеді.

2017 жылы Топ 57.177 миллион теңге сомаға своп операцияларынан түскен түсімді, 52.532 миллион теңге сомаға өткізудің өзіндік құнын мойындамады және 4.645 миллион теңгеге қорлар балансын түзетті.

Топ 65.052 миллион теңге сомаға своп операцияларынан түскен түсімді, 68.112 миллион теңге сомаға өткізудің өзіндік құнын мойындамады және 1.585 миллион теңгеге қорлар балансын түзетті.

Тоқтатылған қызмет

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ KMG International N.V. (KMG) тоқтатылған қызмет ретінде мойындауын тоқтатты, өйткені тараптар алдын ала талаптардың орындалу мерзіміне дейін KMG-дағы қатысу үлесінің 51% сатып алу-сату шартының талаптары болып табылатын мәмілені жабу процедураларын аяқтамады және тиісінше, мәміле автоматты түрде тоқтатылды. Нәтижесінде, KMG 5 ҚЕХС-тің критерийлеріне сәйкес келмейді. KMG-дың активтері мен міндеттемелері тоқтатылған қызметтен жалғасатын қызметке аударылды.

2018 жылғы шілдеде Топ «Қазақстан Инжиниринг» АҚ акцияларының 100% Жалғыз акционерге беруін аяқтады. Топ «Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ таза активтерінің шығуын Акционерге өзге де бөлүлер ретінде мойындады.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «KMG Retail» ЖШС-тегі (KMG Retail) 100% үлесті сату туралы шешім қабылдады. KMG Retail-дың шығуын 2019 жылы аяқтау жоспарланып отыр және, 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ сату процедураларын жүргізуді жалғастыруда. Топ KMG Retail-ды сатуға арналған деп жіктелген шығатын топ ретінде қарастырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРКІТІРУ

«Кселл» АҚ

2018 жылғы 21 желтоқсанда Топ «Кселл» АҚ компаниясында дауыс беруші акциялардың 75% сатып алды, оның акциялары мен ғаламдық депозитарлық қолхаттары тиісінше Қазақстан қор биржасы мен Лондонның қор биржасында айналыста жүреді. «Кселл» АҚ Қазақстан Республикасында тіркеліп, ұялы байланыс қызметтерін көрсетеді.

Топ «Кселл» АҚ сатып алды, өйткені бұл оған GSM және LTE стандартында ұялы телекоммуникациялық байланыс сегментінде өз қатысуын айтарлықтай кеңейтуге мүмкіндік береді.

Топ сатып алу объектісіндегі бақыланбайтын қатысу үлесін оның сәйкестендірілетін сатып алынған таза активтердегі қатысу үлесіне пропорционалды етіп бағалау шешімін шығарды.

Сатып алған күнгі «Кселл» АҚ сәйкестендірілетін активтерінің, міндеттемелері мен шартты міндеттемелерінің алдын ала әділ құны былайша ұсынылған:

<i>Миллион теңгемен</i>	Сатып алған күнгі
Активтер	
Ұзақ мерзімді активтер	
Негізгі құралдар	120.819
Материалдық емес активтер	107.834
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	3.010
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	1.156
Қысқа мерзімді активтер	
Қорлар	5.681
Алынуға жататын ҚҚС	6.674
Сауда дебиторлық берешек	13.970
Өзге де ағымдағы активтер	3.048
Ақша қаражаты және оның баламалары	6.923
Активтер жиыны	269.115

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**«Кселл» АҚ** (жалғасы)

Миллион теңгемен

Сатып алған күнгі

	Сатып алған күнгі
Міндеттемелер	
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	
Қарыздар	14.936
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	21.248
Резервтер	1.285
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	77
Ағымдағы міндеттемелер	
Қарыздар	51.380
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	14.048
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	2.694
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	15.333
Міндеттемелер жиыны	121.001
Таза активтер жиыны	148.114
Бақыланбайтын қатысу үлесі	(37.029)
Сәйкестендірілген таза активтер жиыны	111.085
Гудвилл	54.657
Берілген сыйақы	165.742
Сатып алу кезіндегі ақша ағындарын талдау	
Еншілес компанияда сатып алынған ақша қаражатының таза сомасы	6.923
Төленген ақша қаражаты	(165.742)
Ақша қаражатының таза ағып кетуі	(158.819)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)

«Кселл» АҚ (жалғасы)

2018 жылдың 31 желтоқсанына шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған таза активтер олардың әділ құнын алдын ала бағалауға негізделеді, сол мезетте Топ «Кселл» АҚ компаниясының меншігіндегі активтерге тәуелсіз бағалауды жүргізеді. Бұл бағалау амалы 2018 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілікті шығару сәтіне аяқталмады.

Сатып алынған күннен бастап «Кселл» АҚ-ның 2018 жылдың 31 желтоқсанына дейінгі кезең үшін Топ түсіміне жасаған салымы 4.529 миллион теңге болды, ал салық салынғанға дейінгі пайдаға – 349 миллион теңге мөлшеріндегі таза шығын.

«Инкай» БК» ЖШС

2017 жылғы 11 желтоқсанда «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ (Қордың еншілес компаниясы) мен «Самесо» корпорациясы «Инкай» БК» ЖШС-нің қайта құрылымдау бойынша мәмілені аяқтады. Келісімнің талаптарына сәйкес, 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ «Испай» БК» ЖШС-тегі қатысу үлесін 40%-дан 60%-ға дейін ұлғайтты және кәсіпорынға бақылауды алды. Сондай-ақ, өткізу туралы келісімнің шеңберінде «Инкай» БК» ЖШС жер қойнауын пайдалану келісімшартының мерзімін 2045 жылға дейін ұзартуға рұқсат алды.

Бақылауды алғанға дейін Топ «Инкай» БК» ЖШС-ті үлестік қатысу әдісі бойынша бірлескен кәсіпорынға инвестиция ретінде ескерді.

Солардың нәтижесінде 58.646 миллион теңге мөлшерінде бизнесті сатып алудан болған пайда мойындалды:

<i>Миллион теңгемен</i>	«Инкай» БК» ЖШС
Сатып алған күнгі қауымдасқан компанияға салынған инвестицияның әділ құны	77.850
Минусы: сатып алған күнгі инвестицияның баланстық құны	(40.389)
Бағамдық айырмаларын резервін аудару	21.174
Өтеу құны	11
Бизнесті сатып алудан түскен пайда	58.646

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**«Инкай» БК» ЖШС** (жалғасы)

Мына кестеде активті сатып алған күнгі сатып алынған активтер мен қабылданған міндеттемелердің әділ құны көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Сатып алған күнгі
Активтер	
Ұзақ мерзімді активтер	
Негізгі құралдар	62.170
Материалдық емес активтер	158.646
Барлау және бағалау бойынша активтер	15.488
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	447
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	3.407
Қысқа мерзімді активтер	
Қорлар	5.579
Сауда дебиторлық берешек	19.162
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	2.313
Өзге де ағымдағы активтер	760
Ақша қаражаты және оның баламалары	1.036
Активтер жиыны	269.008
Міндеттемелер	
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	32.162
Резервтер	1.346
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	44
Ағымдағы міндеттемелер	

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**ТОО «СП «Инкай»** (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Сатып алған күнгі
Қарыздар	38.955
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	3.970
Резервтер	234
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	392
Міндеттемелер жиыны	77.103
Сәйкестендірілген таза активтердің әділ құнының жиыны	191.905
Бақыланбайтын қатысу үлесі	(76.761)
Сатып алған күнгі қауымдасқан компанияға салынған инвестицияның әділ құны	(77.850)
Төленген сыйақы	(11)
Тиімді сатып алудан түскен пайда	37.283

21.832 миллион теңге сомаға мерзімі ұзартылған салық әділ құнның баланстық құнынан артық болған сомаға есептелген.

2018 жылдың 1 қаңтардан бастап 2018 жылдың 31 желтоқсанына дейінгі кезең үшін сатып алынған бизнестен түскен түсім 25.625 миллион теңге, таза пайда 18.643 миллион теңге болды.

«Ақбастау» БК» АҚ мен «Қаратау» ЖШС

Топтың және Uranium One Inc-тің «Қаратау» ЖШС мен «Ақбастау» БК АҚ-да 50% қатысу үлестері бар.

2018 жылы Топ пен Uranium One Inc бірқатар құжатқа қолдарын қойды, әрі солармен қатысушылардың/ акционерлердің барлық өндірілетін өнімді қос тарап үшін әділ бағамен қатысу үлестеріне пропорционалды етіп сатып алу бөлігінде қатысушылардың/акционерлердің міндеті, сондай-ақ қатысу үлестеріне пропорционалды етіп қызметті қаржыландыру міндеті бекітілген. Қос қатысушының кәсіпорын активтеріне құқығы бар және олардың міндеттемелері бойынша тиісінше жауап береді, 2018 жылдан бастап бұл кәсіпорындар бірлескен операциялар ретінде жіктелген. Топ бірлескен активтердегі, міндеттемелердегі, кірістер мен шығыстардағы өзінің тікелей құқығын 50% иеліктің үлесіне пропорционалды мойындады, бұл баптар Топтың қаржылық есептілігінде жолма-жол етіп шоғырландырылады. 2018 жылға дейін «Қаратау» ЖШС-не (қатысу үлесінің 50%) және «Ақбастау» БК» АҚ-на (акциялардың 50%) инвестициялар үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**«Ақбастау» БК» АҚ мен «Қаратау» ЖШС** (жалғасы)

Солардың нәтижесінде 217.588 миллион теңге сомасында бизнесті сатып алудан болған пайда мойындалды:

Миллион теңгемен	«Қаратау» ЖШС	«Ақбастау» БК» АҚ
Сатып алған күнгі қауымдасқан компанияға салынған инвестицияның құны	139.270	110.837
Минусы: сатып алған күнгі инвестицияның баланстық құны	(14.632)	(17.887)
Бизнесті сатып алудан түскен пайда	124.638	92.950

Мына кестеде активті сатып алған күнгі сатып алынған активтер мен қабылданған міндеттемелердің әділ құны көрсетілген:

Миллион теңгемен	«Қаратау» ЖШС	«Ақбастау» БК» АҚ
Активтер		
Ұзақ мерзімді активтер		
Негізгі құралдар	13.300	10.698
Материалдық емес активтер	123.268	91.803
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	86	271
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	442	583
Ағымдағы активтер		
Қорлар	1.716	1.206
Сауда дебиторлық берешек	4.988	6.027
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	-	340
Өзге де қысқа мерзімді активтер	77	77
Ақша қаражаты және оның баламалары	372	1.513
Активтер жиыны	144.249	112.518

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)

«Ақбастау» БК» АҚ мен «Қаратау» ЖШС (жалғасы)

Миллион теңгемен	«Қаратау» ЖШС	«Ақбастау» БК» АҚ
Міндеттемелер		
Ұзақ мерзімді міндеттемелер		
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	24.809	18.585
Резервтер	414	513
Ағымдағы міндеттемелер		
Қарыздар	2.235	–
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	2.149	1.066
Төленуге жататын табыс салығы	18	–
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	163	37
Міндеттемелер жиыны	29.788	20.201
Сәйкестендірілген таза активтердің әділ құнының жиыны	114.461	92.317
Топқа бұрынғы тиесілі таза активтердегі үлесі	139.270	110.837
Сатып алуға байланысты гудвил	24.809	18.520

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**«Байкен-У» ЖШС**

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «Байкен-У» ЖШС-не бақылауға ие болды. Топ сатып алынған активтер мен міндеттемелерді есепке алу үшін баланстық құнды қолданды, өйткені есепті кезең соңына бағалау жөніндегі есеп аяқталмады.

Сатып алған күнгі «Байкен-У» ЖШС сәйкестендірілетін активтерінің, міндеттемелері мен шартты міндеттемелерінің алдын ала баланстық құны мынадай түрде ұсынылған:

<i>Миллион теңгемен</i>	Сатып алған күнгі
Активтер	
Ұзақ мерзімді активтер	
Негізгі құралдар	29.981
Материалдық емес активтер	691
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	246
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	1.705
Қысқа мерзімді активтер	
Қорлар	2.049
Алынуға жататын ҚҚС	781
Сауда дебиторлық берешек	452
Өзге де ағымдағы активтер	153
Ақша қаражаты және оның баламалары	28.420
Активтер жиыны	64.478
Міндеттемелер	
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	610
Резервтер	1.261

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

5. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ (жалғасы)**«Байкен-У» ЖШС** (жалғасы)

Миллион теңгемен

Сатып алған күнгі

Ағымдағы міндеттемелер	
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	2.142
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	215
Резервтер	159
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	276
Міндеттемелер жиыны	4.663
Сәйкестендірілген таза активтер жиыны	59.815
Бақыланбайтын қатысу үлесі	(33.298)
Сәйкестендірілген таза активтердегі үлестің жиыны	26.517
Топқа бұрынғы тиесілі таза активтердегі үлесі	(17.825)
Сатып алумен байланысты гудвил	15.215
Берілген сыйақы	23.907
Берілген өтеу	
Төленген ақша қаражаты	34.193
Бұрын болған міндеттемелер бойынша міндеттемелер	(10.286)
Берілген сыйақы	23.907

Жоғарыда берілген сыйақы мен сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін активтердің таза алдын ала құны арасындағы айырма, сондай-ақ гудвилдің мойындалуына әкеп соқтырған қабылданған және шартты міндеттемелер туралы ақпарат көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР

Тоқтатылған қызмет

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Top KMG International N.V. (KMG) тоқтатылған қызмет ретінде мойындауын тоқтатты, өйткені тараптар KMG-дағы қатысу үлесінің 51% сатып алу-сату шартының талаптары болып табылатын мәмілені жабу процедураларын аяқтамады және тиісінше, мәміле автоматты түрде тоқтатылды. Тиісінше, KMG 5 ҚЕХС-тің критерийлеріне сәйкес келмейді. KMG-дың активтері мен міндеттемелері тоқтатылған қызметтен жалғасатын қызметке аударылды.

2018 жылғы шілдеде Top «Қазақстан Инжиниринг» АҚ акцияларының 100% Жалғыз Акционерге беруін аяқтады. Top «Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ таза активтерінің шығын Акционерге өзге де бөлулер ретінде мойындады.

Салыстырмалы деректерге әсер төменде келтірілген:

	2017 жыл			Қайта есептегеннен кейін
	Қайта есептелгенге дейін	Қайта есептеу		
<i>Миллион теңгемен</i>		KMG	Қазақстан Инжиниринг	
Түсім	5.124.158	2.334.927	(77.024)	7.382.061
Мемлекеттік субсидиялар	52.443	-	-	52.443
	5.176.601	2.334.927	(77.024)	7.434.504
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтің өзіндік құны	(4.553.301)	(1.416.186)	77.015	(5.892.472)
Жалпы пайда	623.300	918.741	(9)	1.542.032
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(412.861)	(46.603)	4.724	(454.740)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(319.154)	(60.409)	839	(378.724)
Құнсызданудан болған шығыны	(94.933)	(838)	1.389	(94.382)
Еншілес ұйымдардың шығуынан (шығын)/пайда	(3.528)	-	-	(3.528)
Бизнесті біріктіруден түскен пайда	26.449	-	-	26.449

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

	2017 жыл			Қайта есептегеннен кейін
	Қайта есептелгенге дейін	Қайта есептеу		
<i>Миллион теңгемен</i>		KMGI	Қазақстан Инжиниринг	
Операциялық қызметтен болған (шығын)/пайда	(180.727)	810.891	6.943	637.107
Қаржылық шығындар	(474.646)	(11.458)	3.725	(482.379)
Қаржылық кіріс	191.932	839	(1.029)	191.742
Өзге де операциялық емес шығын	(42.415)	(250)	1.558	(41.107)
Өзге де операциялық емес кіріс	49.471	(3.253)	(901)	45.317
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто	531.841	385	(544)	531.682
Оң/(теріс) бағамдық айырма, нетто	23.737	(127)	286	23.896
Пут опционын сатудан түскен кіріс	107.714	-	-	107.714
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда	206.907	797.027	10.038	1.013.972
Табыс салығы бойынша шығыстар	(263.782)	1.745	(200)	(262.237)
Жалғасатын қызметтен болған кезеңдегі (шығын)/пайда	(56.875)	798.772	9.838	751.735
Тоқтатылған қызмет				
Табыс салығын шегергенде тоқтатылған қызметтен түскен пайда (шығын)	792.850	(792.850)	(9.838)	(9.838)
Кезеңдегі таза пайда	735.975	5.922	-	741.897

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

Мыналарға келетін кезеңдегі таза пайда:				
Негізгі компанияның акционеріне	600.807	5.922	-	606.729
Бақыланбайтын қатысу үлесіне	135.168	-	-	135.168
	735.975	5.922	-	741.897

31 декабря 2017 года

Миллион теңгемен

Қайта есептегенге дейін   Қайта есептеу   Қайта есептелді

Активтер				
Ұзақ мерзімді активтер				
Негізгі құралдар	10.782.247	721.070		11.503.317
Материалдық емес активтер	923.811	69.774		993.585
Барлау және бағалау бойынша активтер	451.782	-		451.782
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	11.601	-		11.601
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	2.843.489	13.278		2.856.767
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	593.325	-		593.325
Кредиттік мекемелердегі қаражат	502.493	-		502.493
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	135.735	33.545		169.280
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	95.620	-		95.620
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	687.954	3.374		691.328
	17.028.057	841.041		17.869.098
Ағымдағы активтер				
Қорлар	396.944	141.472		538.416

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	31 декабря 2017 года		
	Қайта есептегенге дейін	Қайта есептеу	Қайта есептелді
Өтелуге жататын ҚҚС	144.593	1.361	145.954
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	54.077	549	54.626
Сауда дебиторлық берешек	479.910	161.543	641.453
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	250.362	-	250.362
Кредиттік мекемелердегі қаражат	1.951.384	-	1.951.384
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	30.229	21	30.250
Өзге де ағымдағы активтер	353.581	28.172	381.753
Ақша қаражаты және оның баламалары	2.190.107	73.831	2.263.938
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	1.286.659	(1.086.785)	199.874
Активтер жиыны	24.165.903	161.205	24.327.108
Капитал және міндеттемелер			
Негізгі компанияның акционеріне жататын капитал			
Жарғылық капитал	5.133.476	-	5.133.476
Қосымша төленген капитал	13.189	-	13.189
Есептілік валютасын қайта есептеу резерві	922.497	(3.351)	919.146
Сатуға арналған қолда бар инвестицияларды қайта бағалау резерві	26.177	-	26.177
Хеджирлеу резерві	(54.666)	-	(54.666)
Өзге де күрделі резервтер	(16.742)	-	(16.742)
Бөлінбеген пайда	3.817.514	164.556	3.982.070
Капитал және міндеттемелер	9.841.445	161.205	10.002.650

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	31 декабря 2017 года		
	Қайта есептегенге дейін	Қайта есептеу	Қайта есептелді
Бақыланбайтын қатысу үлесі	1.821.720	-	1.821.720
Капитал жиыны	11.663.165	161.205	11.824.370
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	5.399.886	17.624	5.417.510
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	776.141	-	776.141
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	120.021	70	120.091
Резервтер	198.716	48.569	247.285
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	638.722	68.725	707.447
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	76.604	4.568	81.172
Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем	1.109.265	-	1.109.265
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	106.062	86	106.148
	8.425.417	139.642	8.565.059
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	1.516.573	120.184	1.636.757
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	5.907	-	5.907
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	19.742	13	19.755
Резервтер	115.967	-	115.967
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	6.883	-	6.883
Төленуге жататын табыс салығы	13.876	2.376	16.252
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	660.487	188.729	849.216

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)

Тоқтатылған қызмет (жалғасы)

Миллион теңгемен	31 декабря 2017 года		
	Қайта есептегенге дейін	Қайта есептеу	Қайта есептелді
Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем	332.330	-	332.330
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	785.904	80.059	865.963
	3.457.669	391.361	3.849.030
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен байланысты міндеттемелер	619.652	(531.003)	88.649
Міндеттемелер жиыны	12.502.738	-	12.502.738
Капитал мен міндеттемелер жиыны	24.165.903	161.205	24.327.108

«Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ

«Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ қызметінің нәтижелері төменде көрсетілген:

Миллион теңгемен	2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап шығу күніне дейін		2017 жыл
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтен түскен түсім		12.592	77.024
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтің өзіндік құны		(12.282)	(77.015)
Жалпы пайда		310	9
Жалпы және әкімшілік шығыстар		(1.845)	(4.724)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар		(497)	(839)
Құнсыздану шығыны		(846)	(1.389)
Операциялық қызметтен болған шығын		(2.878)	(6.943)
Қаржылық шығындар		(1.370)	(3.725)
Қаржылық кіріс		737	1.029
Өзге де операциялық емес шығыстар		(308)	(1.558)
Өзге де операциялық емес кіріс		929	901

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

«Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ (жалғасы)

Миллион теңгемен	2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап шығу күніне дейін	2017 жыл
Қауымдасқан компаниялардың (шығындарындағы)/кірістеріндегі үлес, нетто	(126)	544
Оң/(теріс) бағамдық айырма, нетто	48	(286)
Тоқтатылған қызметтен болған салық салынғанға дейінгі шығын	(2.968)	(10.038)
Табыс салығы бойынша шығыстар/(үнемдеу)	(574)	200
Тоқтатылған қызметтен кезеңде болған таза шығын	(3.542)	(9.838)

Шығару күнгі «Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ активтері мен міндеттемелерінің негізгі санаты төменде көрсетілген:

Миллион теңгемен	Шығу күнгі
Активтер	
Негізгі құралдар	23.537
Материалдық емес активтер	377
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	6.130
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	4.030
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	791
Қорлар	18.656
Сауда дебиторлық берешек	5.261
Өзге де ағымдағы активтер	74.230
Ақша қаражаты және оның баламалары	19.298
Сатуға арналған деп жіктелген активтер	152.310
Міндеттемелер	

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Тоқтатылған қызмет** (жалғасы)

АО «НК «Казakhstan Инжиниринг» (жалғасы)

Миллион теңгемен	Шығу күнгі
Қарыздар	31.211
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	966
Резервтер	650
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	589
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	7.290
Басқа салықтар	572
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	94.870
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен тікелей байланысты міндеттемелер	136.148
Шығу тобымен тікелей байланысты таза активтер	16.162

«Қазақстан Инжиниринг» ҰК» АҚ таза ақша ағындары төменде көрсетілген:

Миллион теңгемен	2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап шығу күніне дейін	2017 жыл
Операциялық	12.045	(6.439)
Инвестициялық	(3.664)	(279)
Қаржылық	923	(7.149)
Ақша қаражатының таза түсуі/(жұмсалуды)	9.304	(13.867)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР (жалғасы)**Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер**

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Сегмент	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелгені)
«Транстелеком» АҚ	Тасымалдау	96.283	89.436
«KMG Retail» ЖШС	Мұнай-газ	43.632	-
«Қазақстан-Британ техникалық университеті» АҚ	Мұнай-газ	15.704	16.803
Өзгесі		44.777	93.635
		200.396	199.874

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге байланысты міндеттемелер былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Сегмент	2018 жылғы 31 желтоқсан	2017 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелгені)
«Транстелеком» АҚ	Тасымалдау	81.992	62.323
«KMG Retail» ЖШС	Мұнай-газ	375	-
«Қазақстан-Британ техникалық университеті» АҚ	Мұнай-газ	4.659	1.925
Өзгесі		8.050	24.401
		95.076	88.649

2018 жылғы қыркүйекте Топтың еншілес кәсіпорны, «Ремлокомотив» АҚ және «Трансмашхолдинг» АҚ арасында «Трансмашхолдинг» АҚ-ның пайдасына «Тұлпар-Тальго» ЖШС сату шарты жасалды. Дегенмен, 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Тұлпар-Тальго» ЖШС бұдан былай 5 ҚЕХС-тің (IFRS) критерийлеріне сәйкес келмеді, өйткені тараптар «Тұлпар-Тальго» ЖШС-тегі қатысу үлесінің 99,99926% сатып алу-сату шартының кейбір талаптары бойынша келісімге келмеді және шартты бұзу жайлы шешім шығарды. Нәтижесінде, Топ «ТұлпарТальго» ЖШС-ін сатуға арналған актив ретінде мойындауын тоқтатты.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛЕТІН АКТИВТЕР (жалғасы)**Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер** (жалғасы)

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «KMG Retail» ЖШС-тегі (KMG Retail) 100% үлесті сату туралы шешім қабылдады. KMG Retail-дың шығуы 2019 жылы аяқталды (40-ескертеме) және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ сату процедураларын жүргізуді жалғастыруда. Топ KMG Retail-ды сатуға арналған актив ретінде қарастырады.

7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Құбыр-жолдар және МӨЗ активтері	Үйлер мен ғимараттар	Теміржол жолдары және инфра-құрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгесі	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2017 жылдың 1 қаңтарына қалдық құны (қайта есептелді)	3.847.619	1.526.626	843.406	959.909	2.551.617	46.836	76.086	1.055.055	10.907.154
Есептілік валютасын қайта есептеу	(11.532)	(2.062)	(650)	50	210	-	125	(407)	(14.266)
Есепті бағалаудағы өзгерістер	13.459	(200)	(351)	-	34	4.826	1	-	17.769
Түсімдер	49.597	36.962	10.817	2.316	76.660	17.376	6.387	975.062	1.175.177
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	-	-	2.539	-	-	-	28	36.213	38.780
Шығару	(17.372)	(3.802)	(8.011)	(103)	(29.026)	-	(8.508)	(2.194)	(69.016)
Тозу бойынша шығыстар	(138.357)	(98.469)	(47.069)	(26.214)	(214.776)	(11.022)	(11.382)	-	(547.289)
Есептен шығару бойынша тозу және құнсыздану	14.881	3.376	6.792	91	22.623	-	7.868	876	56.507
Түзету жасауды шегергендегі құнсыздануға арналған резерв, нетто	-	(1)	(4.509)	(31)	(4.570)	(4.911)	(952)	(20.969)	(35.943)
Резервті пайдалану	-	-	-	-	-	-	-	(41.130)	(41.130)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Мұнай-газ активтері	Құбыр жолдар және МӨЗ активтері	Үйлер мен ғимараттар	Теміржол жолдары және инфра-құрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгесі	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған ретінде жіктелген активтерден/(ге) аударымдар	(170)	(3.908)	(4.742)	-	(2.511)	-	(163)	-	(11.494)
Материалдық емес активтерден/(ге) аударымдар	28.087	-	-	-	(513)	-	2	(8.813)	18.763
Барлау активтерінен/(не) / инвестициялық жылжымайтын мүліктен/(ке) аударымдар	8.881	-	(2.980)	-	(13)	(32)	(1)	(357)	5.498
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	(16.877)	13.034	118	(1.928)	2.882	1.661	2.021	1.896	2.807
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	82.278	298.824	224.668	58.356	237.291	736	6.592	(908.745)	-
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық құны (қайта есептелді)	3.860.494	1.770.380	1.020.028	992.446	2.639.908	55.470	78.104	1.086.487	11.503.317
<i>Миллион теңгемен</i>									
2018 жылдың 1 қаңтарына қалдық құны (қайта есептелді)	3.860.494	1.770.380	1.020.028	992.446	2.639.908	55.470	78.104	1.086.487	11.503.317
Есептілік валютасын қайта есептеу	528.808	82.403	11.986	(34)	22.961	-	2.009	3.445	651.578
Есепті бағалаудағы өзгерістер	(13.144)	7.678	(107)	-	(107)	4.847	-	(519)	(1.352)
Түсімдер	56.355	27.434	36.173	56	105.037	25.936	10.161	839.192	1.100.344
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5-ескерпне)	-	-	32.549	319	117.087	60.550	4.180	22.283	236.968

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Мұнай-газ активтері	Құбыр жолдар және МӨЗ активтері	Үйлер мен ғимараттар	Теміржол жолдары және инфра-құрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгесі	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
Шығару	(17.128)	(5.351)	(16.884)	(976)	(29.589)	(146)	(7.520)	(3.650)	(81.244)
Тозу бойынша шығыстар	(219.379)	(127.089)	(48.357)	(34.662)	(231.948)	(19.252)	(13.334)	-	(694.021)
Есептен шығару бойынша тозу және құнсыздану	12.603	4.914	4.845	666	25.592	-	4.579	1.455	54.654
Түзету жасауды шегергендегі құнсыздануға арналған резерв, нетто	(3.650)	(3)	(13.169)	14	(17.647)	3.768	(899)	(3.586)	(35.172)
Резервті пайдалану	-	-	-	-	-	-	-	(1.251)	(1.251)
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған активтерге аударымдар	(9.847)	(356)	(29.659)	-	(6.972)	193	(2.521)	(1.692)	(50.854)
Материалдық емес активтерден/ (ге) аударымдар	254	-	-	-	(20)	-	1	(5.947)	(5.712)
Барлау активтерінен/(не) / инвестициялық жылжымайтын мүліктен/(ке) аударымдар	3.113	-	(23.928)	-	-	-	-	512	(20.303)
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	45	4.044	320	(3.580)	2.571	4.742	388	4.069	12.599
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	92.355	574.963	19.005	144.671	245.161	212	8.154	(1.084.521)	-
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	4.290.879	2.339.017	992.802	1.098.920	2.872.034	136.320	83.302	856.277	12.669.551

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Құбыр-ржолдар және МӨЗ активтері	Үйлер мен ғимараттар	Теміржол жолдары және инфра-құрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгесі	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
Бастапқы құн	5.625.233	3.367.096	1.442.130	1.321.816	4.681.150	201.047	191.902	1.009.374	17.839.748
Жинақталған тозу және құнсыздану	(1.334.354)	(1.028.079)	(449.328)	(222.896)	(1.809.116)	(64.727)	(108.600)	(153.097)	(5.170.197)
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	4.290.879	2.339.017	992.802	1.098.920	2.872.034	136.320	83.302	856.277	12.669.551
Бастапқы құн	4.914.808	2.595.746	1.423.788	1.182.494	4.218.745	94.870	174.536	1.273.265	15.878.252
Жинақталған тозу және құнсыздану	(1.054.314)	(825.366)	(403.760)	(190.048)	(1.578.837)	(39.400)	(96.432)	(186.778)	(4.374.935)
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық құны (қайта есептелді)	3.860.494	1.770.380	1.020.028	992.446	2.639.908	55.470	78.104	1.086.487	11.503.317

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза баланстық құны 1.260.296 миллион теңге сомасын құрайтын негізгі құралдар Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2017 жылғы 31 желтоқсан: 1.731.397 миллион теңге).

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жалдау шарттары бойынша алынған негізгі құралдардың баланстық құны 150.129 миллион теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсан: 113.688 миллион теңге) құрады.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тозуы толық есептелген Топтың негізгі құралдарының бастапқы құны 826.144 миллион теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсан: 712.797 миллион теңге) құрады.

2018 жылы Топ 42.007 миллион теңге сомаға 4% мөлшерінде орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме бойынша қарыздар бойынша шығындарды (2017 жылы:

36.023 миллион теңге сомаға 3,6% мөлшерлемесі бойынша) капиталдандырды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

8. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Миллион теңгемен	Лицензия-лар	Жер қойнауын пайдалану құқығы	Гудвилл	Маркетинг бойынша материалдық емес активтер	Бағдарламалық жасақтама	Өзгесі	Жиыны
2017 жылдың 1 қаңтарына қалдық құны (қайта есептелді)	496.186	265.379	106.595	50.458	50.212	24.694	993.524
Есептілік валютасын қайта есептеу	(1.620)	(1.186)	(25)	(175)	(166)	70	(3.102)
Есепті бағалаудағы өзгерістер	-	(186)	-	-	-	-	(186)
Түсімдер	1.578	3.101	1.515	-	11.067	3.384	20.645
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	-	-	-	-	44	43.034	43.078
Шығару	(3.932)	-	-	-	(6.152)	(577)	(10.661)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерден/(ге) аударымдар	(13)	-	-	-	-	12	(1)
Амортизация бойынша шығыстар	(18.011)	(4.928)	-	(1.569)	(12.480)	(1.891)	(38.879)
Есептен шығару бойынша тозу	3.932	-	-	-	4.941	447	9.320
(Құнсыздану)/құнсызданудан болған шығынды қалпына келтіру, нетто	(10)	-	(1.515)	-	(30)	(100)	(1.655)
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	266	-	-	-	(1)	-	265
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	1.764	(28.297)	-	-	6.676	1.094	(18.763)
Басқа аударымдар	(130)	-	-	-	1.484	(1.354)	-
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық құны (қайта есептелді)	480.010	233.883	106.570	48.714	55.595	68.813	993.585
Есептілік валютасын қайта есептеу	70.602	27.308	1.356	5.509	669	2.092	107.536
Түсімдер	3.374	-	-	-	5.372	3.209	11.955

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

8. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Лицензия-лар	Жер қойнауын пайдалану құқығы	Гудвилл	Маркетинг бойынша материалдық емес активтер	Бағдарламалық жасақтама	Өзгесі	Жиыны
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5 ескертпе)	100.182	373.981	113.259	-	2.881	5.312	595.615
Шығару	(4.143)	-	-	-	(3.822)	(1.655)	(9.620)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерден/(ге) аударымдар	(96)	6	-	350	(152)	(536)	(428)
Амортизация бойынша шығыстар	(28.294)	(20.731)	-	1.659	(13.468)	(5.716)	(66.550)
Есептен шығару бойынша тозу	4.128	-	-	-	3.774	1.593	9.495
(Құнсыздану)/құнсызданудан болған шығынды қалпына келтіру, нетто	(1.174)	-	(58)	(22.506)	(55)	(70)	(23.863)
Өзге де ұзақ мерзімді активтерге аударымдар	-	-	-	-	(12.274)	-	(12.274)
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	316	(352)	-	-	5.922	(174)	5.712
Өзге де аударымдар	762	-	-	(362)	1.086	(1.486)	-
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	625.667	614.095	221.127	33.364	45.528	71.382	1.611.163
Бастапқы құн	695.592	642.348	296.730	58.164	143.393	119.906	1.956.133
Жинақталған амортизация және құнсыздану	(69.925)	(28.253)	(75.603)	(24.800)	(97.865)	(48.524)	(344.970)
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	625.667	614.095	221.127	33.364	45.528	71.382	1.611.163
Бастапқы құн	518.252	246.540	148.350	50.312	143.104	109.033	1.215.591

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

8. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Лицензия-лар	Жер қойнауын пайдалану құқығы	Гудвилл	Маркетинг бойынша материалдық емес активтер	Бағдарламалық жасақтама	Өзгесі	Жиыны
Жинақталған амортизация және құнсыздану	(38.242)	(12.657)	(41.780)	(1.598)	(87.509)	(40.220)	(222.006)
2017 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық құны (қайта есептелді)	480.010	233.883	106.570	48.714	55.595	68.813	993.585

9. БАРЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ БОЙЫНША АКТИВТЕР

Барлау және бағалау бойынша активтердегі қозғалыс мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Материалдық	Материалдық емес	Жиыны
2017 жылғы 1 қаңтарға қалдық құны	383.070	44.298	427.368
Есептілік валютасын қайта есептеу	(631)	(53)	(684)
Есепті бағалаудағы өзгерістер	(113)	213	100
Түсімдер	36.748	1.724	38.472
Шығару	(189)	(582)	(771)
Құнсыздану резерві	(803)	(378)	(1.181)
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге аударымдар	-	(1.030)	(1.030)
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	(8.848)	-	(8.848)
Қорлардан/(ға) аударымдар	(1.644)	-	(1.644)
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	(1.261)	1.261	-
2017 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	406.329	45.453	451.782

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

9. БАРЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ БОЙЫНША АКТИВТЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Материалдық	Материалдық емес	Жиыны
Есептілік валютасын қайта есептеу	30.415	700	31.115
Есепті бағалаудағы өзгерістер	25	-	25
Түсімдер	48.767	1.249	50.016
<i>Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5 ескертпе)</i>	13.131	2.357	15.488
Шығару	(1.314)	(1.975)	(3.289)
Құнсыздану резерві	(96.180)	(11.566)	(107.746)
Есептен шығару бойынша құнсыздану	957	5	962
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге аударымдар	(143)	(2.296)	(2.439)
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	(3.600)	(200)	(3.800)
Қорлардан/(ға) аударымдар	(258)	(8)	(266)
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	398.129	33.719	431.848
Бастапқы құн	505.851	56.251	562.102
Жинақталған құнсыздану	(107.722)	(22.532)	(130.254)
2018 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	398.129	33.719	431.848
Бастапқы құн	418.829	56.806	475.635
Жинақталған құнсыздану	(12.500)	(11.353)	(23.853)
2017 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	406.329	45.453	451.782

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

9. АКТИВЫ ПО РАЗВЕДКЕ И ОЦЕНКЕ (жалғасы)

2018 және 2017 жылдардың 31 желтоқсанына барлау және бағалау бойынша активтер келесі жобалармен көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл
Қашаған	215.138	185.999
Жамбыл	50.178	33.396
Жемчужина	36.486	35.069
Өріктау	30.469	27.686
Н жобасы (4-ескертпе)	-	66.256
Сәтбаев (4-ескертпе)	-	33.791
Өзгесі	99.577	69.585
	431.848	451.782

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

31 желтоқсанға бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Негізгі қызметі	Қызметті жүзеге асыру орны	2018 жыл		2017 жыл (қайта есептелгені*)	
			Баланстық құн	Иелік ету үлесі	Баланстық құн	Иелік ету үлесі
Бірлескен кәсіпорындар						
«Теңізшевройл» ЖШС	Мұнай мен газды игеру және өндіру	Қазақстан	1.970.533	20,00%	1.353.084	20,00%
«Маңғыстау Инвестментс Б.В.»	Мұнай мен газды игеру және өндіру	Қазақстан	138.549	50,00%	135.781	50,00%
Ural Group Limited BVI	Мұнай мен газды игеру және өндіру	Қазақстан	70.874	50,00%	78.031	50,00%

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	Негізгі қызметі	Қызметті жүзеге асыру орны	2018 жыл		2017 жыл (қайта есептелгені*)	
			Баланстық құн	Иелік ету үлесі	Баланстық құн	Иелік ету үлесі
«ҚазРосГаз» ЖШС	Табиғи газды және мұнайды қайта өңдеу өнімдерін қайта өңдеу және сату	Қазақстан	65.116	50,00%	33.761	50,00%
«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	Газ құбырын салу	Қазақстан	43.883	50,00%	–	–
«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	Мұнай мен газды игеру және өндіру	Қазақстан	38.349	50,00%	47.537	50,00%
Forum Muider B.V.	Көмір өндіру	Қазақстан	37.008	50,00%	30.624	50,00%
Басқа			204.339		224.473	
Бірлескен кәсіпорындардың жиыны			2.568.651		1.903.291	
Қауымдасқан компаниялар						
«Қазмырыш» ЖШС	Кендерді өндіру және байыту, аффинирленген металдарды алу	Қазақстан	483.723	29,82%	443.336	29,82%
«Каспий құбыр консорциумы» АҚ	Шикі мұнайды тасымалдау	Қазақстан/ Ресей	289.586	20,75%	195.095	20,75%
«ПетроКазахстан Инк.» («ПКИ»)	Мұнай мен газды барлау, өндіру және қайта өңдеу	Қазақстан	116.577	33,00%	115.920	33,00%
Khan Tengri Holding B.V.	Телекоммуникациялар	Қазақстан	76.071	51,00%	68.327	51,00%
«КАТКО» БК» ЖШС	Уран өнімдерін өндіру, қайта өңдеу және экспорттау	Қазақстан	49.704	49,00%	38.504	49,00%
«Инкай» БК ЖШС	Уран өнімдерін өндіру, қайта өңдеу және экспорттау	Қазақстан	–	–	40.388	40,00%
Өзге де			80.585		51.906	
Қауымдасқан компаниялардың жиыны			1.096.246		953.476	
			3.664.897		2.856.767	

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-қа сәйкес шығарылған 2018 жылғы осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды бірлескен кәсіпорындар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Теңіз-шевройл» ЖШС	Маңғыстау Инвестментс ББ	Ural Group Limited BVI	ТОО «КазРосГаз»	«КазРосГаз» ЖШС	«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	Forum Muider Б.В.
Бірлескен кәсіпорындар							
Ұзақ мерзімді активтер	12.922.782	407.889	239.907	11.563	119.108	131.606	76.505
Ағымдағы активтер, мыналарды қоса алғанда	1.057.016	72.748	216	141.406	48.776	75.131	26.797
Ақша қаражаты және оның баламалары	203.864	15.318	183	19.910	48.767	64.921	6.393
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, мыналарды қоса алғанда	2.780.571	125.106	98.145	133	85.425	43.798	12.978
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	1.536.800	49.946	73.500	-	85.425	-	10.782
Ағымдағы міндеттемелер, мыналарды қоса алғанда	1.346.564	77.576	230	22.604	1.783	86.240	16.309
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	36.671	451	-	-	1.752	-	3.480
Капитал	9.852.663	277.955	141.748	130.232	80.676	76.699	74.015
Қатысу үлесі	20,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%
Шоғырландыру түзетулері	-	(428)	-	-	3.545	-	-
2018 жылғы 31 желтоқсандағы инвестициялардың баланстық құны	1.970.533	138.549	70.874	65.116	43.883	38.349	37.008
Түсім	5.941.474	839.356	1	244.346	-	234.732	122.984
Тозу және амортизация	(685.434)	(60.373)	(14)	(134)	-	(33.376)	(3.522)
Қаржылық кіріс	19.426	857	-	1.255	-	1.119	563
Қаржылық шығындар	(136.761)	(8.006)	(9.031)	(377)	-	(1.062)	(717)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«Теңіз-шевройл» ЖШС	Маңғыстау Инвестментс ББ	Ural Group Limited BVI	ТОО «КазРосГаз»	«КазРосГаз» ЖШС	«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	Forum Muider Б.В.
Табыс салығы бойынша шығыстар	(941.034)	(56.904)	(1.788)	(13.163)	-	(95.496)	(7.565)
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы пайда/(шығын)	2.195.746	193.707	(37.645)	10.509	223	55.830	26.519
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	-	-	-	-	-	-	-
Өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	1.270.679	(319)	22.023	17.231	-	4.809	(194)
Жалпы жиынтық кіріс/(шығын)	3.466.425	193.388	(15.622)	27.740	223	60.639	26.325
Алынған дивидендтер	64.671	-	-	14.181	-	42.706	8.086

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-қа сәйкес шығарылған 2017 жылғы осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды бірлескен кәсіпорындар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Теңіз-шевройл» ЖШС	Маңғыстау Инвестментс Б.В.	Ural Group Limited BVI	«КазРосГаз» ЖШС	«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	«КазГерМұнай БК» ЖШС	Forum Muider Б.В.
Бірлескен кәсіпорындар							
Ұзақ мерзімді активтер	8.719.902	393.188	219.834	27.018	-	131.809	66.114
Ағымдағы активтер, мыналарды қоса алғанда	1.527.677	66.799	57	150.968	-	46.381	23.412
Ақша қаражаты және оның баламалары	748.523	3.090	47	30.877	-	37.914	8.064
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, мыналарды қоса алғанда	2.507.496	66.129	63.640	-	-	28.691	7.188
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	1.329.320	-	54.733	-	-	-	5.047
Ағымдағы міндеттемелер, мыналарды қоса алғанда	974.662	122.297	188	69.021	-	54.424	21.091
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	31.719	-	-	-	-	-	6.665

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«Теңіз-шевройл» ЖШС	Маңғыстау Инвестментс Б.В.	Ural Group Limited BVI	«ҚазРосГаз» ЖШС	«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	Forum Muider Б.В.
Капитал	6.765.421	271.561	156.063	108.965	–	95.075	61.247
Қатысу үлесі	20,00%	50,00%	50,00%	50,00%	–	50,00%	50,00%
Шоғырландыру түзетулері	–	–	–	(20.722)	–	–	–
2017 жылғы 31 желтоқсандағы инвестициялардың баланстық құны	1.353.084	135.781	78.031	33.761	–	47.537	30.624
Түсім	4.357.947	635.903	8	243.527	–	184.616	109.907
Тозу және амортизация	(560.817)	(62.190)	(20)	(638)	–	(34.072)	(4.713)
Қаржылық кіріс	22.007	126	17	2.489	–	1.306	463
Қаржылық шығындар	(127.134)	(5.788)	(1.891)	(13.362)	–	(1.014)	(875)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(621.385)	(34.036)	(691)	(11.907)	–	(53.071)	(6.388)
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы пайда/(шығын)	1.449.898	99.210	(3.754)	17.244	–	35.427	27.349
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–	–	–	–	–	–
Өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	7.517	229	(219)	(1.939)	–	(664)	(6.387)
Жалпы жиынтық кіріс/(шығын)	1.457.415	99.439	(3.973)	15.305	–	34.763	20.962
Алынған дивидендтер	79.694	105.523	–	18.647	–	40.445	6.829

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-қа сәйкес шығарылған 2018 жылғы осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды қауымдасқан компаниялар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«Қазмырыш» ЖШС	«Каспий мұнай құбыры консорциумы» АҚ	ПетроҚазақстан Инк. («ПКИ»)	Khan Tengri Holding B.V.	«КАТКО БК» ЖШС	«Инкай» БК ЖШС
Қауымдасқан компаниялар						
Ұзақ мерзімді активтер	1.656.829	2.147.362	410.710	155.087	62.657	-
Ағымдағы активтер	373.229	105.910	91.815	23.059	60.478	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	310.018	350.304	45.218	104.124	9.778	-
Ағымдағы міндеттемелер	98.007	685.130	104.043	38.289	6.450	-
Капитал	1.622.033	1.217.838	353.264	35.733	106.907	-
Қатысу үлесі	29,82%	20,75%	33,00%	51,00%	49,00%	-
Гудвилл	-	36.885	-	57.847	68	-
Қауымдасқан компаниялармен жүргізілген операциялардан түскен мойындалмаған кіріс	-	-	-	-	(2.749)	-
2018 жылғы 31 желтоқсандағы инвестициялардың баланстық құны	483.723	289.586	116.577	76.071	49.704	-
Түсім	1.081.320	757.734	163.263	120.803	71.441	-
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы пайда/(шығын)	156.385	279.347	44.214	(15.183)	28.092	-
Өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	-	176.034	40.885	-	-	-
Жалпы жиынтық кіріс/(шығын)	156.385	455.381	85.099	(15.183)	28.092	-
Алынған дивидендтер	67.312	-	24.914	-	-	-

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-қа сәйкес шығарылған 2017 жылғы осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды қауымдасқан компаниялар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«Қазмырыш» ЖШС	«Каспий мұнай құбыры консорциумы» АҚ	ПетроҚазақстан Инк. («ПКИ»)	Khan Tengri Holding B.V.	«КАТКО БК» ЖШС	«Инкай» БК ЖШС
Қауымдасқан компаниялар						
Ұзақ мерзімді активтер	1.444.462	2.042.156	356.152	153.137	62.572	130.998
Ағымдағы активтер	407.770	95.627	84.904	39.906	39.270	28.850
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	269.773	756.148	59.123	126.440	7.875	11.721
Ағымдағы міндеттемелер	95.859	595.179	30.659	46.053	15.152	43.551
Капитал	1.486.600	786.456	351.274	20.550	78.815	104.576
Қатысу үлесі	29,82%	20,75%	33,00%	51,00%	49,00%	40,00%
Гудвилл	-	31.905	-	57.847	68	-
Қауымдасқан компаниялармен жүргізілген операциялардан түскен мойындалмаған кіріс	-	-	-	-	(183)	(1.442)
2017 жылғы 31 желтоқсандағы инвестициялардың баланстық құны	443.336	195.095	115.920	68.327	38.504	40.388
Түсім	999.280	647.478	137.912	104.154	65.426	37.449
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы пайда/(шығын)	194.652	263.451	21.921	(2.287)	19.148	9.036
Өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	-	16.354	(992)	-	-	-
Жалпы жиынтық кіріс/(шығын)	194.652	279.805	20.929	(2.287)	19.148	9.036
Алынған дивидендтер	39.321	-	20.453	-	10.834	-

Жоғарыда аталған бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар Топтың бизнесі үшін стратегиялық болып табылады.

Төменде дербес елеулі емес бірлескен кәсіпорындар туралы жалпылама қаржы ақпараты көрсетілген (Топтың қатысу үлесіне тепе-тең):

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
31 желтоқсанға инвестициялардың баланстық құны	204.339	224.473
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда	18.206	116.554
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	-	-
Өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	7	(31)
Жалпы жиынтық кіріс	18.213	116.523

Төменде дербес елеулі емес қауымдасқан компаниялар туралы жалпылама қаржы ақпараты көрсетілген (Топтың қатысу үлесіне тепе-тең):

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
31 желтоқсанға инвестициялардың баланстық құны	80.585	51.906
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда	10.586	3.849
Өзге де жиынтық кіріс	(152)	-
Жалпы жиынтық кіріс	10.434	3.849

2018 жылы жеке елеусіз бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер 28.556 миллион теңгені (2017 жылы: 33.352 миллион теңге) құрады.

2018 пен 2017 жылдардағы бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға салынған инвестициялардағы өзгерістер мынадай түрде берілген:

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

10. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
1 қаңтардағы сальдо	2.856.767	2.781.115
9 ҚЕХС-ке өтуден болған әсер (2-ескертпе)	(3.615)	-
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто (33-ескертпе)	749.531	531.682
Алынған дивидендтер	(250.499)	(356.098)
Алынатын дивидендтердегі өзгеріс	9.732	(45.478)
Іске асырылмаған пайданы түзету*	17.071	(20.722)
Иелік ету үлесін өзгертпестен капиталға қосымша салымдар	46.716	9.044
Иелік ету үлесін өзгертпестен капиталға салымдарды қайтару	(93.239)	
Сатып алу	12.284	214
Шығару	(80.092)	(28.599)
Сатуға арналған деп жіктелген активтерге аударымдар	-	(67)
Есептілік валютасын қайта есептеу	385.982	(5.099)
Есептілік валютасын қайта есептеуден басқа, өзге де жиынтық кіріс/(шығын)	3.843	(890)
Құнсыздануды қалпына келтіру/(құнсыздану), нетто	6.488	(19.334)
Берілген қарыздар бойынша дисконт	653	10.999
Берілген кепілдіктердің әділ құны	3.545	-
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың капиталындағы өзге де өзгерістер	(270)	-
31 желтоқсандағы сальдо	3.664.897	2.856.767

* Іске асырылмаған пайданы түзету үлестік қатысу әдісін пайдалану кезінде танылатын Топтың бірлескен кәсіпорынға тауарларды өткізуі кезінде туындайтын іске асырылмаған пайданың элиминациясын білдіреді.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың мойындалмаған жинақталған шығындардағы Топтың үлесі 96.994 миллион теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсан: 189.384 миллион теңге) құрады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

11. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША БЕРЕШЕК

31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілен қарыздар мен қаржылық жалдау бойынша берешекке мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Амортизациялық құн бойынша ескерілетін берілген қарыздар	324.463	797.489
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін берілген қарыздар	287.046	20.302
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық жалдау берешегі	45.244	42.264
Қарыздар мен қаржылық жалдау бойынша берешектің жалпы сомасы	656.753	860.055
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(23.821)	(16.368)
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек, нетто	632.932	843.687
Минусы: ағымдағы бөлік	(201.656)	(250.362)
Ұзақ мерзімді бөлік	431.276	593.325

9 ҚЕХС-қа сәйкес Топ санатқа берілген кейбір қарыздарды пайда және шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін ретінде қайта жіктеді. Мұндай қарыздардың әділ құны келешек ақша ағындарын дисконттау арқылы есептеледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

11. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША БЕРЕШЕК (жалғасы)**Eurasian Resources Group-ке берілген қарыз**

2018 жылғы 26 қазанда Eurasian Resources Group 2020 жылдың 20 қыркүйегіне дейін өтеу мерзімімен және 7,5% сыйақы мөлшерлемесімен 2010 жылы берілген 500 миллион АҚШ доллары (ақы төлеу күнгі бағам бойынша баламасы 184.270 миллион теңге) мөлшеріндегі қарызды мерзімінен бұрын өтеді.

31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қарыздар бойынша құнсыздануға арналған резервтегі қозғалыс мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
1 қаңтарға резерв	16.368	32.331
<i>9 ҚЕХС-қа өтеуден болған әсер (2-ескертпе)</i>	14.289	-
Есептік бағалаудағы өзгеріс	14	-
<i>Есептелгені, нетто (30-ескертпе)</i>	(7.563)	516
Кәсіпорындарды біріктіру	-	(15.418)
Еншілес ұйымның шығуы	609	-
Резерв есебінен есептен шығару	(633)	(1.061)
Бағамдық айырма, нетто	737	-
31 желтоқсанға резерв	23.821	16.368

31 желтоқсанға қаржылық жалдау бойынша таза инвестициялардың құрамдауыштары мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Бір жыл ішінде	7.048	6.407
Бір жылдан артық, бірақ бес жылдан аспайтын	27.956	25.554
Бес жылдан артық	42.523	42.893
Ең аз жалдау төлемдері	77.527	74.854

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

11. ЗАЙМЫ ВЫДАННЫЕ И ЗАДОЛЖЕННОСТЬ ПО ФИНАНСОВОЙ АРЕНДЕ (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Минусы: табыс таппаған қаржылық кіріс	(32.283)	(32.590)
Қаржылық жалдауға таза инвестициялар	45.244	42.264

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Теңгемен берілген қарыздар мен қаржылық жалдау бойынша берешек	326.115	388.053
АҚШ долларында көрсетілген, берілген қарыздар	304.081	453.180
Шетел валюталарында көрсетілген, берілген қарыздар	2.736	2.454
	632.932	843.687

12. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ

31 желтоқсанға кредиттік мекемелердегі қаражат мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Банктік депозиттер	655.787	2.260.052
Кредиттік мекемелерге қарыздар	150.785	193.825
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(6.600)	-
Кредиттік мекемелердегі қаражат, нетто	799.972	2.453.877
Минусы: ағымдағы бөлік	(623.612)	(1.951.384)
Ұзақ мерзімді бөлік	176.360	502.493

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

12. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
AAA (Aaa)-дан AA-(Aa3)-ға дейін рейтингтер	-	106.428
A+(A1)-дан A-(A3)-ға дейін рейтингтер	444.431	1.337.930
BBB-(Baa3)-дан BB-(Ba3)-ға дейін рейтингтер	179.397	296.456
B+(B1)-дан B-(B3)-ға дейін рейтингтер	144.291	681.226
Рейтинг жоқ	31.853	31.837
	799.972	2.453.877
<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
АҚШ долларымен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	541.913	1.771.886
Теңгемен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	255.151	679.132
Өзге де валюталармен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	2.908	2.859
	799.972	2.453.877
<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Халықаралық кредиттік мекемелер	443.662	1.525.015
10 ірі жергілікті кредиттік мекеме	303.746	827.258
Өзге де жергілікті кредиттік мекемелер	52.564	101.604
	799.972	2.453.877

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі қаражат бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме 3,27% (2017 жылғы 31 желтоқсан: 3,54%) болды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі қаражат 13.806 миллион теңге сомасындағы ақша қаражатын қамтыды, әрі олар Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге қойылды (2017 жылғы 31 желтоқсан: 32.382 миллион теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

13. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де қаржы активтері мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Мыналарды қоса алғанда, өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	14.532	16.677
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық міндеттемелері	11.905	11.928
Қазақстанның қаржы мекемелерінің облигациялары	1.370	2.222
Корпоративтік облигациялар	1.201	1.264
Үлестік бағалы қағаздар	56	7.889
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	-	(6.626)
Мыналарды қоса алғанда, амортизациялық құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	281.693	87.546
Қазақстанның қаржы мекемелерінің облигациялары	197.179	3.088
Корпоративтік облигациялар	93.186	19.041
Бірлескен кәсіпорынның қатысушысынан алынатын вексель	-	38.015
Қауымдасқан компания қатысушысынан алынатын вексель	-	27.402
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(8.672)	-
Мыналарды қоса алғанда, пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	52.406	21.647
Үлестік бағалы қағаздар	23.451	21.274
Бірлескен кәсіпорынның қатысушысынан алынатын вексель	16.599	-
Корпоративтік облигациялар	6.812	-
Форвардтар мен фьючерстер	3.129	21
Опциондар	1.721	352
Қазақстанның қаржы мекемелерінің облигациялары	694	-

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

13. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Қаржы активтерінің жиыны	348.631	125.870
Минусы: ағымдағы бөлік	57.257	30.250
Ұзақ мерзімді бөлік	291.374	95.620

Амортизациялық құн бойынша ескерілетін қазақстандық қаржы мекемелерінің облигациялары

2018 жылғы қыркүйекте Топ 2024 жылғы 15 желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен және 4% сыйақы мөлшерлемесімен 220.000 миллион теңге мөлшерінде «Forte Bank» АҚ-ның облигацияларын сатып алды. Бастапқы тану кезінде облигациялар сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 173.682 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды. Облигациялардың сатып алынуы «Forte Bank» АҚ-да бұрын орналастырылған банк депозитінің бос қалған қаражатының есебінен жүзеге асырылуына орай, мойындау күніне бұл облигациялар бойынша 46.318 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт және «Forte Bank» АҚ-дағы депозиттің мерзімінен бұрын жабылуының нәтижесінде танылған 46.021 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржылық шығыстар құрамында нетто негізде көрсетілді.

2018 жылғы қарашада Топ 2034 жылғы 15 қаңтарға дейін өтеу мерзімімен және жылдық 0,1% сыйақы мөлшерлемесімен 55.245 миллион теңге мөлшерінде «Цесна Банк» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды.

Бастапқы тану кезінде облигациялар сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 18.544 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды.

Мойындау күні 36.701 миллион теңге мөлшеріндегі облигациялардың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте өзіндік құны құрамында пайыздық шығыстар ретінде танылды.

Амортизациялық құн бойынша ескерілетін корпоративтік облигациялар

2018 жылы Топ 2026 жылғы 14 наурызға дейінгі өтеу мерзімімен және 0,15% сыйақы мөлшерлемесімен 70.149 миллион теңге мөлшеріндегі «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдинг» АҚ-ның облигацияларын сатып алды. Облигацияларды орналастырудан болған қаражат тұрғын-үй құрылысын қаржыландыру және Астана қаласында тұрғын-үй құрылысының проблемалы нысандарын аяқтау мақсатында көзделді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

13. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)**Амортизациялық құн бойынша ескерілетін корпоративтік облигациялар** (жалғасы)

Бастапқы тану кезінде бұл облигациялар сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 38.809 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды. Мойындау күні 31.340 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма Акционермен Операциялар ретінде танылды.

2018 жылғы 25 қазанда Top 2033 жылғы 25 қазанға дейін өтеу мерзімімен және 0,01% сыйақы мөлшерлемесімен 40.150 миллион теңге мөлшеріндегі «Baiterek Venture Fund» АҚ-ның облигацияларын сатып алды.

Облигацияларды сатып алу мақсаты – «Қызылорда – Жезқазған – Теміртау – Астана бағыты бойынша Сарыарқа магистральды газ құбырын салу» инвестициялық жобасын іске асыратын «АстанаГаз ҚМГ» АҚ қызметін қаржыландыру мақсатында «АстанаГаз ҚМГ» АҚ акцияларын сатып алу. Шарт талаптарына сәйкес Қордың облигациялардың барлық сомасының мерзімінен бұрын өтелуін талап етуге құқығы бар, осыған орай облигациялар қысқа мерзімді ретінде жіктеледі.

31 желтоқсанға туынды қаржы құралдарын қоспағанда, валюталар бөлінісіндегі өзге де қаржы активтері мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл
Теңгемен көрсетілген қаржы активтері	327.122	59.731
АҚШ долларымен көрсетілген қаржы активтері	16.659	65.766
	343.781	125.497

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша пайыздық мөлшерлемелер 3,8%-дан 13%-ға дейінгі аралықта болды (2017 жылғы 31 желтоқсан: 3,8%-дан 15%-ға дейін).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

14. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ұзақ мерзімді активтер мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Ұзақ мерзімді активтер үшін төленген аванстар	278.365	387.988
Өтелуге жататын ұзақ мерзімді ҚҚС	191.509	167.927
Пайдалануға шектелген ақша қаражаты	105.747	88.139
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	38.171	49.472
Келешек кезеңдердің шығыстары	16.404	10.095
Ұзақ мерзімді қорлар	15.574	14.200
Өзгесі	49.909	32.208
Минусы: құнсыздану резерві	(67.762)	(58.701)
	627.917	691.328

15. ҚОРЛАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлар мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Уран өнімдері	128.613	136.643
Сатуға арналған мұнайды қайта өңдеу өнімдері	115.411	93.624
Газды қайта өңдеу өнімдері	57.762	15.689
Өндірістік материалдар мен қорлар	56.371	64.966
Қайта сатуға арналған тауарлар	48.450	21.587
Шикі мұнай	43.293	58.475

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

15. ҚОРЛАР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Мұнай-газ саласының материалдары мен қорлары	40.478	38.683
Аяқталмаған өндіріс	39.400	40.493
Теміржол саласының материалдары мен қорлары	20.881	14.877
Отын	16.376	15.937
Авиациялық қосалқы бөлшектер	10.827	7.860
Телекоммуникациялық жабдыққа арналған қосалқы бөлшектер	2.344	1.968
Уран саласының материалдары мен қорлары	1.947	1.580
Электр энергиясын беру жабдығына арналған қосалқы бөлшектер	1.917	2.004
Өзге де материалдар мен қорлар	56.774	54.848
Минусы: Ескірген және өтпейтін қорлар бойынша резерв	(29.750)	(30.818)
	611.094	538.416

16. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешек мынаны қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Сауда дебиторлық берешек	804.834	714.102
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(56.961)	(72.649)
	747.873	641.453

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

16. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР (жалғасы)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы активтер мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Төленген аванстар және болашақ кезеңдердің шығыстары	152.970	153.030
Өзге де дебиторлық берешек:	150.150	133.393
Пайдалануға шектелген ақша қаражаты	77.270	66.675
Салықтар бойынша өзге де алдын ала төлем	70.802	52.682
Алынатын дивидендтер	24.986	44.384
Акционерге бөлуге арналған қаржылық емес активтер	13.321	12.916
Жұмыскерлердің берешегі	5.105	4.725
Өзгесі	26.369	37.987
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(103.611)	(124.039)
	417.362	381.753

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 61.325 миллион теңге мөлшеріндегі дебиторлық берешегі Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2017 жылғы 31 желтоқсан: 58.226 миллион теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

16. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР (жалғасы)

Күтілетін кредит шығындарының резервіндегі өзгерістер былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
1 қаңтарға резерв	196.688	146.275
9 ҚЕХС-ке өтуден болған әсер	(186)	-
Есептелгені, нетто	17.558	30.575
Есептілік валютасын қайта есептеу, нетто	11.135	4.448
Бағалаудағы өзгеріс	(138)	32
Сатуға арналған деп жіктелген активтерге аудару	373	-
Қайта жіктелгені	-	17.334
Резерв есебінен есептен шығарылғаны, нетто	(64.858)	(1.976)
31 желтоқсанға резерв	160.572	196.688

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 9.814 миллион теңге (2017 жылғы 31 желтоқсан: 26.767 миллион теңге) мөлшеріндегі дебиторлық берешегі бойынша сыйақы есептелді. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме 11,72% (2017 жылғы 31 желтоқсан: 11,26%) болды.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімдер бөлінісіндегі сауда дебиторлық берешекті талдау мынадай түрде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Жиыны	Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	Мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған				
			<30 күн	30-60 күн	60-90 күн	90-120 күн	>120 күн
2018 жыл	747.873	646.689	60.069	9.413	8.782	5.932	16.988
2017 жыл	641.453	524.355	23.082	42.299	17.715	2.746	31.256

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

17. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты және оның баламалары мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Банктердегі ағымдағы шоттар – АҚШ доллары	998.733	641.243
Банктердегі ағымдағы шоттар – теңге	240.404	367.343
Банктердегі ағымдағы шоттар – басқа валюталар	21.232	21.985
Банктік салымдар – АҚШ доллары	853.482	852.208
Банктік салымдар – теңге	301.234	345.235
Банктік салымдар – басқа валюталар	3.779	3.421
Жолдағы ақша қаражаты	12.934	18.049
Кассадағы ақша қаражаты	10.431	7.934
Бастапқы өтеу мерзімі кемінде үш айды құрайтын өзге де банктермен жасасқан сатып алу және кері сату («кері репо») шарттары	46.011	6.520
Минусы: күтілетін кредит шығындарына резерв	(707)	–
	2.487.533	2.263.938

Қысқа мерзімді банк салымдары әртүрлі мерзімдерге – 1 (бір) күннен 3 (үш) айға дейін, Топтың қолма-қол ақша қаражатына деген мерзімді қажеттіліктеріне байланысты енгізіледі. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі мерзімді депозиттер бойынша және ағымдағы банктік шоттар бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме тиісінше 4,0%-ды және 0,6%-ды (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 3,2% және 0,8%) құрады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ

18.1 Акциялар шығару

2017 және 2018 жылдар ішінде Қор ақы төлеу мынадай түрде жүзеге асырылған жай акциялардың эмиссиясын жүргізді:

Акцияларға ақы төлеу	Шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акциялардың саны	Бір акцияның номиналды құны, теңге	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2016 жылдың 31 желтоқсанына	3.481.670.758		5.058.658
Ақша қаражатымен төленген жарналар	1.577	16.852.000; 100.000.000	74.552
Мүлік жарналары	265.983	1.000	266
2017 жылдың 31 желтоқсанына	3.481.938.318		5.133.476
Мүлік жарналары	1.000	290.037	290
2018 жылдың 31 желтоқсанына	3.481.939.318		5.133.766

2018 жылғы 31 желтоқсанда Қордың 3.481.939.318 акциясы толығымен төленді.

Мүлік жарналары

2018 жылғы 29 желтоқсанда Акционер Қордың жарғылық капиталына мүліктік салым күйінде 290 миллион теңге мөлшерінде жарна жасады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.2 Қосымша төленген капитал

2018 жылы Топ Үкімет сенімгерлік басқаруға берген газ құбырларының әділ құны болып табылатын қосымша төленген капиталды 4.114 миллион теңге сомаға ұлғайтты және бұл сенімгерлік басқару Топқа мұнай құбыры бойынша заңгерлік құқық берілген күнге дейінгі тетік болып табылады. Топ бұл активтердің тікелей пайдаланушысы болып табылады және сенімгерлік басқару туралы келісімге сәйкес бұл мүлікке иелік етумен байланысты барлық тәуекелдер мен сыйақыларды алды. Тиісінше, Топ активті және заңгерлік процедуралар аяқталғаннан кейін жарғылық капиталға қайта жіктелетін қосымша төленген капиталдың ұлғаюын мойындады.

18.3 Дивидендтер

Негізгі компанияның Акционеріне тиесілі дивидендтер

2018 жылы Қор Үкіметтің 2018 жылғы 4 желтоқсандағы қаулысына сәйкес 2017 жылдың қорытындылары бойынша 12.732 миллион теңге мөлшерінде Акционерге дивидендтер төлеуді жүзеге асырды.

Бақыламайтын қатысу үлесінің ұстаушыларына тиесілі дивидендтер

2018 жылы Топ «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «Эйр Астана» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ және өзге де компаниялардағы бақыланбайтын қатысу үлесін ұстаушыларға 25.276 миллион теңге сомаға дивидендтерді жария етті.

18.4 Акционермен жасалатын өзге де операциялар

«Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ның облигацияларын сатып алу

2018 жылы Қор 70.149 миллион теңге мөлшеріндегі бос қаражатты «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚның облигацияларын сатып алуға жұмсады. Номиналдық құн мен әділ құн арасындағы 31.340 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте Акционермен операциялар ретінде мойындалды (13-ескертпе).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.5 Акционерге өзге де бөлулер

Әлеуметтік жобаларды қаржыландыру

2018 жылы Акционердің өкімдеріне сәйкес Қор 64.736 миллион теңге жалпы сомаға түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бойынша міндеттемелерді мойындады. Бұл міндеттемелер капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде танылды.

Түркістан қаласында әлеуметтік нысандарды салу

2018 жылы Топ 31.001 миллион теңге сомасында Түркістан облысын әлеуметтік-экономикалық дамыту шеңберінде Түркістан қаласында орналасқан әлеуметтік нысандардың құрылысын қаржыландыру бойынша міндеттемелерді мойындады. Бұл міндеттемелер капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде танылды.

«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ акцияларының 100% беру

2018 жылғы 16 шілдеде Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 3 шілдедегі қаулысына сәйкес Қор «Қазақстан Инжиниринг» Ұлттық компаниясы» АҚ акцияларының 100% 16.162 миллион теңге таза активтер сомасында «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» мемлекеттік мекеменің пайдасына берді және бұл операцияны капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде көрсетті.

18.6 Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыламайтын қатысу үлесін сату

«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ

2018 жылғы 13 қарашада Қор «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ акцияларының 15%-ын Астана мен Лондонның халықаралық биржаларында орналастырды. Бір жай акцияның құны 4.322,74 теңге мөлшерінде айқындалды, бір ғаламдық депозитарлық қолхаттың (бұдан әрі – «ҒДҚ») құны 11,6 АҚШ доллары болды.

Акцияларды шығару нәтижесінде Топ, 5,099 миллион теңге сомаға мәміле бойынша шығыстарды шегере отырып, 160.423 миллион теңге мөлшерінде соманы алды, бақыламайтын қатысу үлесі 124.137 миллион теңгеге өсті, ал 36.268 миллион теңге мөлшеріндегі айырма бөлінбеген пайданың азаюы ретінде танылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.7 Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыламайтын қатысу үлесін сатып алу

Еншілес компанияның өз акцияларын сатып алу

2018 жылы ҚМГ БӨ (ҚМГ ҰК еншілес компаниясы) өзінің айналыстағы барлық ҒДҚ-сын және Қазақстан қор биржасында орналастырылған өзінің жай акцияларын сатып алды. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акцияларды сатып алудың жалпы сомасы 642.524 миллион теңгені құрады. Мәміленің нәтижесінде ҚМГ БӨ-дегі бақыламайтын қатысу үлесі 776.940 миллион теңгеге азайды.

«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ («ҚМГ ҰК»)

2018 жылғы маусымда Қор жарғылық капиталға 207.196 миллион теңге сомаға мүлікпен салым салу арқылы ҚМГ ҰК-да 0,337% мөлшерінде қатысу үлесіне ие болды, нәтижесінде ҚМГ-дағы бақыламайтын қатысу үлесі 23.772 миллион теңгеге азайды.

«Біріккен химиялық компания» ЖШС (БХК)

2018 жылы маусымда Топ КРІ-дағы үлесті (БХК еншілес компаниясы) 56.700 миллион теңге мөлшеріндегі ақшалай сыйақыға 48% мөлшерінде сатып алды. Мәміленің нәтижесінде КРІ-дағы бақыламайтын қатысу үлесі 55.208 миллион теңгеге азайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)**18.8 Бақыламайтын қатысу үлесі**

31 желтоқсандағы жағдай бойынша төменде елеулі бақыламайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы ақпарат берілген:

	Бақыламайтын қатысу үлесі			
	2018 жыл		2017 жыл (қайта есептелгені)	
	Үлес	Баланстық құн	Үлес	Баланстық құн
«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	9,57%	756.369	9,9119%	1.505.009
«Қазақтелеком» АҚ	49,00%	223.488	49,00%	181.608
«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ	15,00%	131.955	-	-
«КЕГОК» АҚ	10,00% – 1	21.484	10,00% – 1	19.902
«Эйр Астана» АҚ	49,00%	16.689	49,00%	14.105
Өзгесі		214.368		101.096
		1.364.353		1.821.720

Бақыламайтын қатысу үлесіне ие барлық елеулі еншілес ұйымдар Қазақстанда тіркелген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.8 Бақыламайтын қатысу үлесі (жалғасы)

Төменде 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнде аяқталған жыл ішіндегі елеулі бақыламайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы қорытылған қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«Қазатомө- нер-кәсіп» ҰАК» АҚ	«КЕГОК» АҚ	«Эйр Астана» АҚ
Қорытынды бухгалтерлік баланс					
Ұзақ мерзімді активтер	10.748.329	659.523	918.917	375.775	113.347
Ағымдағы активтер	3.266.951	122.958	462.200	57.769	109.708
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	5.064.056	214.922	134.731	172.506	116.744
Ағымдағы міндеттемелер	1.808.156	149.808	283.375	46.198	72.251
Капитал жиыны	7.143.068	417.751	963.011	214.840	34.060
Мыналарға тиесілі:					
Бас компанияның акционеріне	6.386.699	194.263	831.056	193.356	17.371
Бақыламайтын қатысу үлесіне	756.369	223.488	131.955	21.484	16.689
Жиынтық кіріс туралы қорытынды есеп					
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы (шығын)/пайда	694.699	42.883	380.266	48.842	1.845
Тоқтатылған қызметтен жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	-
Өзге де жиынтық (шығын)/кіріс	474.817	(2.521)	(6.582)	-	7.387

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.8 Бақыламайтын қатысу үлесі (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«Қазатомө- нер-кәсіп» ҰАК» АҚ	«КЕГОК» АҚ	«Эйр Астана» АҚ
Табыс салығын шегергенде, бір жылғы жиынтық кірістің жиыны	1.169.516	40.362	373.684	48.842	9.232
Мыналарға тиесілі:					
Бас компанияның акционеріне	1.162.195	40.546	365.664	48.842	9.232
Бақыламайтын қатысу үлесіне	7.321	(184)	8.020	-	-
Бақыланбайтын қатысу үлесінің пайдасына төленген дивидендтер	(9.796)	(8.612)	(635)	(3.137)	(1.884)
Ақша ағындары туралы жалпылама ақпарат					
Операциялық қызмет	453.990	66.351	58.327	64.314	23.662
Инвестициялық қызмет	1.151.140	(120.277)	(40.279)	(52.390)	(6.548)
Қаржылық қызмет	(1.505.257)	77.277	(139.272)	(40.586)	(21.254)
Ақша қаражаты және оның баламаларының таза көбеюі/(азаяуы)	99.873	23.351	(121.224)	(28.662)	(4.140)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)**18.8 Бақыламайтын қатысу үлесі** (жалғасы)

Төменде 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнде аяқталған жыл ішіндегі елеулі бақыламайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы қорытылған қаржылық ақпарат берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«КЕГОК» АҚ	«Эйр Астана» АҚ
Қорытынды бухгалтерлік баланс				
Ұзақ мерзімді активтер	8.591.496	355.915	319.932	98.482
Ағымдағы активтер	4.797.257	115.399	88.969	98.172
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	4.500.754	70.126	170.952	120.585
Ағымдағы міндеттемелер	2.265.599	42.080	39.828	47.235
Капитал жиыны	6.622.400	359.108	198.121	28.834
Мыналарға тиесілі:				
Бас компанияның акционеріне	5.117.391	177.500	178.219	14.729
Бақыламайтын қатысу үлесіне	1.505.009	181.608	19.902	14.105
Жиынтық кіріс туралы қорытынды есеп				
Жалғасып отырған қызметтен болған бір жылғы (шығын)/пайда	(269.657)	24.718	41.719	(1.815)
Тоқтатылған қызметтен жыл ішіндегі пайда	789.183	-	-	-
Өзге де жиынтық (шығын)/кіріс	(76.054)	(5.042)	-	2.991
Табыс салығын шегере отырып, бір жылғы жиынтық кірістің жиыны	443.472	19.676	41.719	1.176

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)**18.9 Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв** (жалғасы)

Миллион теңгемен	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«КЕГОК» АҚ	«Эйр Астана» АҚ
Мыналарға тиесілі:				
Бас компанияның акционеріне	326.002	10.035	37.547	600
Бақыламайтын қатысу үлесіне	117.470	9.641	4.172	576
Бақыланбайтын қатысу үлесінің пайдасына төленген дивидендтер	(17.817)	(2.112)	(1.990)	–
Ақша ағындары туралы жалпылама ақпарат				
Операциялық қызмет	399.889	66.225	61.841	32.042
Инвестициялық қызмет	(821.975)	(38.096)	(9.335)	23.365
Қаржылық қызмет	760.802	(35.472)	(37.061)	(17.669)
Ақша қаражаты және оның баламаларының таза (азаюы)/ұлғаюы	338.716	(7.343)	15.445	37.738

18.9 Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв

Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын және қаржылық есептілігі осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қайта есептеуден пайда болатын бағам айырмаларын есепке алу үшін пайдаланылады. 2018 жылы есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв 1.090.827 миллион теңгені құрады.

Топтың АҚШ долларымен көрсетілген кейбір қарыздары шетелдік операцияларды жүзеге асыратын еншілес ұйымдарға таза инвестицияларды хеджирлеу құралы ретінде анықталды. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 653.505 миллион теңге сомасында осы қарыздарды қайта есептеуден бағам айырмасы бойынша іске асырылмаған шығыстар өзге жиынтық кірісте есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резервке ауыстырылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)

18.10 Хеджирлеу бойынша резерв

ҚТЖ ҰК

Хеджирлеу бойынша резерв шетелдік валютада көрсетілген хеджирлеу кірістерінің құралдарына қатысты әділ құн бойынша кез келген пайдалар немесе шығындарды есепке алу үшін ақша қаражаты ағындарын хеджирлеу есебінің ықпал етуін қамтиды. Осы пайдалар мен шығындар одан әрі тікелей операцияларды жүргізу кезіндегі пайдалар мен шығындарда мойындалады.

2015 жылы ҚТЖ ҰК транзиттік тасымалдардан швейцар франкілерінен түскен түсімдерді өзгерту тәуекелін азайту мақсатында 2019 және 2022 жылдары өтеу мерзімімен швейцар франкілерімен көрсетілген еурооблигациялар бойынша ақша ағынын хеджирлеуді бастады. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі компанияның Акционеріне келетін хеджирлеуден болған шығын 14.026 миллион теңгені құрады.

«Эйр Астана» АҚ

2015 жылы Эйр Астана АҚШ долларымен көрсетілген сатудан түсетін түсімдерді өзгерту тәуекелін азайту үшін АҚШ долларымен көрсетілген қаржылық жалдау бойынша ақша ағындарын хеджирлеуді бастады. Функционалдық валюта АҚШ долларына көшуге орай бұл хеджирлеу 2017 жылғы 31 желтоқсаннан бастап экономикалық тиімді болуын қойды.

«Эйр Астана» АҚ-ның функционалдық валютасының өзгеруі нәтижесінде хеджирлеу ара қатынастары 2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап айырбастау бағамдарының өзгеруінен болатын одан кейінгі пайда немесе шығындар пайда немесе шығын туралы есептен хеджирлеу резервіне ауыстырылмайтындай және 2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша капиталда танылған хеджирлеу резерві болжамды ақша ағындары алынғанға дейін капиталдың құрамында қала беретіндей етіп тоқтатылады.

2018 жылдың ішінде хеджирлеу резервінен бағамдық айырмадан болған шығынға пайда немесе шығын туралы есептің құрамына есепті күнгі бойынша хеджирлеу операциялары есепке алынған күннен басталатын кезеңде ауыстырылған пайда 750 миллион теңге мөлшерінде салық есептен шығарылғанға дейін 3.747 миллион теңгені құрады. Қатысудың бақыламайтын үлесіне келетін хеджирлеуден болған пайда 1.836 миллион теңгені құрады.

18.11 Өзге де күрделі резервтер

Өзге де күрделі резервтер, негізінен, олар жұмыс істейтін еншілес ұйымдардың үлескерлік құралдарымен жұмыскерлерге көрсетілген қызметтері үшін төленетін сыйақылар сомасын қамтиды. Үлестік құралдар негізінде төленетін төлемдер бойынша шығыстар қызмет нәтижелеріне қол жеткізу талаптары және/немесе белгілі бір мерзімде қызмет атқару талаптары орындалатын және жұмыскерлер сыйақыға толық құқық алатын күні аяқталатын кезең ішінде өзге де күрделі резервтерде тиісті ұлғаюымен қатар мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

18. КАПИТАЛ (жалғасы)**18.12 Акцияның баланстық құны**

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі «ҚҚБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілігі ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есепті күні бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректерді қамтуы тиіс.

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Активтер жиыны	25.645.356	24.327.108
Минусы: материалдық емес активтер	(1.611.163)	(993.585)
Минусы: міндеттемелер жиыны	(12.773.471)	(12.502.738)
Жай акциялар үшін таза активтер	11.260.722	10.830.785
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.481.939.318	3.481.938.318
Жай акцияның баланстық құны, теңге	3.234	3.111
Акцияға пайда		
Базалық және акцияға бөлінген пайданы есептеу үшін жай акциялардың орташа алынған саны	3.481.938.345	3.481.898.532
Кезеңге таза пайданың негізгі және көбейтілген үлесі	357,05	213,07
Жалғасатын қызметтен таза пайданың/(шығынның) негізгі және көбейтілген үлесі	358,06	215,90

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

19. ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздар, оның ішінде төленетін сыйақы мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Сыйақы мөлшерлемесі тиянақталған қарыздар	5.053.961	4.909.976
Сыйақы мөлшерлемесі құбылмалы қарыздар	1.798.814	2.144.291
	6.852.775	7.054.267
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(817.319)	(1.636.757)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	6.035.456	5.417.510
<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
АҚШ долларында берілген қарыздар	5.369.190	5.634.180
Теңгемен берілген қарыздар	1.116.301	1.112.828
Басқа валюталарда берілген қарыздар	367.284	307.259
	6.852.775	7.054.267

Қарыз шарттарының талаптары бойынша Топтың тиісті еншілес ұйымдары белгілі бір ковенанттарды сақтауға міндетті. Топ әрбір есепті күнге Топтың барлық қарыз шарттары бойынша ковенанттардың сақталуын тексереді.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 58.809 миллион теңге сомасындағы қарыз бойынша HSBC Франция, Борыш/Капитал ковенанттарында көзделген талаптардың бірінің бұзылуына жол берді, соның нәтижесінде 46.238 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздың ұзақ мерзімді бөлігін қысқа мерзімді бөлікке қайта жіктеді. Есепті күннен кейін Топ HSBC Франциядан 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ковенанттардың шекті деңгейлерін өзгерту туралы келісім-хатын алды. Топ 2018 жылғы 31 желтоқсанға коэффициенттің қайта қаралған шекті мәнін орындайды. Тиісінше, бұл оқиға HSBC Франциядан алынған қарызды кредиттік келісімде көзделген мерзімнен бұрын өтеу қажеттілігіне әкеп соқтырмады және Топтың асқа кредиттік міндеттемелерінің орындалуына әсерін тигізбеді.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ басқа қарыздар бойынша барлық қаржылық және қаржылық емес ковенанттарды сақтайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

19. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

Облигацияларды шығару және өтеу

2018 жылдың ішінде Қор Қазақстан қор биржасында 81.000 миллион теңге жалпы сомаға орналастырылған облигацияларды сатып алды.

2018 жылдың ішінде Топ 2025, 2030 және 2048 жылдары өтеу мерзімдерімен жалпы сомасы 3.250 миллион АҚШ долларына (баламасы 1.061.190 миллион теңге) еурооблигацияларды орналастырды. Сондай-ақ Топ 2020, 2021 және 2043 жылдары өтеу мерзімдерімен жалпы сомасы 3.463 миллион АҚШ долларына (баламасы 1.143.982 миллион теңге) еурооблигацияларды мерзімінен бұрын сатып алды.

2018 жылғы 2 шілдеде Топ жалпы сомасы 1.673 миллион АҚШ долларына (төлем жасау күніне баламасы 570.627 миллион теңге) 2008 жылы ЛҚБ-да шығарылған облигацияларды толық сатып алды.

2018 жылы Топ, сыйақыны қоса алғанда, жалпы сомасы 420 миллион АҚШ долларына (төлем жасау күніне баламасы 152.989 миллион теңге) «Сбербанк» ААҚ-нан алынған қарызды толығымен өтеді.

2018 жылғы қыркүйекте Топ валюталық қарыздарды және пайыздық мөлшерлемесі жоғары теңгемен берілген қарыздарды қайта қаржыландыру мақсатында Қазақстан қор биржасында (KASE) жылдық 9,25% купондық мөлшерлемен және 2024 жылғы 15 қарашада өтеу күнімен 75.000 миллион теңге көлемінде облигациялар шығарды.

АҚШ-тың Экспорт-импорт банкімен жасалған 2012 жылғы 26 қарашадағы Кредиттік келісімнің шеңберінде Топ 61.803 миллион теңге жалпы сомада берешекті толық мерзімінен бұрын өтеді.

Топ, ЕҚКДБ-мен екі арада жасалған 2016 жылғы 22 желтоқсандағы Қарыздарды қайта құрылымдау туралы келісімнің шеңберінде 43.578 миллион теңге жалпы сомаға берешекті мерзімінен бұрын өтеді.

Өзге де қарыздар

2018 жылдың ішінде, Қор Tokyo-Mitsubishi UFJ LTD банкінен 900 миллион АҚШ доллары сомаға (ақы төлеу күнгі бағам бойынша баламасы 307.179 миллион теңге) қарызды ішінара мерзімінен бұрын өтеді.

2018 жылдың ішінде Топ «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральды желіде үш компрессорлық станцияның құрылысын қаржыландыру мақсатында банктер синдикатынан (Citibank NA, Mizuho Bank Ltd., MUFG Bank Ltd., Societe Generale және ING Bank) 200 миллион АҚШ доллары сомасында (алу күнгі баламасы 65.832 миллион теңге) қарыз алды.

2018 жылдың ішінде Топ 119 миллион АҚШ доллары (баламасы 40.376 миллион теңге) сомасына ING Bank-тен қарыз алды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

19. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)**Өзге де қарыздар** (жалғасы)

2018 жылы Топ Сәтбаев жобасы бойынша әріптес болып табылатын ONGC Videsh-тен 53.263 миллион теңге сомасында алынған қарыздың, 4.620 миллион теңге сомасындағы сыйақыны қоса алғанда, толық есептен шығарылуын мойындады (37-ескертпе). Қарыздың есептен шығарылуы Топтың жобадан жоспарланған шығуымен және келісімшарттық аумақтың Үкіметке берілуімен байланысты болды.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың еншілес ұйымдарының бөлінісінде қарыздардың баланс сомасы төменде берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
ҚМГ ҰК және оның еншілес ұйымдары	4.149.123	4.301.252
ҚТЖ ҰК және оның еншілес ұйымдары	1.272.129	1.158.981
Қор	535.712	808.453
Самұрық-Энерго және оның еншілес ұйымдары	248.069	298.527
ҚАӨ ҰАК және оның еншілес ұйымдары	199.690	121.284
КЕГОК және оның еншілес ұйымдары	162.059	161.789
Қордың өзге де еншілес ұйымдары	285.993	203.981
Барлық берілген қарыздар	6.852.775	7.054.267

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

20. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары мынаны қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл
Ұлттық қордың активтері есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар	588.226	719.410
Қазақстан Республикасының Үкіметі берген қарыздар	65.180	62.638
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі берген қарыздар	653.406	782.048
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(22.973)	(5.907)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	630.433	776.141

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар

2018 жылғы 13 қарашада Қор Қазатомөнеркәсіп акцияларының 15%-ын Астана мен Лондонның халықаралық биржаларында орналастырды.

ҚР Үкіметінің 2018 жылғы 4 маусымдағы №323 қаулысымен бекітілген Ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың және олардың еншілес, тәуелді және олармен үлестес болып табылатын өзге де заңды тұлғалардың активтерін бәсекелес ортаға беруден ҚР Ұлттық қорына түсетін түсімдердің қағидаларына сәйкес мемлекеттік активтерді сатудан түскен қаражат Қордың Ұлттық қор алдындағы міндеттемелерін өтеуге жұмсалуды мүмкін.

Осыған орай, 2018 жылғы 24 желтоқсанда Қордың қабылданған корпоративтік шешімдеріне сәйкес:

- Қордың «Самұрық-Энерго» АҚ-ға қарызды беруі үшін бұрын шығарылған, Ұлттық Банк Ұлттық қор қаражатының есебінен сатып алған, Қор облигацияларының оныншы шығарылымының шеңберінде 123.604 миллион теңге сомаға облигациялардың әділ құны бойынша міндеттемелер толық сатып алынды;
- «KMG Kashagan B.V.» ЧКОО акцияларын сатып алуды қаржыландыру мақсатында бұрын шығарылған, Ұлттық Банк Ұлттық қор қаражатының есебінен сатып алған, Қор облигацияларының он бірінші шығарылымының шеңберінде 38.057 миллион теңге сомаға облигациялардың номиналды құны бойынша ішінара мерзімінен бұрын өтелді.

Жоғарыда аталған Ұлттық банк алдындағы міндеттемелердің мерзімінен бұрын өтелуіне орай Қор Үкіметтен 10.477 миллион теңге мөлшерінде алынған қарыздар бойынша дисконттың азаюын капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте мойындады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

21. МҰНАЙДЫ ЖЕТКІЗУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМ

ҚМГ ҰК

2016 жылы Топ тобы алдын ала төлем алуды көздейтін шикі мұнай мен сұйытылған газды жеткізуге арналған ұзақ мерзімді шартты жасады. Топ шарт жасалған сәттен бастап 2021 жылдың наурызына дейін мұнай мен сұйытылған газдың шамамен 38 миллион тонна мен тиісінше 1 миллион тонна болатын ең аз мұнай көлемін жеткізеді.

2018 жылдың ішінде 2017 жылдың желтоқсанында қол қойылған шартқа жасалған өзгерістерге сәйкес Топ мәміле бойынша шығындарды шегере отырып 499.411 мың АҚШ доллары сомасында (баламасы алу күнгі бағам бойынша 163.073 миллион теңге) алдын ала төлем алды.

Шартта ағымдағы нарықтық баға белгілеудің негізінде бағаның айқындалуы көзделген, ал алдын ала төлем шикі мұнай мен сұйытылған газды нақты жеткізу арқылы өтеледі.

Топ бұл шартты Топтың сату талаптарына сәйкес қаржылық емес баптарды жеткізу мақсатында жасалған келісімшарт ретінде қарастырады.

2018 жылы Топ жалпы сомасы 1.000 миллион АҚШ долларына мұнайды жеткізу арқылы алдын ала төлемді ішінара өтеді.

Алдын ала төлем қалдығына жыл сайын LIBOR 1м + 1,85% мөлшерлемесі бойынша пайыздар есептеледі.

ҚМГ Қашаған Б.В.

2016 жылдың ішінде ҚМГ Қашаған Б.В. шикі мұнайды жеткізуге арналған ұзақ мерзімді шартты жасады. Шарт талаптарына сай ҚМГ Қашаған Б.В. 2017 жылғы қаңтар мен 2021 жылғы желтоқсан аралығындағы кезеңде Қашаған кен орнынан 7 миллион тоннаға тең болатын ең аз мұнай көлемін жеткізеді.

2017 жылдың ішінде ҚМГ Қашаған Б.В. шикі мұнайды жеткізу шартына бірінші қосымша келісімге қолын қойды, 2018 жылдың ішінде ҚМГ Қашаған Б.В. шикі мұнайды жеткізу шартына екінші қосымша келісімге қол қойды. Қосымша келісімнің талаптарына сай мұнайды жеткізу мерзімі 2025 жылдың желтоқсанына дейін ұзартылды, тиісінше Қашаған кен орнынан алынатын мұнайдың ең аз көлемі ұлғайтылып, 2018-2025 жылдар аралығындағы кезеңде 16,6 миллион тоннаны құрады. Шарттың жаңа талаптарының шеңберінде ҚМГ Қашаған Б.В. 2018 жылы мәміле шығындарын шегере отырып 593.986 мың АҚШ доллары (ақы төлеу күнгі бағам бойынша баламасы 207.194 миллион теңге) сомасына қосымша алдын ала төлемді алды, ол Қашаған кен орнында өндірілген шикі мұнайды жеткізумен өтеледі.

Шартта ағымдағы нарықтық баға белгілеудің негізінде бағаның айқындалуы көзделген, ал алдын ала төлем шикі мұнайды нақты жеткізу арқылы өтеледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

21. МҰНАЙДЫ ЖЕТКІЗУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМ (жалғасы)

Шарт талаптарына сай мұнайдың жеткізілуі 2017 жылғы қаңдардан басталды. ҚМГ Қашаған Б.В. бұл шартты ҚМГ Қашаған Б.В. сату талаптарына сәйкес қаржылық емес баптарды жеткізу мақсатында жасалған келісімшарт ретінде қарастырады.

Бұл алдын ала төлем бойынша қалдыққа 1.950 миллион АҚШ доллары мөлшерінде алынған сома үшін 2,05% қоса LIBOR 1м және 250 миллион АҚШ доллары мөлшеріндегі сома үшін 2,25% қоса LIBOR 1м мөлшерлемесі бойынша пайыздар ай сайын есептеледі.

Шарт талаптарына сай ҚМГ Қашаған Б.В. жеткізілетін шикі мұнайдың көлемі ауыртпалықсыз болатындығын қамтамасыз етуі тиіс.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шикі мұнайды жеткізу шарты бойынша алдын ала төлемнің ағымдағы бөлігі өтеу кестесіне сәйкес 527.402 миллион теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсан: 332.330 миллион теңгені) құрады. Шкі мұнайды жеткізу шарты бойынша алдын ала төлемнің ұзақ мерзімді бөлігі 1.153.761 миллион теңге (2017 жылғы 31 желтоқсан: 1.109.265 миллион теңге) болды.

Мұнайды жеткізу шарттары бойынша алдын ала төлем 15 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемемен мойындалады.

22. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ негізгі құралдардың бірқатар объектілері, көбінесе басым әуе кемелері бойынша қаржылық жалдау шарттарын жасады.

2012–2014 жылдары Топтың еншілес ұйымы «Эйр Астана» АҚ (бұдан әрі – «Эйр Астана») тіркелген пайыздық мөлшерлемен қаржылық жалдау талаптары бойынша 11 (он бір) әуе кемесін сатып алды. Әрбір әуе кемесі бойынша жалдау мерзімі 12 (он екі) жылды құрайды. «Эйр Астана» АҚ-да жалдау мерзімінің соңында номинал баға бойынша әрбір әуе кемесін сатып алу мүмкіндігі бар. 6 (алты) жаңа Airbus қатысты лизинг берушіге қаржы институттары берген қарыздар Еуропалық Экспорттық-Кредит агенттіктерінің кепілдігімен қамтамасыз етілді; 3 (үш) Boeing – –767 ұшағы US Export Import Bank кепілдігінде, ал 2 (екі) Embraer ұшағы Бразилия Даму Банкінің кепілдігінде. Эйр Астана қаржылық жалдау бойынша міндеттемесін қамтамасыз ету ретінде 76.364 миллион теңге баланс құнымен жалданған активтерге кепіл берді (2017 жылғы 31 желтоқсан: 68.671 миллион теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

22. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Топтың қаржылық жалдау бойынша міндеттемелеріне белгілі бір ковенанттар жатады. Бұл ковенанттар Топ берешегінің жалпы сомасын лимиттеуді қоса алғанда, бірақ оған шектелмей белгілі бір операцияларға қатысты тыйымдар салады. Бұл талаптар 2018 және 2017 жылдар бойы сақталды.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыз сомасының есебі 2,5%-дан 22,09%-ға дейінгі (2017 жылғы 31 желтоқсан: 2,99%-дан 19,59%-ға дейін) тиімді пайыз мөлшерлемелеріне негізделеді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнымен бірге қаржылық жалдау бойынша болашақ ең төменгі жалдау төлемдері былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	
	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл ішінде	31.666	25.853
2 жылдан 5 жылға дейінгі мерзімді қоса алғанда	102.955	90.430
Бес жылдан артық	52.591	40.210
Минусы: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(30.719)	-
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	156.493	156.493
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(31.666)	(25.853)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	124.827	130.640

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

22. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	
	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
	2017 жыл (қайта есептелгені)	
<i>Миллион теңгемен</i>	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл ішінде	24.599	19.755
2 жылдан 5 жылға дейінгі мерзімді қоса алғанда	80.335	69.777
Бес жылдан артық	56.539	50.314
Минусы: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(21.627)	-
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	139.846	139.846
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(24.599)	(19.755)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	115.247	120.091

Қаржылық жалдау бойынша «Эйр Астана» АҚ-ның міндеттемесі АҚШ долларымен берілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

23. РЕЗЕРВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша резервтер мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	Активтерді шығару бойынша міндет-темелер	Қоршаған ортаға келтірген шығыны үшін міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтер	Өзгесі	Жиыны
2017 жылғы 1 қаңтарға сальдо (аудит жүргізілген) (қайта есептелген)	128.218	50.134	48.048	69.786	103.468	399.654
Есептілік валютасын қайта есептеу	233	(53)	15	-	69	264
Есеп бағалауларын қайта қарау	17.619	(948)	-	-	(109)	16.562
Дисконт сомасына ұлғайту	10.842	1.794	-	-	4.379	17.015
Бір жылғы резерв	3.735	10.999	7.783	28.452	13.499	64.468
Резервті пайдалану	(1.661)	(1.165)	(27.690)	(60.194)	(42.258)	(132.968)
Пайдаланылмаған сомаларды қайтару	(175)	-	-	-	(1.568)	(1.743)
2017 жылғы 31 желтоқсанға резерв (аудит жүргізілген) (қайта есептелген)	158.811	60.761	28.156	38.044	77.480	363.252
Есептілік валютасын қайта есептеу	6.474	5.492	10	-	7.643	19.619
Кәсіпорындарды біріктіру кезіндегі түсімдер	4.820	-	-	-	-	4.820
Сатуға арналған активтермен тікелей байланысты міндеттемелерге аударымдар	(333)	-	(474)	-	(175)	(982)
Есеп бағалауларын қайта қарау	(1.619)	697	(1.861)	-	5.516	2.733
Дисконт сомасына ұлғайту	13.626	2.483	-	-	192	16.301
Бір жылғы резерв	773	-	18.445	-	56.919	76.137
Резервті пайдалану	(745)	(3.319)	(25.802)	(4.374)	(20.996)	(55.236)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

23. РЕЗЕРВТЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Активтерді шығару бойынша міндет-темелер	Қоршаған ортаға келтірген шығыны үшін міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтер	Өзгесі	Жиыны
Пайдаланылмаған сомаларды қайтару	(354)	(46)	-	-	(5.328)	(5.728)
2018 жылғы 31 желтоқсандағы резерв	181.453	66.068	18.474	33.670	121.251	420.916

Резервтердің ағымдағы және ұзақ мерзімді бөлігі былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер активтер	Қоршаған ортаға келтірген шығыны үшін міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтер	Өзгесі	Жиыны
Ағымдағы бөлік	1.668	6.017	28.156	38.044	42.082	115.967
Ұзақ мерзімді бөлік	157.143	54.744	-	-	35.398	247.285
2017 жылғы 31 желтоқсандағы резерв (қайта есептелгені)	158.811	60.761	28.156	38.044	77.480	363.252
Ағымдағы бөлік	2.220	6.199	18.474	33.670	91.230	151.793
Ұзақ мерзімді бөлік	179.233	59.869	-	-	30.021	269.123
2018 жылғы 31 желтоқсанға резерв	181.453	66.068	18.474	33.670	121.251	420.916

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де резервтерге 33.516 миллион теңге сомаға (2017 жылғы 31 желтоқсан: 24.516 миллион теңге) әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету резерві, 28.083 миллион теңге сомаға (2017 жылғы 31 желтоқсан: 24.291 миллион теңге) газды тасымалдау резерві және «ЭмбаМұнайГаз» АҚ экологиялық тексеру нәтижелері бойынша 36.633 миллион теңге сомаға (2017 жылғы 31 желтоқсан: нөл теңге) резервті есептеу кірді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ БЕРІЛЕТІН СЫАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Мемлекеттік зейнетақымен қамтамасыз ету бойынша міндеттемелер

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық және жалақы бойынша шығыстар олар туындаған сәттегі шығыстарға жатқызылады.

Будан басқа, Топ жинақтаушы зейнетақы қорларына жұмыскерлердің жарнасы ретінде төленетін жұмыскерлердің жалақысынан 10% ұстап қалады. Осындай шығыстар олар орын алған кезеңде көрсетіледі.

Төлемдері белгіленген зейнетақы жоспары

Әртүрлі жоспарлар бойынша жұмыскерлерге төлеу бойынша міндеттемелер Топтың кейбір еншілес ұйымдарының (ҚМГ ҰК, ҚТЖ ҰК, «Қазақтелеком» АҚ, «Самұрық-Энерго» АҚ, ҚАО ҰАК және «Қазпочта» АҚ) және кәсіподақ ұйымдары ұсынған осы еншілес ұйымдардың жұмыскерлері арасында жасалған ұжымдық шарттарға сәйкес төлеуге жатқызылады.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлемдері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша Топтың жалпы міндеттемелері мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Төлем мөлшерлері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің ағымдағы құны	101.510	88,055
Өтеу мерзімі жыл ішінде болатын міндеттеме	(7.267)	(6.883)
Өтеу мерзімі бір жылдан кейін болатын міндеттеме	94.243	81.172

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ БЕРІЛЕТІН СЫЙАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлемдердің және тіркелген төлемдердің белгіленген мөлшерлері бар зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын салыстыру былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Міндеттемелердің жыл басындағы жалпы сомасы	88.055	73.059
Өзге де жиынтық кіріс құрамында кезең ішінде танылған актуарлық шығындар	7.577	8.046
Сыйақыға жұмсалатын шығындар	7.405	6.943
Ағымдағы қызметтердің құны	4.407	4.589
Бұрынғы қызметтердің құны	2.470	182
Тоқтатылған қызмет бойынша істен шығу	(38)	-
Шетел валюталарын қайта есептеу	7	3.807
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(8.381)	(8.771)
Бұрынғы қызметтердің танылмаған құны	(72)	3
Кірістер мен шығыстар құрамында кезең ішінде танылған актуарлық кірістер	80	197
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	101.510	88.055

21.868 миллион теңге мөлшерінде қызметтердің ағымдағы құнын, пайыздар бойынша шығыстарды, актуарлық шығынды және бұрынғы қызметтердің танылмаған құнын қамтитын қызметтердің жалпы құны 2018 жылы тиісті баптарда жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындалды (2017 жылы: 19.959 миллион теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ БЕРІЛЕТІН СЫАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Топтың міндеттемелерінің есептері өлім-жітім деңгейі бойынша жарияланған статистикалық деректер, сондай-ақ Топ жұмыскерлердің саны, жасы, жынысы мен өтілі бойынша нақты деректер негізінде дайындалды. Есепті күнгі барлық жоспарлар үшін орта өлшемді мән ретінде есептелген өзге де негізгі жол берулер төменде келтірілген:

	2018 жыл	2017 жыл
Дисконт мөлшерлемесі	8,26%	8,92%
Болашақтағы қаржылық көмектің күтілетін жылдық өсімі	7,54%	6,11%
Болашақтағы ең төменгі жалақының күтілетін жылдық өсімі	5,71%	5,03%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	4,60%	6,60%

25. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер	211.703	152.175
Төленуге жататын басқа салықтар	147.787	125.012
Қызметкерлерге төлемдер бойынша міндеттемелер	111.930	111.928
Алынған аванстар және болашақ кезеңдердің кірістері	28.117	79.944
Әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бойынша Акционер алдындағы міндеттемелер	50.072	4.013
Клиенттердің қаражаты	27.688	24.777
Мемлекеттік субсидиялар бойынша міндеттемелер	11.784	14.721
Кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер	7.404	10.378

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

25. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Төленуге жататын дивидендтер	4.030	4.077
Солтүстік-Каспий жобасына қатысудың бөлінбейтін үлесінде қосымша үлес сатып алу бойынша берешек	-	272.148
Өзге де қаржылық міндеттемелер	93.682	20.967
Өзге де қаржылық емес міндеттемелер	69.824	45.823
	764.021	865.963

Солтүстік-Каспий жобасына қатысудың бөлінбейтін үлесіндегі қосымша үлесті сатып алу бойынша берешек

2008 жылы 31 қазанда Солтүстік-Каспий жобасына (бұдан әрі – «СКЖ») барлық қатысушылар келісімге қол қойды, оған сәйкес ҚМГ Қашағаннан басқа, жобаға қатысушылардың барлығы ҚМГ Қашаған Б.В.-нің СКЖ-дегі үлесін 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап 8,33%-дан 16,81%-ға дейін ретроспективалы ұлғайту үшін пропорционалды негізде жобадағы өз үлестерінің бір бөлігін ішінара беруге келісті.

СКП-ға қатысудың бөлінбейтін үлесін сатып алу бағасына жылдық пайызға қоса негізгі борыштың сомасы 1,78 миллиард АҚШ доллары кіреді.

Жинақталған пайыздармен бірге негізгі борыш сомасы Қашаған кен орнында Қашаған коммерциялық өндіруге қол жеткізгеннен кейін үш бірдей жыл сайынғы төлемдермен төленуі тиіс.

2018 жылғы 8 тамызда Топ жалпы мөлшері 844.012 мың АҚШ долларын (баламасы 294.258 миллион теңге) құрайтын үшінші транштың сомасын төледі, осылайша, шарт бойынша өз міндеттемелерін толығымен өтеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

26. ТҮСІМ

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі түсім мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Шикі мұнай сату	3.757.436	2.508.923
Мұнай өнімдерін сату	2.603.428	1.779.471
Теміржолмен жүк тасымалдау	857.847	765.599
Қайта өңделген газ өнімін сату	783.070	342.025
Уран өнімін сату	399.998	233.878
Мұнай мен газ тасымалдау	315.205	333.007
Авиатасымалдаулар	291.631	255.331
Электрлік кешен	277.865	264.078
Тазартылған алтынды өткізу	257.475	193.797
Телекоммуникациялық қызметтер	213.588	200.484
Алыс-беріс мұнайын өңдеу	175.112	128.535
Электр энергиясын тасымалдау	144.543	124.423
Жолаушылар темір жол тасымалы	85.453	83.095
Пайыздық кіріс	46.167	153.443
Почта қызметтері	42.537	38.818
Минусы: Шикі мұнай сапасының банкі	(18.118)	(21.769)
Минусы: жанама салықтар және коммерциялық жеңілдіктер	(499.910)	(399.479)
Өзге де кіріс	383.100	398.402
	10.116.427	7.382.061

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

27. ӨТКІЗІЛГЕН ӨНІМНІҢ ЖӘНЕ КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Материалдар мен қорлар	4.844.175	3.142.080
Әлеуметтік салық пен аударымдарды қоса алғанда, жалақы бойынша шығыстар	786.597	771.498
Тозу, таусылу және амортизация	698.317	516.983
Отын және энергия	343.189	289.729
Алынған өндірістік қызметтер	227.029	189.816
Жөндеу және қызмет көрсету	190.570	159.973
Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық	158.867	110.305
Пайыздық шығыстар	84.051	177.291
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік аударымдардан басқа, салықтар	76.049	58.717
Жалдау	75.531	63.251
Көлік қызметтері	38.268	27.048
Өзгесі	275.932	294.149
	7.798.575	5.800.840

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

28. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі жалпы және әкімшілік шығыстар мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Әлеуметтік салық пен аударымдарды қоса алғанда, жалақы бойынша шығыстар	192.020	212.555
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік аударымдардан басқа, салықтар	47.031	47.143
Кеңес беру қызметтері	38.117	32.974
Айыппұлдар мен өсімақылар	33.448	(6.795)
Тозу және амортизация	30.911	33.227
Сауда дебиторлық берешек пен өзге де активтер бойынша күтілетін кредит шығындарына резервтер	12.407	6.775
Жалдау	10.987	9.712
Іссапар шығыстары	7.820	7.104
Бөгде ұйымдардың өзге қызметтері	7.300	4.714
Демеушілік көмек және қайырымдылық	7.298	16.340
Жөндеу және қызмет көрсету	6.049	7.022
Көлік қызметтері	4.292	2.537
Коммуналдық шығыстар мен ғимараттарды ұстап күту	4.070	3.458
Кәсіби оқытуға және біліктілікті арттыруға арналған шығыстар	3.719	2.887
Банктердің қызметтері	2.448	2.630
Өзгесі	80.716	72.457
	488.633	454.740

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

29. ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ САТУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі тасымалдау және сату бойынша шығыстар мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Тасымалдау	361.092	204.889
Рента салығы	145.523	83.183
Кеден алымы	132.063	105.703
Әлеуметтік салық пен аударымдарды қоса алғанда, жалақы бойынша шығыстар	19.961	19.323
Агенттерге комиссиялық сыйақылар және жарнама	13.627	12.228
Тозу және амортизация	12.112	14.117
Өзгесі	37.204	30.913
	721.582	470.356

30. ҚҰНСЫЗДАНУДАН БОЛҒАН ШЫҒЫН

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі шығын мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Негізгі құралдар, барлау және бағалау активтері мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	166.723	38.899
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтердің құнсыздануы / (құнсыздануды қалпына келтіру)	30.497	(10.385)
Өзге де қаржы активтері бойынша күтілетін кредит шығындары	14.000	39.705
Өтелуге жататын ҚҚС-тың құнсыздануы / (құнсыздануының қалпына келтірілуі)	6.357	(18.212)
Ақша қаражаты және оның баламалары бойынша күтілетін кредит шығындары	410	-

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

30. ҚҰНСЫЗДАНУДАН БОЛҒАН ШЫҒЫН (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Кредиттік мекемелердегі қаражат бойынша күтілетін кредит шығындарын (қалпына келтіру) / есептеу	(10.216)	14.995
Берілген қарыздар бойынша күтілетін кредит шығындарын (қалпына келтіру) / есептеу	(7.563)	516
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануы / (құнсыздануын қалпына келтіру)	(6.488)	19.313
Өзгесі	14.706	9.551
	208.426	94.382

31. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі қаржы шығындары мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Қарыздар және шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздар	412.009	363.558
Еурооблигациялардың мерзімінен бұрын өтелуі үшін сыйақы	89.612	–
Мұнайды жеткізу шарты бойынша пайыздық шығыстар	35.868	40.756
Резервтер және өзге де берешектер бойынша дисконт сомасына ұлғайту	17.876	19.235
Солтүстік Каспий жобасындағы қосымша үлесті иемденгені үшін берешек бойынша пайыздық шығыстар	8.662	19.202
Қаржылық жалдау бойынша пайыздар бойынша міндеттемелер	6.135	4.551
Нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша активтер бойынша дисконт	2.397	12.499
Өзгесі	60.596	22.578
	633.155	482.379

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

32. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІС

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі қаржылық кіріс мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Кредиттік мекемелердегі қаражат және ақша қаражаты және оның баламалары бойынша сыйақы	90.895	116.997
ONGC Videsh қарызын есептен шығару (19-ескертпе)	53.263	–
Қарыздар және қаржы активтері бойынша кіріс	34.797	44.468
Берілген кепілдіктер бойынша кіріс	7.448	7.412
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек дисконтының амортизациясы	2.143	10.876
Өзгесі	17.974	11.989
	206.520	191.742

33. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ПАЙДАСЫНДАҒЫ ҮЛЕС, НЕТТО

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы/(шығынындағы) үлесі мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
«Теңізшевройл» ЖШС	439.149	289.980
Мангистау Инвестментс Б.В.	95.510	49.605
«Каспий құбыр консорциумы» АҚ	57.965	54.666
«Қазмырыш» ЖШС	46.637	58.049
«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	27.915	17.713
«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС	16.710	(669)
Petro Kazakhstan Ink	14.591	7.234

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

33. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ПАЙДАСЫНДАҒЫ ҮЛЕС, НЕТТО (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
«ТеңізСервис» ЖШС	13.897	1.653
Forum Muider B.V.	13.259	10.481
«КАТКО» БК ЖШС	11.200	9.495
Valsera Holdings B.V.	(7.989)	9.751
Ural Group Limited BVI	(18.822)	(1.877)
Өзгесі	39.509	25.601
	749.531	531.682

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі табыс салығы бойынша шығыстар мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар		
Корпоративтік табыс салығы («КТС»)	223.995	157.829
Дивидендтер мен сыйақылар бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	31.900	31.683
Үстеме пайда салығы	(1.127)	10.746
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыс/(үнемдеу)		
Корпоративтік табыс салығы («КТС»)	64.281	33.419
Дивидендтер мен сыйақылар бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	92.617	29.835
Үстеме пайда салығы	(7.850)	(1.275)
Табыс салығы бойынша шығыстар	403.816	262.237

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығы бойынша шығыстарға табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша табыс салығын есептегенге дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру 31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішінде (2018 және 2017 жылдары 20%) былайша көрсетіліп отыр:

<i>Миллион теңгемен</i>	2018 жыл	2017 жыл (қайта есептелгені)
Жалғасып отырған қызметтен алынатын табыс салығын есепке алғанға дейінгі пайда	1.650.574	1.013.972
Тоқтатылған қызметтен алынатын табыс салығын есепке алғанға дейінгі пайда	(2.968)	(10.038)
Бухгалтерлік пайда бойынша табыс салығының шығыстары	329.521	200.787
Есептен шығарылмайтын немесе салық салу мақсатында салық салынбайтын баптардың салық әсері	210.467	172.078
Кейінге қалдырылған салық бойынша мойындалмаған активтердегі өзгеріс	95.702	(46.689)
Корпоративтік табыс салығының әртүрлі мөлшерлемелерінің әсері	24.757	622
Үстеме пайда салығы	(8.978)	9.471
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың салық салынбайтын пайдадағы үлесі	(90.051)	(60.162)
Өзге де айырмалар	(157.028)	(14.070)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар жиыны	404.390	262.037
Тоқтатылған қызметке қатысты табыс салығы бойынша үнемдеуді ескергенде	(574)	200
Жалғасып отырған қызметтен алынатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	403.816	262.237

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ЖАЛҒАСЫ)

Активтер мен міндеттемелерді есептеуге арналған салық негізі мен шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомалар арасындағы уақытша айырмаларға есептік күні қолданылған, заңмен белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген 31 желтоқсанға кейінге қалдырылған салық сальдосы мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2018 жыл				2017 жыл (қайта есептелгені)			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер								
Негізгі құралдар	38.348	(1.916)	-	36.432	98.208	(2.214)	-	95.994
Кейінге шегерілген салық шығындары	784.066		-	784.066	632.488	-	-	632.488
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	13.417	-	-	13.417	13.235	233	-	13.468
Қаржы активтері бойынша күтілетін кредит шығындары	9.204	-	-	9.204	6.327	-	-	6.327
Қоршаған ортаны ластағаны үшін міндеттемелер бойынша резерв	25.555	-	-	25.555	23.792	217	-	24.009
Өзге де есептеулер	7.974	-	-	7.974	3.933	1.347	-	5.280
Өзгесі	71.125	-	-	71.125	55.153	-	-	55.153
Минусы: кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	(556.289)	-	-	(556.289)	(460.587)	-	-	(460.587)
Минусы: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен есепке алынған кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(260.292)	-	-	(260.292)	(202.852)	-	-	(202.852)
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	133.108	(1.916)	-	131.192	169.697	(417)	-	169.280

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ЖАЛҒАСЫ) (жалғасы)

Миллион теңгемен	2018 жыл				2017 жыл (қайта есептелгені)			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер								
Негізгі құралдар	846.662	6.365	-	853.027	640.575	15.712	-	656.287
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың бөлінбеген пайдасы	-	-	295.580	295.580	-	-	202.904	202.904
Өзгесі	27.100	-	-	27.100	51.108	-	-	51.108
Минусы: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен есепке алынған кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(260.292)	-	-	(260.292)	(202.852)	-	-	(202.852)
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	613.470	6.365	295.580	915.415	488.831	15.712	202.904	707.447
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелер	(480.362)	(8.281)	(295.580)	(784.223)	(319.134)	(16.129)	(202.904)	(538.167)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (ЖАЛҒАСЫ) (жалғасы)

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелердегі өзгерістер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2018 жыл				2017 жыл (қайта есептелгені)			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
1 қаңтарға сальдо (қайта есептелген)	319.134	16.129	202.904	538.167	247.619	17.407	173.069	438.095
Есептілік валютасын қайта есептеу	2.112	2	59	2.173	503	(3)	-	500
Өзге де жиынтық кірісте көрсетілгені	(5.165)	-	-	(5.165)	605	-	-	605
Еншілес компаниялардың сатып алуы	97.414	-	-	97.414	-	-	-	-
Тоқтатылған қызмет	2.586	-	-	2.586	36.988	-	-	36.988
Пайда мен шығындарда көрсетілген	64.281	(7.850)	92.617	149.048	33.419	(1.275)	29.835	61.979
31 желтоқсандағы сальдо	480.362	8.281	295.580	784.223	319.134	16.129	202.904	538.167

Кейінге қалдырылған салық активі болашақта соған қатысты актив пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданың болу ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер оларға байланысты салық жеңілдіктері іске асырылуы мүмкін ықтималдық одан әрі болмайтын сол дәрежеде азайтылады. 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық бойынша мойындалмаған активтер, негізінен, 556.289 миллион теңге (2017 жылғы 31 желтоқсан: 460.587 миллион теңге) сомада ауыстырылған салық шығындарына жатқызылды.

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында ауыстырылған салық шығындары салық салу мақсатында олар туындаған сәттен бастап 10 (он) жыл өткеннен кейін мерзімі өтеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

35. ШОҒЫРЛАНДЫРУ

Мына еншілес ұйымдар осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілді:

		Иелік ету үлесі	
		2018 жыл	2017 жыл
1	«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ («ҚМГ» ҰК) және еншілес ұйымдары	90,43%	90,09%
2	«ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК	100,00%	100,00%
3	«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ («ҚТЖ» ҰК) және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
4	«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ («ҚАӨ» ҰАК») және еншілес ұйымдары	85,00%	100,00%
5	«Самұрық-Энерго» АҚ («Самұрық-Энерго») және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
6	«Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» АҚ («KEGOC») және еншілес ұйымдары	90% + 1	90% + 1
7	«Қазпочта» АҚ және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
8	«Қазақтелеком» АҚ («ҚТК») және еншілес ұйымдары	51,00%	51,00%
9	«Эйр Астана» АҚ («Эйр Астана»)	51,00%	51,00%
10	«Қазақстан Инжиниринг» Ұлттық компаниясы» АҚ («Қазақстан Инжиниринг») және еншілес ұйымдары	-	100,00%
11	«Samruk-Kazyna Construction» ЖШС және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
12	«Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
13	«Біріккен химия компаниясы» ЖШС («БХК») және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
14	«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
15	«Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС	100,00%	100,00%
16	«КОРЭМ» АҚ	100,00%	100,00%
17	«Атырау халықаралық әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
18	«Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
19	«Павлодар әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
20	«СК Бизнес Сервис» ЖШС және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
21	«Qazaq Air» АҚ	100,00%	100,00%
22	«Қазақстан атом электр станциялары» АҚ	100,00%	-
23	«МАЭК – Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	100,00%	-
24	«Air Kazakhstan» АҚ	-	100,00%

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

36. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ

24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету» БЕХС-ке сәйкес, егер бір тараптың басқа тарапты бақылауға және қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдау кезінде басқа тарапқа айтарлықтай ықпал етуге мүмкіндігі болса, онда тараптар байланысты деп есептеледі. Әрбір байланысты тараппен ықтимал қарым-қатынастарды бағалау кезінде қарым-қатынастардың заңгерлік ресімделуіне емес, олардың мәніне көп көңіл бөлінеді.

Байланысты тараптар Топтың негізгі басқарушы персоналын, Топтың негізгі басқарушы персоналына біршама қатысу үлесі тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымды, сондай-ақ Үкімет бақылайтын өзге де кәсіпорындарды қамтиды. Байланысты тараптармен мәмілелер байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтердің негізінде ұсынылған кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарық ставкаларына міндетті түрде сәйкес келмейтін тараптардың арасында келісілген талаптарда жүзеге асырылды.

Мына кесте байланысты тараптармен 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жасалған мәмілелердің жалпы сомасын көрсетеді:

Миллион теңгемен		Қауымдасқан компаниялар	Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар	Мемлекет бақылайтын өзге де кәсіпорындар
Байланысты тараптардың берешегі	2018 год	20.592	36.243	22.794
	2017 год	47.153	95.944	14.466
Байланысты тараптарға берешек	2018 год	40.171	133.759	11.822
	2017 год	50.936	203.208	4.734
Тауарлар мен қызметтерді сату	2018 год	63.550	324.313	319.208
	2017 год	58.916	362.885	309.012
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу	2018 год	171.577	1.515.461	17.162
	2017 год	180.523	1.069.770	12.981
Өзге де пайда/(шығындар)	2018 год	16.343	47.590	(50.629)
	2017 год	1.994	1.448	8.246
Ақша қаражаты және оның баламалары және кредиттік мекемелердегі қаражат (активтер)	2018 год	-	-	178.664
	2017 год	-	-	334.546

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

36. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>		Қауымдасқан компаниялар	Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар	Мемлекет бақылайтын өзге де кәсіпорындар
Берілген қарыздар	2018 год	139.749	400.254	5.203
	2017 год	142.160	383.641	188.744
Алынған қарыздар	2018 год	1.521	5	1.276.181
	2017 год	-	5	1.442.348
Өзге де активтер	2018 год	46.305	77.489	113.246
	2017 год	18.148	90.459	23.173
Өзге де міндеттемелер	2018 год	14.990	45.231	65.463
	2017 год	12.838	13.388	60.499
Алынған сыйақы	2018 год	10.428	27.264	19.919
	2017 год	11.610	26.475	34.624
Есептелген сыйақы	2018 год	(1.280)	3.258	106.181
	2017 год	108	10.770	179.550

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 65.423 миллион теңге сомасында (2017 жылғы 31 желтоқсан: 65.629 миллион теңге) Топтың бірқатар қарыздарына Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берді.

Қоса берілген жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жалпы және әкімшілік шығыстарға қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы 2018 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылы 6.145 миллион теңгені құрады (2017 жылғы 31 желтоқсан: 7.512 миллион теңге). Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы негізінен келісімшарттарда белгіленген жалақы бойынша шығыстардан және операциялық нәтижелерге қол жеткізуге негізделген өзге де төлемдерден тұрады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржы құралдары қарыздарды, ҚР Үкіметі берген қарыздарды, қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді, клиенттердің қаражатын, туынды құралдарды, ақша қаражатын және оның баламаларын, берілген қарыздарды, кредит мекемелеріндегі қаражатты, өзге де қаржылық активтерді, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешектерді қамтиды. Топтың қаржы құралдары бойынша туындайтын негізгі тәуекелдер – бұлар пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі, валюталық тәуекел және кредиттік тәуекел. Топ барлық қаржы құралдары бойынша туындайтын өтімділікке байланысты тәуекелдерді де қадағалайды.

Пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі

Пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі нарықтағы сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ауытқу тәуекелін білдіреді. Топ оларда өзінің жеке және қарыз қаражаты, сондай-ақ оның инвестициялары көрсетілген валюталар бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің өзгерістеріне бақылауды жүзеге асыру арқылы пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелін шектейді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекеліне бейімділігі, негізінен, өзгермелі пайыздық мөлшерлемелермен Топтың ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді қарыздарына қатысты болады (19-ескертеме).

Мына кестеде табыс салығын (өзгермелі сыйақы мөлшерлемелерімен қарыздарының болуы салдарынан) есепке алғанға дейін (сатуға арналған қолда бар инвестициялардың әділ құнындағы өзгерістер салдарынан) барлық қалған параметрлер тұрақты шама ретінде қабылданатын жағдайда Топтың пайдасының LIBOR өзгермелі пайыздық мөлшерлемелерінде болуы ықтимал өзгерістерге сезімталдығы көрсетілген.

<i>Миллион теңгемен</i>	Базистік пункттердегі ұлғаю/(азаю)*	Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайдаға және шығынға әсері
2018 жыл		
АҚШ доллары	50/(15)	(7.238)/2.171
2017 жыл		
АҚШ доллары	70/(8)	(12.458)/1.424

* 1 базистік пункт = 0,01%.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Валюталық тәуекел**

АҚШ долларында көрсетілген қарыздардың, қаржылық жалға алу бойынша міндеттемелердің және сауда кредиторлық берешектің, банктердегі салымдардың, ақша қаражаты және оның баламаларының, кредиттік мекемелердегі қаражаттың және дебиторлық берешектің елеулі сомасының болуы нәтижесінде Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайына теңгеге АҚШ долларының айырбас бағамының өзгеруі біршама әсер етуі мүмкін.

Мына кестеде барлық қалған параметрлер тұрақты шама ретінде қабылданған жағдайда табыс салығын есептегенде дейін Топ пайдасының АҚШ доллары және еуро айырбас бағамындағы ықтимал өзгерістерге сезімталдығы көрсетілген.

<i>Миллион теңгемен</i>	Айырбастау бағамдарындағы ұлғаю/(кему)	Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайдаға және шығынға әсері
2018 жыл		
АҚШ доллары	14,00%/(10,00%)	(389.284)/278.060
Еуро	14,00%/(10,00%)	(12.288)/8.742
2017 жыл		
АҚШ доллары	10,00%/(10,00%)	(177.916)/177.916
Еуро	13,50%/(9,50%)	(8.792)/8.792

Кредиттік тәуекел

Контрагенттердің Топтың қаржы құралдарымен жасалған шарттардың талаптарын орындамауы нәтижесінде туындаған кредиттік тәуекел, әдетте, контрагенттер міндеттемелерінің шамасы Топтың осы контрагенттердің алдындағы міндеттемелерінен асатын сомалар болған жағдайда, сол сомамен шектеледі. Топ саясатында кредитке қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдарымен операциялар жасау көзделеді. Кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы шамасы әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең. Топ өз тәуекелінің ең жоғары шамасы есепті күні көрсетілген күтілетін кредит шығындарының резервтерін шегергенде, берілген қарыздарының сомасында (11-ескертпе), кредит мекемелеріндегі қаражат сомасында (12-ескертпе), сауда-дебиторлық берешек пен өзге де ағымдағы активтерде (16-ескертпе), өзге де қаржы активтерінде (13-ескертпе) және ақша қаражаты және оның баламаларында (17-ескертпе) көрінеді деп санайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Кредиттік тәуекел** (жалғасы)

Кредит тәуекелінің шоғырлануы оларға қатысты экономикалық жағдайлардың немесе өзге де жағдайлардың өзгеруі олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етеді деп күтуге негіз бар бір қарыз алушының немесе қызмет шарттарымен ұқсас қарыз алушылар тобы берешегінің бірнеше сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Топта баламалы кредиттік тарихы бар контрагенттермен мәмілелер жасасуға және белгіленген кредит беру лимиттерінен асырмауға тұрақты бақылау жүргізуді көздейтін саясат қолданылады. Топ өзінің контрагенттерінің көпшілігімен алдын ала төлем негізінде жұмыс істеу фактісінің арқасында кредиттік тәуекел азаяды.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі Топ өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тартқан кезде қиындықтарға кездесуі мүмкін екендігіне байланысты. Өтімділік тәуекелі оның әділ құнына жуық құн бойынша қаржы активін шұғыл өткізу мүмкіндігінің болмауы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар ұдайы бақыланады және басшылық міндеттемелерді олардың туындауына қарай орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалайды.

Мына кестеде осы міндеттемелерді өтеудің мерзімі бөлінісінде Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақпарат берілген.

<i>Миллион теңгемен</i>	Талап етілгенге дейін	1 айдан артық, бірақ 3 айдан аспайтын	3 айдан артық, бірақ 1 жылдан аспайтын	1 жылдан астам, бірақ 5 жылдан артық емес	5 жылдан астам	Жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсанда						
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	13	24	24.295	171.370	2.298.494	2.494.196
Қарыздар	177.910	133.163	826.506	3.281.022	6.867.754	11.286.355

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Өтімділік тәуекелі** (жалғасы)

Миллион теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан артық, бірақ 3 айдан аспайтын	3 айдан артық, бірақ 1 жылдан аспайтын	1 жылдан астам, бірақ 5 жылдан артық емес	5 жылдан астам	Жиыны
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	1.338	7.926	23.826	114.923	95.864	243.877
Клиенттердің қаражаты	27.682	–	5	79	–	27.766
Қаржылық кепілдіктер	27.032	21.193	40.676	414.018	311.325	814.244
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	463.087	482.877	48.825	13.764	956	1.009.509
	697.062	645.183	964.133	3.995.176	9.574.393	15.875.947

2017 жылғы 31 желтоқсанда

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	13	24	29.026	171.717	2.011.241	2.212.021
Қарыздар	131.747	44.738	1.002.800	4.409.832	4.607.356	10.196.473
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	466	6.068	21.333	102.918	115.492	246.277
Клиенттердің қаражаты	22.476	574	1.727	12	–	24.789
Қаржылық кепілдіктер	23.541	22.624	45.834	581.747	261.714	935.460
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	346.799	344.411	134.776	19.506	6.926	852.418
	525.042	418.439	1.235.496	5.285.732	7.002.729	14.467.438

Капиталды басқару

Топ көбінесе өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару арқылы және өзінің бақылау функцияларын іске асыра отырып, өзінің капиталын басқарады. Капиталды басқарудың басты мақсаты Топтың еншілес ұйымдары берешек пен капитал қатынасын оңтайландыру арқылы Акционерге кірістерді барынша көбейтумен қатар қызметтің үздіксіз болуы қағидатын ұстануды жалғастыру жағдайында болуын қамтамасыз ету болып табылады. Топ әрбір еншілес ұйымның бизнесінің мұқтаждығын және қызметінің ерекшелігін ескере отырып әзірленген қызметтің белгілі бір көрсеткіштерін белгілеп, өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқарады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Капиталды басқару** (жалғасы)

Топ әрбір еншілес ұйымның бизнесінің мұқтаждығын және қызметінің ерекшелігін ескере отырып әзірленген қызметтің белгілі бір көрсеткіштерін белгілеп, өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқарады. Топ өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару үшін пайдаланатын қызметтің негізгі көрсеткіштері мына коэффициенттер болып табылады: Пайызды, Салық салуды, Тозуды және Амортизацияны Есепке алғанға дейін Кіріске Борыш («D/EBITDA»); және Капиталға борыш («D/E»). Борыш ақша қаражаты және оның баламалары құнына кемітілген тиісті еншілес ұйымдардың қарыздары, борыш қағаздары, кепілдіктері және қаржылық жалдауы бойынша міндеттемелеріне теңестіріледі. Капитал бас компанияның Акционерінің үлесіне жатқызылатын еншілес ұйымның бүкіл капиталына теңестіріледі.

Рұқсат етілген ең жоғарғы көрсеткіштер әрбір еншілес ұйымға оның бизнесінің мұқтаждығы және ерекшелікті артықшылығы негізінде мақұлданды және мынадай диапазондар шегінде өзгереді (Топ үшін қызметтің шоғырландырылған негізгі көрсеткіштері анықтамалық түрде берілді, өйткені Топ шоғырландырылған деңгейде қызметтің негізгі көрсеткіштерін бақыламайды):

Қызметтің негізгі көрсеткіштері	2018 жыл	2017 жыл
D/EBITDA	3,00	4,82
D/E	0,61	0,71
<i>Миллиард теңгемен</i>		
	2018 жыл	2017 жыл
Қарыздар (19-ескертпе)	6.853	7.054
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (20-ескертпе)	653	782
СКЖ қатысу үлесін сатып алғаны үшін берешек (25-ескертпелер)	-	272
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер (22-ескертпе)	156	140
Туынды қаржы құралдары	3	-
Қор Тобына кірмейтін компаниялардың міндеттемелері бойынша кепілдік берілетін негізгі борыштың номинал сомасы	182	147
Борыш жиыны	7.847	8.395
Минусы: ақша қаражаты және оның баламалары	(2.488)	(2.264)
Таза борыш жиыны	5.359	6.131
EBITDA	2.619	1.742
Капитал жиыны	12.872	11.824

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Қаржы құралдары мен инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құны**

Топ қаржы құралдарының әділ құнын анықтау және бағалау моделінің бөлінісінде ол туралы ақпаратты ашып көрсету үшін мынадай сатылылықты пайдаланады:

- 1-деңгей: ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша (қандай да бір түзетулерсіз) белсенді нарықтардағы бағалар.
- 2-деңгей: барлық шығыс деректері көрсетілетін әділ құнына айтарлықтай әсер ететін өзге де әдістер нарықта тікелей немесе жанама байқалады.
- 3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмейтін әділ құнды көрсетуге біршама әсер ететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

2018 және 2017 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың қаржы құралдарының баланстық құны келесі қаржы құралдары үшін әділ құнына негізделмелі түрде жақындау болып табылады:

<i>Миллион теңгемен</i>	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2018 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы құралдарының санаты				
Активтер				
ПШӘҚ бойынша ескерілетін берілген қарыздар	-	263.427	23.619	287.046
ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтері	3.626	10.851	55	14.532
ПШӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтері	-	24.165	23.391	47.556
Туынды қаржы активтері	-	3.129	1.721	4.850
Қаржы құралдарының санаты				
Активтер				
ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін берілген қарыздар	-	-	20.302	20.302

<i>Миллион теңгемен</i>	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2017 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелгені)
Қаржы құралдарының санаты				
Активтер				
ӨЖКӘҚ бойынша ескерілетін берілген қарыздар	-	-	20.302	20.302

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2017 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелгені)
Сатуға арналған қолда бар қаржы активтері	3.611	11.702	1.364	16.677
ПШӘҚ бойынша ескерілетін қаржы активтері	-	-	21.274	21.274
Туынды қаржы активтері	-	-	373	373

2018 жылғы 31 желтоқсанда

<i>Миллион теңгемен</i>	Мынақаларды пайдалана отырып әділ құнды бағалау				
	Баланс (ағымдағы) құн	Әділ құны	Белсенді нарықтағы баға белгілеулерін (1-деңгей)	Елеулі бақыланатын бастапқы деректерді (2 деңгей)	Айтарлықтай бақыланбай- тын бастапқы деректерді (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	799.972	791.792	496.248	295.033	511
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	42.388	54.981	-	32.360	22.621
Қаржылық міндеттемелер					
Қарыздар	6.852.775	6.878.032	4.302.628	2.268.890	306.514
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	653.406	533.935	-	533.935	-
Кепілдіктер бойынша міндеттемелер	47.119	41.529	-	40.059	1.470

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

2017 жылғы 31 желтоқсанда (қайта есептелгені)

Миллион теңгемен	Баланстық (ағымдағы) құн	Әділ құны	Мыналарды пайдалана отырып әділ құнды бағалау		
			Белсенді нарықтағы баға белгілеулерін (1-деңгей)	Елеулі бақыла- натын бастапқы деректерді (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы дерек- терді (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	2.453.877	2.441.455	1.853.717	517.078	70.660
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	11.601	26.130	–	12.101	14.029
Қаржылық міндеттемелер					
Қарыздар	7.054.267	7.179.801	4.764.020	2.320.864	94.917
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	782.048	596.584	–	596.584	–
Кепілдіктер бойынша міндеттемелер	57.136	59.008	–	59.008	–

Жоғарыда көрсетілген қаржы құралдарының әділ құны басым пайыздық мөлшерлемелер бойынша ақшалай қаражаттың күтілетін болашақтағы ағындарын дисконттау арқылы есептелген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

37. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)**Қаржылық қызмет себеп болған міндеттемелердегі өзгерістер**

<i>Миллион теңгемен</i>	Алынған қарыздар*	Қаржылық жалдау шарттары бойынша міндеттемелер	Қаржылық қызметтен болған міндеттемелер жиыны
2018 жылғы 1 қаңтарда (қайта есептелген)	7.054.267	139.846	7.194.113
Алынған ақша қаражаты	1.843.437	-	1.843.437
Есептелген сыйақы	379.168	6.135	385.303
Дисконт	(5.727)	-	(5.727)
Алынған қарыздардың есебінен негізгі құралдарды сатып алу	34.271	-	34.271
Капиталға айналдырылған сыйақы	43.100	-	43.100
Төленген сыйақы	(430.708)	(5.623)	(436.331)
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған активтерге аударымдар	(22.758)	(492)	(23.250)
Негізгі борышты төлеу	(3.010.630)	(19.335)	(3.029.965)
Дисконт амортизациясы	37.132	-	37.132
Қарыздарды есептен шығару	(53.714)	-	(53.714)
Бизнесті біріктіру	107.506	-	107.506
Облигациялардың мерзімінен бұрын өтелуі үшін сыйақы (31-ескертуге)	89.612	-	89.612
Валютаны қайта есептеу	799.007	16.267	815.274
Қаржылық жалдаудан түскен түсімдер	-	17.050	17.050
Өзгесі	(11.188)	2.645	(8.543)
2018 жылғы 31 желтоқсанда	6.852.775	156.493	7.009.268

* Қордың Корпоративтік Орталығының кейбір қарыздары бойынша ақша түсімдері мен төлемдері операциялық қызметтен болған ақша ағындарына қосылған, өйткені бұл қарыздар активтерді басқару шеңберінде Қордың негізгі қызметінің бір бөлігі болып табылады. Бұл қарыздар қаржылық қызмет себеп болған міндеттемелердің құрамына қосылмаған.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Операциялық орта

Қазақстанда экономикалық реформа, сондай-ақ нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылым жалғасуда. Болашақтағы Қазақстан экономикасының тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ экономика, қаржы және ақша-кредит саясатының саласында Үкімет қабылдайтын шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

Шикі тауарларға бағалардың өзгеруі

Топ кірісінің көп бөлігі шикізат тауарларын, негізінен, шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сатудан пайда болады. Бұрыннан бері осы өнімдердің бағасы болмаған және ұсынысқағы өзгерістерге, сұранысқа, нарықтық тұрлаусыздыққа, әлемдік және өңірлік экономика қызметіне және индустриялардағы циклдікке қатысты біршама өзгерді.

Баға тарифтерді және импорттық баждар салуды, биржалық алыпсатарлықты, мүмкіндікті арттыруды немесе негізгі нарықтарға Топтың өнімдерін артық жабдықтауды қоса алғанда, үкімет әрекетінің әсеріне де бейімделген. Осындай сыртқы факторлар мен нарықтардағы өзгерістер келешек бағалардың бағалануын айтарлықтай қиындатады.

Шикізат тауарлары бағаларының біршама немесе ұзаққа созылған төмендеуі Топтың қызметіне, қаржылық нәтижелеріне және операциялардан болатын ақша ағындарына біршама немесе жағымсыз әсер етуі мүмкін. Топ шикізат тауарлары бағасының өзгеру тәуекеліне өзінің бейімдігін айтарлықтай хеджирлемейді.

Трансферттік баға белгілеу бойынша бақылау

Қазақстанда трансферттік баға белгілеу бойынша бақылау кең ауқымды болып келеді және мәмілелер тарапы байланысты болып табыла ма жоқ па екеніне қарамастан, халықаралық мәмілелермен тікелей немесе жанама байланысты көптеген операцияларға қолданылады. Трансферттік баға белгілеу туралы заң операцияларға қолданылатын барлық салықтар қол ұшын беру қағидаты бойынша белгіленген нарықтық бағалар негізінде есептелінуін талап етеді.

Қазақстанда трансферттік баға белгілеу туралы жаңа заң 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді. Жаңа заң айқын тұжырымдалмаған және оның кейбір ережелері іс жүзінде аз қолданылған. Оның үстіне, заңда әзірлеу кезеңіндегі егжей-тегжейлі нұсқаулықтар берілмеген.

Нәтижесінде трансферттік баға белгілеу туралы заңды операциялардың кейбір түрлеріне қолдану трансферттік баға белгілеу туралы Қазақстандық заңмен байланысты белгісіздік салдарынан нақты тұжырымдалмаған, сондайақ салық органдарының ұстанымы Топтың

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Трансферттік баға белгілеу бойынша бақылау (жалғасы)

ұстанымынан өзгеше болуы мүмкін деген қауіп бар, бұл 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салықтар, айыппұлдар мен өсімақылардың қосымша сомаларына әкелуі мүмкін.

Басшылық 2018 жылғы 31 желтоқсанда трансферттік баға белгілеу бойынша қолданылатын заңнаманы оның түсіндіруі лайықты болып табылады және Топтың трансферттік баға белгілеу жөніндегі ұстанымы расталады деп есептейді.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен әртүрлі түсіндірулерге ұшырайды. Қаржылық есептілікте ҚЕХС бойынша кірістерді, шығыстарды және өзге де баптарды мойындау тәсілдерін қоса алғанда, жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлерде келіспеушіліктер жиі кездеседі. Қазіргі кезде қолданып отырған, Қазақстанда қолданылатын заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Қазақстандық салық салу жүйесіне тән екіұштылыққа байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың нақты сомасы, егер олар болса, қазіргі уақытқа дейін шығыстарға жатқызылған және 2018 жылғы 31 желтоқсанда есептелген сомадан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2018 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнаманы түсіндіру лайықты және резервтер осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте есептелген немесе ашылып көрсетілген жағдайлардан басқа, Топтың салықтар жөніндегі ұстанымы расталатын ықтималдық бар деп есептейді.

«Ембімұнайгаз» АҚ (Ембімұнайгаз) экологиялық тексеру

2018 жылғы 23 шілдеде ҚМГ БӨ еншілес компаниясы Ембімұнайгаз Атырау облысының Экология департаментінен 2018 жылдың сәуір-маусым айларында жүргізілген жоспардан тыс экологиялық тексерудің шеңберінде анықталған экологиялық заңнаманы бұзғаны үшін 8.908 миллион теңге мөлшерінде айыппұлды төлеу туралы қаулыны алды. Бұл айыппұл 2017 жылғы 1 қараша мен 2018 жылғы 12 маусым аралығындағы кезеңде газды жағу нәтижесінде шығынды заттардың белгіленген нормалардан жоғары мөлшерде шығарылуымен байланысты болды. 2018 жылғы 17 қыркүйекте Атырау облысының соты айыппұл мөлшерін 6.681 миллион теңгеге дейін қысқарту туралы шешім шығарды. 2018 жылғы 19 қазанда ҚМГ БӨ бұл айыппұлды республикалық бюджетке толығымен төледі.

Сонымен қатар, 2018 жылғы 24 қыркүйекте Ембімұнайгаз Атырау облысының Экология департаментінен жоғарыда аталған жоспардан тыс тексерудің қорытындылары бойынша 7.835 миллион теңге мөлшерінде келтірілген қоршаған ортаға шығынды өтеу туралы ұйғарым алды. 2019 жылғы 30 қаңтарда Атырау облысының Мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты Атырау облысы бойынша Экология департаментінің 7.835 миллион теңге сомасында қоршаған ортаға келтірілген шығынды өндіріп алу туралы шағымын қанағаттандыру туралы шешім шығарды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Салық салу (жалғасы)

«Ембімұнайгаз» АҚ (Ембімұнайгаз) экологиялық тексеру (жалғасы)

2018 жылғы 18 қазанда Ембімұнайгаз Атырау облысының Экология департаментінен 2018 жылғы 12 маусым мен 2018 жылғы 10 қазан аралығындағы кезеңде жоспардан тыс екінші тексерудің қорытындылары бойынша экологиялық заңнаманы бұзғаны үшін 6.862 миллион теңге мөлшерінде айыппұлды төлеу туралы қаулысын алды. Сонымен бірге, уәкілетті органдардың ҚМГ БӨ 6.050 миллион теңге мөлшерінде бағалап отырған экологиялық шығынды қосымша өтеуін талап етуге құқығы бар.

Жоспардан тыс екі тексерудің нәтижелеріне сүйене отырып, Топ осы аралық қысқартылған шоғырландырылған қаржылық есептілікте 27.428 миллион теңге сомаға резервті есептеді. Сонымен бірге, Топ 2018 жылдың қазан айынан бастап желтоқсан айына дейінгі кезең аралығында 7 миллион теңге сомасында күтілетін айыппұлдарға қосымша резервті есептеді. Қазіргі уақытта Топ айыппұлға және экологиялық шығынға шағымдану бойынша кінәрат-қуыным жұмысын жүргізуде.

Сот талқылаулары

ҚМГ еншілес компаниясы – «KMG Drilling & Services LLP» ЖШС-ның (бұдан әрі – «KMG D&S») сот істері

KMG D&S (Топтың еншілес ұйымы) шағым сомасы 192.114 мың АҚШ долларын (баламасы 73.810 миллион теңге) құрайтын 2012 жылғы 5 шілдедегі өздігінен көтерілетін жүзетін бұрғылау қондырғысын (ӨЖБК) салу бойынша кешенді жұмыстарды сатып алу туралы шарттан туындайтын мәселелер бойынша «Ерсай Каспиан Контрактор» ЖШС мен «Caspian Offshore & Marine Construction LLP» ЖШС (бұдан әрі – «Консорциум» немесе «Талапкер») компаниясының Консорциумымен арбитраждық іске тартылды. Бұл арбитраждық іс Лондонның халықаралық арбитраждық сотында қаралуда.

Талапкердің жалпы сома 192.114 мың АҚШ долларын құрайтын материалдық талаптары мыналардан тұрды:

- Шарт құнын 140.118 мың АҚШ доллары сомасына (баламасы 53.833 миллион теңге) ұлғайтуға байланысты өтемақылардан (жобалық құжаттаманың кемшіліктері мен конструктивтік шешімнің өзгеруі);
- 1.383 мың АҚШ доллары мөлшеріндегі тұрақсыздық айыбынан (баламасы 531 миллион теңге);
- 50.613 мың АҚШ доллары мөлшерінде валюталық түзету бөлігіндегі талап ету сомасы (баламасы 19.446 миллион теңге). Бұл ретте Талапкерлер бұл соманың шағымдарды төлеу күні өзгеруі ықтимал екендігін ескерткенін атап өткен жөн.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Сот талқылаулары (жалғасы)

ҚМГ еншілес компаниясы – «KMG Drilling & Services LLP» ЖШС-ның (бұдан әрі – «KMG D&S») сот істері (жалғасы)

2018 жылдың ішінде Консорциум Өзгертілген талап арыз берді, онда талаптардың жалпы сомасы 140.019 мың АҚШ долларына дейін (баламасы 53.795 миллион теңге) азайтылды. Өзгертілген талап арыз жаңа талаптарды қамтымайды, талаптардың сомаларын азайтуды қамтиды.

KMG D&S қойылған талаптармен келіспейді. KMG D&S мүдделерін қорғау үшін заңгерлік және техникалық кеңес берушілер, тәуелсіз сарапшылар тартылды.

Сот ісінің нәтижесіне қатысты белгісіздік бар. 2018 жылғы 31 желтоқсанда Топ бұл шағым бойынша резервті мойындамады.

Қорға тиесілі Kashagan B.V. акцияларына тыйым салуға байланысты Қор шағымы бойынша Стати мырзаға және онымен байланысты тараптарға қарсы басталған сот ісі

2017 жылғы 14 қыркүйекте Амстердам қ. сотының шешімі негізінде Қорға тиесілі ҚМГ Қашаған Б.В. акцияларының 50% қатысты оның құқықтарына бұл акцияларға билік ету бөлігінде шектеу (бұдан әрі – «шектеу») қойылды.

Аталған шектеу Стокгольм Сауда Палатасының Арбитраждық Институты жанындағы Арбитраждық трибунал 2013 жылы шығарған Қазақстан Республикасына қарсы Анатолий Статидің, Габриэль Статидің, Ascom Group SA және Terra Raf Trans Trading Ltd. ісі бойынша арбитраждық шешімнің Нидерландта танылуы және мойыдалуы бойынша шағымды қамтамасыз ету шеңберінде қойылды.

2019 жылғы 13 наурызда Амстердам қ. Апелляциялық сотында Қордың Амстердам қаласы сотының 2018 жылғы 5 қаңтардағы шешімінің күшін жою туралы өтініші бойынша сот тыңдауы өтті. Апелляциялық соттың шешімі күтілуде.

Қазіргі уақытта Қор өз мүдделерін белгіленген тәртіппен қорғау бойынша барлық қажетті шараларды қолға алуда және өз құқықтарын қорғауды жалғастыратын болады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Сот талқылаулары (жалғасы)

Азаматтық талқылау (KMG International N.V.)

2016 жылғы 22 сәуірдегі қаулыға сәйкес Румынияның Прокуратурасы Ұйымдасқан қылмыспен және лаңкестікпен күрес жөніндегі департаментпен (DIICOT) бірлесіп 26 жеке тұлғаға қатысты тергеуді жалғастырды (солардың 14-і KMG I бұрынғы қызметкерлері болып табылады). Бұл қаулыға сәйкес күдіктілердің қатарына KMG I, SC Oilfield Exploration Business Solutions SA және SC Rompetrol Rafinare S.A. (KMG I еншілес ұйымдары) қосылды. Азаматтық талап бойынша қойылған талаптардың сомасы 1.724.168.825 румындық POH, 290.786.616 АҚШ доллары және 34.941.924 еуро (баламасы 760 миллион АҚШ доллары немесе 291.992 миллион теңге) болды. 2016 жылғы 6 мамырдағы Қаулыға сәйкес DIICOT шығынның өтелуін қамтамасыз ету мақсатында KMG I, SC Oilfield Exploration Business Solutions SA және SC Rompetrol Rafinare S.A банк шоттарын, дебиторлық берешегі мен қорларын қоспағанда, жылжымалы және жылжымайтын мүлікке тыйым салынды.

Белгіленген тыйым салу компаниялардың операциялық қызметіне әсерін тигізбеді. KMG I Ұлттық соттарда және халықаралық төрелікте тыйым салу туралы Қаулыға шағымдану жұмысын жалғастыруда. Жоғары соттың тыңдаулары 2016 жылғы 13 маусымда өтті, солардың нәтижесінде шағымдар толығымен қабылданбады.

2016 жылғы 22 шілдеде Компания мен KMG I Румынияның Үкіметі мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің арасындағы Келісімге, Нидерланд Корольдігінің Үкіметі мен Румынияның Үкіметі арасындағы Келісімге және Энергетикалық Хартия Шартына негізделген Инвестициялық даулар туралы хабарламаны Румынияның билігіне ұсынды. Инвестициялық даулар туралы хабарламаның берілуі инвестор мен инвестиция жасалған елдің арасындағы арбитраждық даудың пайда болуына себеп болуы мүмкін алғашқы процедуралық қадамды білдіреді. Егер Топ пен Румыния билігінің арасындағы келісімге қол жеткізілмесе, іс Дүниежүзілік банктің жанындағы Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталықтың немесе Стокгольмның Сауда палатасының Арбитраждық институтының қарауына беріледі.

2018 жылғы 9 қарашада DIICOT осы іс бойынша құқықтық базаны ауыстыратын қаулыны шығарды. KMG I-дің заңгерлік өкілдері бұл қаулыны қарастыруда.

Басшылық тергеуді аяқтап, шағымдар туралы ақпаратты ұсынғанға дейін бұл шоғырландырылған қаржылық есептілікте резервтерді құру қажет емес деп есептейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Қазақстан Республикасымен Табысты мұнай-газ шикізатын бөлісу пропорциясын есептеуге қатысты даулар («ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС)

Қарашығанақтың Өнімді бөлісу туралы Түпкі Келісіміне (ӨБТК) сәйкес Қарашығанақ жобасының табысты өнімін бөлісу Объективтілік индексінің тетігімен реттеледі. 2014 жылдың екінші тоқсанында Қарашығанақ жобасының экономикасы Объективтілік индексі бойынша триггер «іске қосылған» деңгейге дейін жетті және табысты өнім үлесін бөлісу пропорциясы (profit oil) Қазақстан Республикасының пайдасына өзгерді.

Сонымен бірге, 2014 жылғы 20 тамызда және қазіргі уақытқа дейін ҚР Экономика министрлігі тоқсан сайын ӨБТК қатысушысы – Мердігерлік компанияларға (Мердігерлік компаниялар) Табысты мұнай-газ шикізатын бөлісу пропорциясының калькуляциясына қатысты келіспеушілігі жайлы хабарлап отыр.

2016 жылғы 30 желтоқсанда Қазақстан Республикасы мен Мердігерлік компаниялардың арасында заңгерлік тұрғыдан міндеттемейтін Өзара түсіністік туралы меморандум жасалды.

2017 жылғы 29 қыркүйекте «PSA» ЖШС атынан Өкілетті орган Қарашығанақ жобасының Мердігерлік компанияларының атына («ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС қоспағанда) Объективтілік индексінің лайықты түрде есептелмеу мәселесі бойынша Арбитраждық шағымды жолдады. «ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС (ҚМГ Қарашығанақ) мүдделер қайшылығының болуына байланысты арбитраждық істің жүргізілу процесіне тартылмады.

2018 жылғы 1 қазанда Тараптар заңгерлік тұрғыдан міндеттемейтін Қағидаттар туралы келісімді (ҚТК) жасады, әрі онда келесі негізгі талаптар көзделген:

- Мердігерлік компаниялар (оның ішінде ҚМГ Қарашығанақ) Қазақстан Республикасының пайдасына 1.111.111 мың АҚШ доллары (баламасы 426.889 миллион теңге) мөлшеріндегі соманы (Қаржылай салым) төлейді, оның 111.111 мың АҚШ доллары (баламасы 42.689 миллион теңге) ҚМГ Қарашығанақтың үлесін білдіреді. Қаржылай салым дауларды шешу ретінде төленеді және үш траншпен төленеді: 2019 жылы – 400.000 мың АҚШ доллары (баламасы 153.680 миллион теңге), 2020 жылы – 500.000 мың АҚШ доллары (баламасы 192.100 миллион теңге) және 2021 жылы – 211.000 мың АҚШ доллары (баламасы 81.066 миллион теңге).
- ҚТК-да жазылған тармақтарға сәйкес 2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап объективтілік индексі есептеу әдістемесіне кейбір өзгерістерді енгізу.
- Мердігерлік компаниялардың (ҚМГ Қарашығанақтан басқа) Қазақстан Республикасының пайдасына 1.000.000 мың АҚШ доллары (баламасы 384.200 миллион теңге) сомасына қарыз беруі. Қарыздың берілуі үш траншты төлей отырып жасалады: 334.000 мың АҚШ доллары (баламасы 128.323 миллион теңге) 2022 жылы, 333.333 мың АҚШ доллары (баламасы 127.939 миллион теңге) 2023 жылы және 333.333 мың АҚШ доллары (баламасы 127.939 миллион теңге) 2024 жылы. Сыйақы Либор жылдық 3% қоса алты айлық мөлшерлеме бойынша есептеледі және ҚТК-де белгіленген кестеге сәйкес төленеді. Егер қарыз туралы түпкілікті келісім белгілі бір күнге дейін жасалмаған жағдайда (ҚТК-де келісілуі

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Қазақстан Республикасымен Табысты мұнай-газ шикізатын бөлісу пропорциясын есептеуге қатысты даулар («ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС) (жалғасы)

тиіс, бірақ 2022 жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей), Қазақстан Республикасы өтемақыны ақшалай қаражат күйінде алу дұрыс деп есептеуі мүмкін. Мұндай жағдайда, Мердігерлік компаниялар (оның ішінде ҚМГ Қарашығанақ) Қазақстан Республикасына 199.600 мың АҚШ доллары (баламасы 68.870 миллион теңге) мөлшеріндегі соманы төлеуге міндеттенеді (Қосымша қаржылай салым).

ҚТК талаптарына сәйкес Қаржылай салым және Қосымша қаржылай салым Мұнай-газ операцияларының шығыстары немесе ӨБТК-ге Өтелетін шығындар ретінде есептелмейді, Объективтілік индексінің есебіне және ӨБТК бойынша Табысты мұнай-газ шикізатын бөлісуге кірмейді және қолданылатын қазақстандық салық заңнамасы бойынша салық салынатын кірісті айқындау кезінде есептен шығарылуға жататын шығыстар болып есептелмейді.

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасы мен Мердігерлік компаниялар арасында заңгерлік тұрғыдан міндеттейтін Реттеу туралы келісімді жасасу бойынша келіссөздер жүргізілуде, онда ҚТК-де қол жеткізілген принципалды уағдаластықтар көрсетілуі тиіс.

ҚМГ Қарашығанақ ҚМГ-мен және Өкілетті органмен бірлесіп ҚМГ Қарашығанақты өтемақыны төлеуге және қарыз беруге қатысудан шеттетуге қатысты ҚТК жобасына ескертулерді дайындады. Топ басшылығының пікірінше ҚМГ Қарашығанақты өтемақыны төлеуге және қарыз беруге қатысудан шеттету ықтималдылығы бар. Тиісінше, 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ҚТК шеңберінде төлемдер бойынша резервті құрмады.

Өтелетін шығындарды тексеру

Өнімді бөлу туралы келісімнің («ӨБК») негізгі қағидаттарына сәйкес Үкімет шығындардың өтелімділігін тексеру құқығын өзіне қалдырады. 2018 жылғы 31 желтоқсанға дейін жүргізілген шығындардың өтелуін тексеру нәтижесінде белгілі бір шығындар өтелмейтін ретінде жіктелген. ӨБК тараптары бұл шығындарды өтеуге қатысты келіссөздер жүргізуде.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың дауланатын шығындардағы үлесі 765.188 миллион теңгені (2017 жылғы 31 желтоқсан: 469.607 миллион теңге) құрады. Топ және оның ӨБК бойынша серіктестері Үкіметпен бұл шығындарды өтеуге қатысты келіссөздер жүргізуде.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Қазақстанның ішкі нарығына арналған жеткізілімдер бойынша міндеттемелер

Үкімет шикі мұнайды өндірумен және мұнай өнімдерін сатумен айналысатын компаниялардан жыл сайынғы негізде ішкі нарықтың энергетикалық қажеттілікті қанағаттандыру үшін, негізінен, ішкі нарықта мұнай өнімдерін жеткізу теңгерімін қолдау, сондай-ақ көктемгі және күзгі егіс науқаны барысында ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілерді қолдау үшін өнімнің бір бөлігін жеткізуді талап етеді.

Ішкі нарықтағы мұнайдың бағасы экспорттық бағалардан, тіпті тәуелсіз тараптар арасындағы мәмілелерде белгіленетін ішкі нарықтағы қарапайым бағадан да айтарлықтай төмен. Егер Үкімет қазіргі уақытта Топ жеткізетін көлемнен асатын шикі мұнайдың қосымша көлемін жеткізуге міндеттейтін жағдайда, мұндай жеткізілімдер нарықтық бағалар бойынша жеткізілімдерден басым болады және шикі мұнайды сатудан түсетін түсімнен әлде қайда аз түсімді өндіретін болады, бұл өз кезегінде Топтың қызметіне, перспективасына, қаржылық жағдайына және қызмет нәтижелеріне айтарлықтай және теріс әсерін тигізуі мүмкін.

2018 жылы Топ өз міндеттемелеріне сәйкес, бірлескен кәсіпорындарды қоса алғанда, ішкі нарыққа 6.224.344 тонна (2017 жылы: 5.407.526 тонна) шикі мұнайды жеткізді.

Шикі мұнайды жеткізу міндеттемелері

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың мұнайды жеткізу шарты бойынша міндеттемелері, бірлескен кәсіпорынның міндеттемелерін қоса алғанда, 30,1 миллион тонна болды (2017 жыл: 33,8 миллион тонна).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)**Жер қойнауын пайдалану лицензиялары мен келісім-шарттары бойынша міндеттемелер**

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың лицензиялардың, өнімді бөлу туралы келісімдердің және Үкіметпен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес ең аз жұмыс бағдарламасын орындауға қатысты мынадай міндеттемелері (мың теңгемен) болды:

Жылы	Күрделі шығындар	Операциялық шығыстар
2019 жыл	314.794	135.961
2020 жыл	217.951	126.347
2021 жыл	131.246	120.962
2022 жыл	151.666	120.220
2023-2058 жылдар	1.160.698	1.521.582
Жиыны	1.976.355	2.025.072

Кепілдіктер, аккредитивтер және есеп операцияларына жатқызылған өзге де міндеттемелер беру жөніндегі міндеттемелер

Топ үшінші тараптардың алдында клиенттердің міндеттемелерін орындау кепілдігін беру мақсатында қаржылық кепілдіктер мен аккредитивтерді ұсынады. Осы келісімдердің тіркелген лимиттері болады және әдетте, 15 (он бес) жылға дейінгі мерзімге беріледі.

Кестеде көрсетілген міндеттемелер бойынша шарттық сомалар бұл соманың толығымен орындалатынын болжайды. Аккредитивтер бойынша кестеде көрсетілген сомалар, егер контрагенттер келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін толығымен орындамаса, есепті күні мойындалған барынша көп есептік шығынды білдіреді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілдіктер беру бойынша міндеттемелер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2018 жыл	2017 жыл
Кепілдіктер	342.158	592.923

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

38. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Кепілдіктер, аккредитивтер және есеп операцияларына жатқызылған өзге де міндеттемелер беру жөніндегі міндеттемелер (жалғасы)

Топ баланстан тыс әлеуетті міндеттемелерді өзіне қабылдаған кезде баланстық операцияларды жүзеге асырған кезде пайдаланылатын кредиттік бақылау мен басқарудың осындай саясатын қолданады.

Жоғарыда көрсетілген кепілдіктер беру жөніндегі шарттық міндеттемелердің қолда бар жалпы сомасы ақшалай қаражаттың болашақтағы қажеттілігін міндетті түрде білдірмейді, өйткені осы міндеттемелер олар қаржыландырылғанға дейін мерзімі өтуі немесе жабылуы мүмкін. Топ кредиттік қаржылық құралдар бойынша қамтамасыз етуді де сұрай алады.

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларды қоса алғанда, жалпы сомасы 3.560.843 миллион теңге (2017 жылғы 31 желтоқсан: 3.013.012 миллион теңге) болатын негізгі құралдарды сатып алу және салу бойынша шарттық міндеттемелері болды.

Дағдарысқа қарсы қаражатты қайталама пайдалану бойынша міндеттемелер

2017 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссиясының 2012 жылғы 5 сәуірдегі, 2013 жылғы 7 қазандағы және 2018 жылғы 3 шілдедегі шешімдеріне сәйкес Қор жалпы сомасы 102.315 миллион теңге сомаға бірқатар инвестициялық жобаларды қаржыландыруды жүзеге асыруға тиіс болды.

Қордың 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша игеру міндеттемелеріне 6.565 миллион теңге мөлшерінде «Қолжетімді баспана – 2020» бағдарламасын қаржыландыру бойынша Қордың міндеттемелері және 95.750 миллион теңге мөлшерінде инвестициялық жобаларды қаржыландыру міндеттемелері кіреді, оның ішінде:

- Атырау облысында «Интеграцияланған газ-химия кешенін салу. Бірінші фаза» инвестициялық жобасының іске асырылуын 92.316 миллион теңгеден артық емес мөлшерде, оның ішінде Атырау облысында «Интеграцияланған газ-химия кешенін салу. Екінші фаза» инвестициялық жобасының іске асырылуына 12.495 миллион теңге сомасында бұдан бұрын бөлінген қаражаттың есебінен қаржыландыру;
- «Тараз химиялық паркі» арнайы экономикалық аймағын құру» жобасын 3.434 миллион теңге мөлшерінде қаржыландыру.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

39. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК

Төменде 2018 жыл ішіндегі Топтың операциялық сегменттерінің пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	Мұнай-газ	Тау-кен өндіруші	Тасымалдау	Коммуникациялар	Энергетика	Өнеркәсіптік	Корпоративтік орталық	Өзгесі	Элиминациялау	Барлығы
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	7.353.474	749.778	1.323.061	257.899	376.740	5.093	33.400	16.982	-	10.116.427
Басқа сегменттерге сатудан түсім	77.754	9.044	14.112	5.027	59.839	5.457	336.148	8.183	(515.564)	-
Түсім жиыны	7.431.228	758.822	1.337.173	262.926	436.579	10.550	369.548	25.165	(515.564)	10.116.427
Жалпы пайда	1.818.250	141.313	242.169	72.591	156.808	1.602	247.691	11.569	(342.924)	2.349.069
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(245.458)	(39.508)	(118.155)	(30.980)	(29.800)	(5.285)	(25.499)	(3.407)	9.459	(488.633)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(696.895)	(11.598)	(9.157)	(4.689)	(14.631)	(437)	-	(7)	15.832	(721.582)
Қаржылық кіріс	161.400	6.365	7.069	5.039	7.297	1.031	131.439	2.547	(115.667)	206.520
Қаржылық шығындар	(467.078)	(14.078)	(115.922)	(7.857)	(36.326)	(4.007)	(30.008)	(1.649)	43.770	(633.155)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдастырылған компаниялардың табысындағы үлес	663.293	64.690	3.481	7.744	10.175	(51)	188	11	-	749.531
Бағамдық айырмадан түсетін кіріс/(шығын), нетто	(37.274)	9.152	(118.109)	12.337	(14.641)	(18.624)	290.206	(1.479)	2.320	123.888
Тозу, тауысылу және амортизация	(466.936)	(42.484)	(130.528)	(42.123)	(65.536)	(4.916)	(345)	(634)	3.718	(749.784)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	(163.985)	1.120	(451)	(1.110)	(2.144)	(153)	-	-	-	(166.723)
Басқа активтердің құнсыздануы	(9.034)	830	(16.990)	(3.373)	(4.570)	(58)	(15.357)	(3.577)	10.426	(41.703)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

39. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК (жалғасы)

<i>Миллион теңгемен</i>	Мұнай-газ	Тау-кен өндіруші	Тасы- малдау	Коммуни- кациялар	Энергетика	Өнер- кәсіптік	Корпо- ративтік орталық	Өзгесі	Элимина- циялау	Барлығы
Табыс салығы бойынша шығыстар	(318.623)	(29.547)	(1.977)	(11.383)	(20.927)	(11.583)	(5.722)	(2.574)	(1.480)	(403.816)
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда/(шығын)	857.955	440.997	(19.006)	43.039	65.611	(41.281)	276.986	5.920	(383.463)	1.246.758
Бір жылдағы тоқтатылған қызметтен болған таза шығын	-	-	-	-	-	(3.542)	-	-	-	(3.542)
Таза пайданың/(шығынның) жиыны	857.955	440.997	(19.006)	43.039	65.611	(44.823)	276.986	5.920	(383.463)	1.243.216
Сегменттер жөніндегі өзге де ақпарат										
Сегмент активтерінің жиыны	16.464.564	2.075.224	3.437.049	875.317	1.456.134	462.137	7.467.849	305.170	(6.898.088)	25.645.356
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	7.786.204	466.763	2.258.520	418.411	731.287	261.837	1.622.831	206.319	(978.701)	12.773.471
Күмәнді берешек бойынша резервтер	(609)	1.795	8.261	910	1.457	28	1.815	4	(1.254)	12.407
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	2.841.824	612.444	32.359	76.071	89.309	1.279	43.883	69	(32.341)	3.664.897
Күрделі шығындар	664.188	82.217	220.714	56.791	75.302	47.167	19.439	3.115	(6.532)	1.162.401

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

39. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК (жалғасы)

Төменде 2017 жыл ішіндегі Топтың операциялық сегменттерінің пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен өндіруші	Тасымалдау	Коммуни- кациялар	Энергетика	Өнер- кәсіптік	Корпо- ративтік орталық	Өзгесі	Элимина- циялау	Барлығы
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	4.914.376	525.201	1.174.320	240.420	358.305	3.288	152.212	13.939	-	7.382.061
Басқа сегменттерге сатудан түсім	75.979	17.630	11.390	4.633	59.319	9.329	207.107	4.004	(389.391)	-
Түсім жиыны	4.990.355	542.831	1.185.710	245.053	417.624	12.617	359.319	17.943	(389.391)	7.382.061
Жалпы пайда	1.123.995	73.825	235.678	64.826	151.533	7.121	174.530	11.616	(209.460)	1.633.664
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(223.299)	(35.812)	(102.959)	(29.084)	(27.518)	(5.284)	(35.352)	(3.319)	7.887	(454.740)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(458.424)	(5.093)	(8.808)	(4.049)	(15.471)	(443)	-	-	21.932	(470.356)
Қаржылық кіріс	124.036	9.523	9.168	6.982	6.613	1.179	66.192	3.705	(35.656)	191.742
Қаржылық шығындар	(324.938)	(9.698)	(109.513)	(8.257)	(33.569)	(5.756)	(29.553)	(1.550)	40.455	(482.379)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдастырылған компаниялардың табысындағы үлес	425.159	102.181	2.138	1.098	1.412	(309)	-	3	-	531.682
Бағамдық айырмадан түсетін кіріс/(шығын), нетто	24.491	(1.665)	(16.616)	(228)	(4.014)	(1.451)	(1.397)	(16)	24.792	23.896
Тозу, тауысылу және амортизация	(328.141)	(17.288)	(116.249)	(47.534)	(56.862)	(1.154)	(426)	(355)	1.855	(566.154)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

39. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК (жалғасы)

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен өндіруші	Тасымалдау	Коммуни- кациялар	Энергетика	Өнер- кәсіптік	Корпо- ративтік орталық	Өзгесі	Элимина- циялау	Барлығы
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	(23.141)	(7.971)	(855)	(1.392)	(1.358)	(4.182)	-	-	-	(38.899)
Басқа активтердің құнсыздануы	17.267	(18.106)	(12.792)	(175)	(31.249)	55	(6.925)	(3.558)	-	(55.483)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(194.258)	(17.517)	(9.830)	(8.614)	(18.667)	(425)	(9.948)	(1.670)	(1.308)	(262.237)
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда/ (шығын)	477.682	198.823	(2.269)	25.980	24.266	17.079	153.988	5.569	(149.383)	751.735
Бір жылдағы тоқтатылған қызметтен болған таза шығын	-	-	-	-	-	(9.838)	-	-	-	(9.838)
Таза пайданың/ (шығынның) жиыны	477.682	198.823	(2.269)	25.980	24.266	7.241	153.988	5.569	(149.383)	741.897
Сегменттер жөніндегі өзге де ақпарат										
Сегмент активтерінің жиыны	15.734.021	1.554.570	3.364.637	560.848	1.398.224	507.658	7.547.077	261.143	(6.601.070)	24.327.108
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	7.655.338	324.298	2.082.746	160.549	687.577	227.373	1.940.502	172.659	(748.304)	12.502.738
Күмәнді берешек бойынша резервтер	1.039	3.066	1.844	895	(1.307)	(6)	1.249	(60)	55	6.775

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

39. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК(жалғасы)

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен өндіруші	Тасымалдау	Коммуни- кациялар	Энергетика	Өнер- кәсіптік	Корпо- ративтік орталық	Өзгесі	Элимина- циялау	Барлығы
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	2.080.134	619.312	27.404	69.246	86.010	6.945	-	57	(32.341)	2.856.767
Күрделі шығындар	668.278	53.304	261.967	40.141	108.825	67.241	3.671	748	(2.821)	1.201.354

40. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР**Топ құрылымындағы өзгерістер**

2019 жылғы қаңтарда ҚМГ мен «Нұрсұлтан Назарбаев Білім беру қоры» қоғамдық қоры арасында жасалған «Қазақстан-Британ Университеті» ЖШС-ға (ҚБТУ) қатысу үлесінің 100%-ын сатып алу-сату шарты күшіне енді. 2019 жылғы 6 ақпанда Топ 3.339 миллион теңге сомасындағы қатысу үлесінің 30% ақысын алды.

2019 жылғы 27 ақпанда ҚМГ 60.512 миллион теңге сомаға «PetroRetail» ЖШС пайдасына «KMG Retail» ЖШС-ға қатысу үлесінің 100%-ын сатты.